

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Εταιρείας
ΚΕΜΤ Α.Ε.
Αριθμός Αδείας
3373

Κωδ.: 6313

πηγή

[Ενημέρωσης & ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ]

ΤΕΥΧΟΣ 62

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ • ΜΑΡΤΙΟΣ • 2011

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιδιοκτησία - Έδρα

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής

Κωδικός: 6313

Εκδότης

Γεώργιος Ζουρίδης

Πολιτικός Μηχανικός - Υγιεινολόγος

Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τηλ.: 210 7495420-21, 210 2144098,

210 2144184

Fax : 210 7495381, 210 2144185

E-mail: pubrel@eydap.gr

Υπεύθυνος Σύνταξης

Γεώργιος Ζουρίδης

Βοηθοί Σύνταξης

Μαργαρίτα Γκαμαλέτσου

Ευαγγελία Σαδίκη

Συνεργάτες Τεύχους 62

Δημήτρης Χαλιβελάκης

Ηλίας Φιλιππίδης

Νικόλαος Κατεινάς

Χρήστος Αγγελόπουλος

Αντώνης Ξανθάκης

Κατερίνα Παναγοπούλου

Λαμπρινή Τζαμουράνη

Αικατερίνη Κατσάρα

Χρυσούλα Λουκάκη

Αργυρή Ζουριδάκη

Αλίκη Γιωτάκου

Παναγιώτης Μικαλάτος

Στέλιος Σάμιος

Λουκάς Βέργος

Γιάννης Λάμπρου

Επεξεργασία κειμένων

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τεχνική Επιμέλεια

Γεώργιος Ζουρίδης

Art Directors

Νάσος Γρηγοράτος

Βεατρίκη Τζένου

Διαχωρισμοί/Εκτύπωση

ICON-NET - Αναστάσιος Κουρεντής

Σελ. 1

Editorial

Σελ. 2

22 Μαρτίου 2011- Παγκόσμια Ημέρα Νερού: Ημερίδα της ΕΥΔΑΠ

Σελ. 21

Παιδικές δημιουργίες για το νερό... Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης

Σελ. 21

Η ΕΥΔΑΠ σε Συνέδριο στην Κύπρο. Επιμελείται η κα Κατσάρα

Σελ. 22

Το χρονικό της θραύσης και της επισκευής του καναλιού του Μόρνου

Σελ. 24

ΓΙΑ ΜΙΑ ΓΟΥΛΙΑ ΝΕΡΟ.

Οι «πυλώνες» της Δημοκρατίας. Επιμελείται ο κ. Χαλιβελάκης

Σελ. 26

Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου ΕΥΔΑΠ. Επιμελείται η κα Σαδίκη

Σελ. 26

Η ανανεωμένη ιστοθέση της ΕΥΔΑΠ. Επιμελείται η κα Γκαμαλέτσου

Σελ. 27

Επιστολές προς την ΕΥΔΑΠ. Επιμελείται η κα Σαδίκη

Σελ. 28

Τα οικονομικά αποτελέσματα χρήσεως 2010. Επιμελείται η κα Σαδίκη

Σελ. 29

Φράγμα Μαραθώνα. Μια ματιά στο παρελθόν. Επιμελείται ο κ. Ξανθάκης

Σελ. 30

Η χρήση του όζοντος και του ενεργού άνθρακα στο πόσιμο νερό.

Επιμελείται ο κ. Σάμιος

Σελ. 34

ΣΦΗΝΑ στην επικαιρότητα του τριμήνου εντός και εκτός της ΕΥΔΑΠ.

Επιμελείται συντακτική επιτροπή

Σελ. 39

Αφιερωμένο στα νέα παιδιά του «ΔΙΑΣ»... Επιμελείται η κα Γιωτάκου

Σελ. 40

Το κατάντημά μας. Επιμελείται ο κ. Λάμπρου

Σελ. 41

Υπόγειος και Επίγειος χρυσός. Επιμελείται η κα Ζουριδάκη

Σελ. 42

Πανεπιστημιακό Άσυλο ή Πανεπιστημιακό άλλοθι; Επιμελείται ο κ. Κατεινάς

Σελ. 44

Από τη Χιροσίμα... στη Φουκοσίμα! Επιμελείται η κα Παναγοπούλου

Σελ. 47

Αντίο σε μια σπουδαία Ελληνίδα... Επιμελείται η κα Λουκάκη

Σελ. 48

Το 1821 στις συμπληγάδες της ιστοριογραφίας. Επιμελείται ο κ. Φιλιππίδης

Σελ. 50

ΑΠΟΨΗ: Με την ευκαιρία της θραύσεως του καναλιού... Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης

Αγαπητοί φίλοι,

Η μακροχρόνια εμπειρία και τεχνογνωσία του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΥΔΑΠ πάνω σε πολυπλοκά έργα ύδρευσης και αποχέτευσης μπορεί άμεσα να αξιοποιηθεί σε αναπτυξιακές δράσεις τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό της χώρας μας.

Δράσεις που θα έχουν ταυτόχρονα και κοινωνικό χαρακτήρα μιας και θα αφορούν στην υλοποίηση στόχων όπως η επίτευξη βελτιωμένων συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας πληθυσμών **σε χώρες σε ανάπτυξη** ή ακόμα και ανακοπή της βουλιμίας διάφορων κερδοσκοπών που σωρεύουν χρήμα εις βάρος της ποιότητας ζωής των κατοίκων μικρών και απομονωμένων χωροταξικά κοινωνιών. **Τέτοιες μπορούν να θεωρηθούν** οι κοινωνίες των διάσπαρτων στο Αιγαίο και το Ιόνιο Ελληνικών νησιών.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων η ΕΥΔΑΠ τόλμησε να διεισδύσει και να επεξεργαστεί τις όλες υδροδοτικές ανάγκες πληθυσμών, χωρών σε ανάπτυξη, παρά τις διαφαινόμενες κοινωνικοπολιτικές ανακατατάξεις των χωρών αυτών. Το εγχείρημα της Λιβύης πριν την έναρξη των εχθροπραξιών στην περιοχή και οι σχέσεις εμπιστοσύνης που αναπτύχθηκαν με την ομόλογο Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης της χώρας αυτής, η συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ σε διαγωνισμούς για την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων νερού στην Ιορδανία και το Λίβανο, οι θετικές ενδείξεις για συνεργασία με το Αζερμπαϊτζάν δίνουν μια νέα νότα στην επιλογή της εξωστρέφειας και μια επιχειρησιακή αισιοδοξία για τις δυνατότητές μας.

Αντίστοιχη είναι η αισιοδοξία μας για την **επιχειρησιακή πρόταση** που «χτίζεται» μαζί με το Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Ναυτιλίας και Αλιείας με στόχο την αντιμετώπιση μιας ασυντόνιστης μέχρι σήμερα, σχεδόν άναρχης πολιτικής στη διαχείριση των υδατικών πόρων των Ελληνικών νησιών. Λύσεις ανάγκης, άλλοτε λύσεις εκμετάλλευσης και σύγκρουσης συμφερόντων τοπικών ή υπερτοπικών χαρακτηρίζουν το τοπίο το νήσων αυτών.

Με σεβασμό στις μέχρι σήμερα τεχνολογικές κατακτήσεις και τις διαχρονικές προσπάθειες των τοπικών αρχόντων, η ΕΥΔΑΠ θα προτείνει εναλλακτικές βιώσιμες λύσεις, θα βελτιστοποιήσει τη λειτουργία των υπαρκτών υδροδοτικών συστημάτων, θα τα εντάξει στη στρατηγική μιας αειφόρου και ολοκληρωμένης αυτόνομης ή σύνθετης κατά συμπλέγματα νήσων πολιτική.

Ανακύκλωση λυμάτων, πράσινη ανάπτυξη και οικονομία νερού...

Ενάντια στην ερημοποίηση των ορεινών όγκων και στην έλλειψη πρασίνου αλλά και ενάντια στη σπατάλη του πόσιμου νερού για διάφορες βιομηχανικές χρήσεις έρχεται πρωτοπόρα η ΕΥΔΑΠ – σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ και το ΥΘΥΝΑΛ – να προτείνει τολμηρές και ρηξικέλευθες λύσεις.

Χρόνια τώρα ένα μεγάλο ποτάμι επεξεργασμένων λυμάτων στη νήσο Ψυτάλεια χάνεται στο θαλάσσιο οικοσύστημα. **Ένας τεράστιος όγκος νερού της τάξεως των 800 χιλιάδων κυβικών μέτρων ημερησίως μένει ανεκμετάλλευτος** παρά τη χρόνια λειψυδρία που μαστίζει την Αττική.

Η ΕΥΔΑΠ τολμά και προτείνει την αναγέννηση – ανάπλαση του ορεινού όγκου του Αιγάλεω με την άρδευση των απαραίτητων αναδασώσεων με επεξεργασμένο λύμα. Προτείνει την άρδευση αστικού πρασίνου, των γηπέδων, το πλύσιμο δρόμων, το πλύσιμο σκαφών στις μαρίνες και στα ναυπηγεία της Αττικής, την ψύξη μηχανών βιομηχανικής χρήσεως, την έκπλυση των καναλιών ομβρίων υδάτων και άλλα τινά. Αυτό βέβαια προϋποθέτει την κατασκευή νέων έργων για τη χρησιμοποίηση υποθαλάσσιων αγωγών στο Κερατοίνι και την κατασκευή αντλιοστασίων τροφοδοσίας του επεξεργασμένου νερού στους τόπους χρήσεως. Το συνολικό κόστος της επένδυσης προϋπολογίζεται στα 55 εκατομμύρια ευρώ και το έργο είναι εν μέρει ανταποδοτικό και ως εκ τούτου βιώσιμο.

Στην επόμενη «Πηγή» θα υπάρχει πιο αναλυτική περιγραφή των νέων επιχειρησιακών δράσεων.

ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σύγχρονες Προκλήσεις για τις

πηγή
[2]

Όπως κάθε χρόνο
έτσι και φέτος στις
22 Μαρτίου,
Παγκόσμια Ημέρα
Νερού, η ΕΥΔΑΠ
οργάνωσε Ημερίδα
στον ιστορικό χώρο
του Ζαππείου.

Ο χώρος του Ζαππείου επιλέχθηκε μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας και έγινε αποδεκτή από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Μπάρδη. Η ημερήσια διάταξη της Ημερίδας καθορίστηκε από τον Πρόεδρο της Εταιρείας κ. Λέκκα και από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Μπάρδη. Καθοριστικές ήταν οι συμβουλευτικές παρεμβάσεις του Καθηγητή Προέδρου της Εταιρείας σε ότι αφορά την επιλογή των ομιλητών και την επιστημονική διάρθρωση του περιεχομένου της Ημερίδας. Το χώρο ανέλαβε να διακοσμήσει η συνεργάτιδα Εταιρεία Αρχιτεκτονοφιλία δίνοντας χρώμα και λάμψη στον ψυχρό χώρο των αιθουσών του Ζαππείου.

Παρόντες στη συνάντηση αυτή ήταν ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Πάγκαλος, η Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κα Μπιρμπίλη, ο Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ κ. Ανδρεαδάκης, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΑΘ κ. Παπαδάκης, ο Ακαδημαϊκός κ. Ζερεφός, ο Πρόεδρος της «Μεσόγειος S.O.S.» κ. Κουκιάσας, Αντιπεριφερειάρχες, Δήμαρχοι της Αττικής, Εκπρόσωποι των ΔΕΥΑ, Δημοσιογράφοι, πλήθος από την υπηρεσιακή και συνδικαλιστική ιεραρχία, πολλοί επιστήμονες και απλοί πολίτες.

Η εκδήλωση άνοιξε με την προβολή μιας θαυμάσιας ερασιτεχνικής ταινίας του μαθητή της Α΄ Λυκείου Πρέβεζας Λουκά Λελόβα, η οποία είχε βραβευτεί σε διαγωνισμό της ΕΡΤ. Το ιστορικό της ταινίας αυτής ανέπτυξε ο Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας κ. Ζουρίδης ο οποίος αφού καλωσόρισε τους προσκεκλημένους είπε με νόημα: «Είναι η πρώτη φορά, εδώ και δέκα χρόνια που διοργανώνω τέτοιες εκδηλώσεις και οι εκπρόσωποι της Πολιτείας, με την παρουσία δύο Υπουργών, ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας!» Στη συνέχεια κάλεσε στο βήμα τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης κ. Πάγκαλο ο οποίος απύθυνε χαιρετισμό στους παρευρισκόμενους και επιβράβευσε την επιλογή της Διευθύνσεως να προβάλει αυτό το υπέροχο ντοκιμαντέρ.

Εταιρείες Διαχείρισης Νερού

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ:

Θεόδωρος Πάγκαλος, Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Πάγκαλος έκανε μια αναδρομή στη νεανική του ηλικία και υπενθύμισε στους παρευρισκόμενους τη ιδρυτική συμμετοχή του στην οικολογική κίνηση «Πολίτες κατά του νέφους». «Είχαμε τότε αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες και εκτιμώ ότι είχαμε κάνει την μεγαλύτερη εκδήλωση που έγινε ποτέ στην Αθήνα για οικολογικούς λόγους, στο γήπεδο του Πανινώνιου», είπε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης. «Από τότε λοιπόν», συνέχισε ο Αντιπρόεδρος «μέσα σ' αυτές τις ενασχολήσεις μου το ενδιαφέρον μου για το νερό ήταν μεγάλο. Δυστυχώς η σπατάλη που γίνεται στην Ελλάδα είναι τεράστια. Δεν υπάρχουν στοιχειώδεις μέθοδοι εξοικονόμησης του νερού στις οικιακές χρήσεις. Δεν εκπαιδεύεται ο πληθυσμός. Η αύξηση της τιμής του νερού που είχε γίνει μία ή δύο φορές κατά τις περιόδους λειψυδρίας απέδειξε ότι πολύ λίγη επιρροή είχε στις κατά κεφαλή καταναλισκόμενες ποσότητες του νερού. Μεγάλη σπατάλη γίνεται και στην Άρδευση. Αυτόματα ποτιστικά μηχανήματα ποτίζουν παρωχημένες καλλιέργειες όπως π.χ. το βαμβάκι, που καταναλώνουν κολοσσιαίες ποσότητες νερού. Αλλά και στην Αττική οι παράνομες γεωτρήσεις έχουν σχεδόν εξαντλήσει τον υδροφόρο ορίζοντα. Σε κάποιες άλλες περιοχές υπάρχει ο υδροφόρος

ορίζοντας αλλά είναι βαθιά ρυπασμένος. Η Περιφέρεια της Αττικής και το ΥΠΕΚΑ έχουν ξεκινήσει μια προσπάθεια για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της ρύπανσης στην περιοχή Ασπροπύργου που έχει πάρει κολοσσιαίες διαστάσεις. Εκεί έχουμε μια βόμβα ενάντια στη δημόσια υγεία αν λάβουμε υπόψη ότι τα νερά του Ασπροπύργου είναι δυόμισι φορές περισσότερο ρυπασμένα από τα νερά του Ασωπού για τα οποία πολύ λόγος έχει γίνει τα τελευταία χρόνια. Εδώ θα ήθελα να θέσω υπόψη σας ένα πρότυπο που συνέβη να το γνωρίζω», είπε ο Αντιπρόεδρος, «και έχει εφαρμοστεί σε μια χώρα που μας είναι πολύ γνωστή, την Κύπρο. Στην Κύπρο εξοικονομούν τεράστιες ποσότητες νερού με διάφορα τεχνικά έργα, προστατεύουν την καλή ποιότητα του νερού της, διαχωρίζουν τα νερά που προορίζονται για την άρδευση από τα νερά που προορίζονται για πόσιμο νερό, έχουν μια διαφορετική καταναλωτική νοοτροπία απ' ότι στη δικιά μας χώρα την Ελλάδα. Βέβαια Νόμοι υπάρχουν και στην Ελλάδα αλλά πρέπει να εφαρμοστούν. Ο Νόμος 3199/2003 είναι ένας καλός νόμος αλλά θα πρέπει να λειτουργήσει κάποτε η Επιτροπή η οποία συνεστήθη το 2003 - αλλά συνεδρίασε το 2010 - για την εξειδίκευση και εφαρμογή του Νόμου αυτού. Ο Νόμος αυτός θα πρέπει να εμπλουτιστεί και με τη νέα αντί-

ληψη για τη διαχείριση των υδάτων που πρέπει να γίνεται με σύγχρονα μέσα τα οποία σήμερα διαθέτουμε. Υπάρχουν όμως και νεότερες Υπουργικές Αποφάσεις για τις οποίες θα σας μιλήσει η κα Μπιρμπίλη που εμπεριέχουν αξιόλογες οδηγίες για τη διαχείριση των υδατικών αποθεμάτων στη χώρα μας». Συνεχίζοντας την ομιλία του ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης αναφέρθηκε στο μείζον θέμα της επαναχρησιμοποίησης των λυμάτων. «Αυτή τη στιγμή υπάρχουν δύο βιολογικοί καθαρισμοί οι οποίοι έχουν επί χάρτου ολοκληρωθεί. Έχουν σχεδιαστεί όλα τα απαραίτητα έργα, οι σωληνώσεις, οι εγκαταστάσεις, τα εσωτερικά δίκτυα, τα πάντα. Ο ένας βιολογικός αφορά μια τεράστια περιοχή του Γέρακα, της Παλλήνης, της Ανθούσας, με δεκάδες χιλιάδες κατοίκους, του οποίου ο αγωγός επεξεργα-

“ να φανταστεί κανείς ότι τα επεξεργασμένα λύματα είναι κατά πολύ καθαρότερα από τα όμβρια ύδατα τα οποία απορρέουν στη θάλασσα μεταφέροντας δεκάδες ρύπους από τους δρόμους και από τις όποιες περιοχές διατρέχουν. ”

σμένων λυμάτων πρέπει να εκβάλει στη θάλασσα κάπου μεταξύ Λούτσας και Ραφήνας», είπε ο Αντιπρόεδρος. «Δυστυχώς», είπε χαριτολογώντας ο κ. Πάγκαλος «στη γραμμή που υπάρχει στο χάρτη μεταξύ Λούτσας και Ραφήνας υπάρχει ένα βουναλάκι και για να μην γίνουν έργα μεγάλης δαπάνης πρέπει ο αγωγός να πάει είτε από δω είτε από εκεί. Αυτό όμως δημιουργεί τεράστιες τριβές μεταξύ των Δήμων Λούτσας και Ραφήνας. Έτσι δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί η εκβολή του βιολογικού καθαρισμού στη θάλασσα και αυτό γιατί κανείς δήμαρχος δεν δέχεται να ταπεινωθεί και να αποδεχθεί την εκβολή των επεξεργασμένων λυμάτων στην περιοχή του. Και να φανταστεί κανείς ότι τα επεξεργασμένα λύματα είναι κατά πολύ καθαρότερα από τα όμβρια ύδατα τα οποία απορρέουν στη θάλασσα μεταφέροντας δεκάδες ρύπους από τους δρόμους και από τις όποιες περιοχές διατρέχουν. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τον αγωγό ο οποίος θα συγκεντρώνει τα επεξεργασμένα λύματα της Νότιας Παραλίας της Αττικής, δηλαδή από τη Βούλα μέχρι τη Φώκεια. Ο αγωγός αυτός θα έπρεπε να πάει κάπου μετά τη Φώκεια, όπου δεν υπάρχει κατοικημένη περιοχή. Αυτό όμως δεν το δέχονται οι κάτοικοι των περιοχών που γειτνιάζουν και ζητούν να φύγει ένας υπόγειος αγωγός από τη Βούλα και τα λύματα να μεταφερθούν στην Ψυττάλεια. Βεβαίως καταλαβαίνετε ότι ένας τέτοιος αγωγός θα δημιουργήσει τεράστια όχληση μιας και πρέπει να διανοιχθούν δρόμοι, θα δημιουργηθεί τεράστια αναστάτωση σε όλη την παραλιακή ζώνη της Γλυφάδας, του Ελληνικού, του Φαλήρου, του Πειραιά και θα δαπανηθούν κολοσσιαία ποσά. Και να φανταστεί κανείς ότι η καθαρότητα του επεξεργασμένου λύματος μπορεί να φτάσει στο 95%, να γίνει δηλαδή σχεδόν πόσιμο νερό.

Τα δύο αυτά παραδείγματα αποδεικνύουν ότι οι κοινωνίες αντιδρούν γιατί κατατρέχονται από δεισιδαιμονίες. Τις δεισιδαιμονίες αυτές εκμεταλλεύονται πολιτικά κόμματα, εκλεγμένοι Βουλευτές, τοπικοί άρχοντες οι οποίοι δεν θέλουν να δυσχερестήσουν κανέναν, επιτείνοντας τη λογική της δεισιδαιμονίας. Το πρόβλημά μας λοιπόν είναι αν θα μπορέσουμε κάποτε να ξεπεράσουμε αυτή τη κακή νοοτροπία που ταλαιπωρεί, που αναστέλλει μια σειρά από έργα τα οποία προστατεύουν και το περιβάλλον και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των ανθρώπων», είπε κλείνοντας την ομιλία του ο Αντιπρόεδρος κ. Πάγκαλος.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ:

Τίνα Μπιρμπίλη, Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Μετά τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης κ. Πάγκαλο, τον λόγο πήρε η Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κα Τίνα Μπιρμπίλη.

Η κα Μπιρμπίλη, αφού ευχαρίστησε την ΕΥΔΑΠ που οργάνωσε την Ημερίδα, είπε: «Το νερό είναι ένας ανανεώσιμος πόρος, δεν παύει όμως να είναι ένας περιορισμένος πόρος που δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις αυξανόμενες ανάγκες ζήτησης. Υπενθυμίζω ότι δύο στους δέκα ανθρώπους του πλανήτη δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό με αποτέλεσμα να πεθαίνουν 4.000 παιδιά κάθε χρόνο. Τέσσερις στους δέκα ανθρώπους δεν διαθέτουν έστω και στοιχειώδες σύστημα διάθεσης λυμάτων. Τριάντα πέντε χιλιάδες άνθρωποι πεθαίνουν κάθε μέρα λόγω έλλειψης πόσιμου νερού αλλά και από τις συνέπειες της ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων νερών. Η Ελλάδα βέβαια είναι μία σχετικά ευνοημένη υδρολογικά χώρα της Μεσογείου, παρά την άναρχη χρονικά και χωρικά κατανομή των βροχοπτώσεων οι οποίες δεν καλύπτουν πάντα τις ανάγκες της ζήτησης δημιουργώντας έτσι κοινωνικά προβλήματα. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υδροδότησης, στην Ελλάδα προτιμούμε να ασχολούμεθα με τη διαχείριση της προσφοράς του νερού, δηλαδή με την αύξηση των διαθέσιμων ποσοτήτων μέσω αναπτυξιακών έργων και δεν καταβάλλουμε την κατάλληλη προσπάθεια για να περάσουμε από τη διαχείριση της προσφοράς στη διαχείριση της ζήτησης», είπε η Υπουργός. «Η γενικότερη μείωση των προς εκ-

“ Στόχος λοιπόν της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά είναι η επίτευξη καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων μέχρι το 2015. Αυτό δεν προϋποθέτει μόνο δαπανηρά έργα αλλά και αλλαγή νοοτροπίας των πληθυσμών ”

μετάλλευση πόρων είτε λόγω της κλιματικής αλλαγής είτε λόγω της εντεινόμενης ρύπανσης των νερών, σε συνδυασμό με τα δαπανηρότερα αναπτυξιακά έργα που απαιτούνται για την κάλυψη της ζήτησης, μας οδηγεί στο να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη διαχείριση της ζήτησης», είπε η Υπουργός.

Η κα Μπιρμπίλη αναφέρθηκε στο επιχειρησιακό σχέδιο του ΥΠΕΚΑ και υπενθύμισε ότι μέσα σ' αυτό κυρίαρχο ρόλο παίζει η βιώσιμη διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με την προώθηση υδροηλεκτρικών έργων ή την αντιμετώπιση της ξηρασίας, η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής μέσα από έργα διαχείρισης λυμάτων και έκλεισε την ενότητα αυτή λέγοντας ότι το ΥΠΕΚΑ έχει στόχο το 2014 να μην υπάρχει κανένας οικισμός χωρίς μονάδες επεξεργασίας λυμάτων. Ως εργαλείο για την υλοποίηση του σχεδίου της ανέφερε την ενίσχυση των θεσμών περιβαλλοντολογικής διακυβέρνησης δια της καταγραφής και δημοσιοποίησης της περιβαλλοντικής πληροφορίας.

Στη συνέχεια η Υπουργός αναφέρθηκε στην Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά εκτιμώντας ότι αυτή αποτελεί βασικό εργαλείο για τη διαμόρφωση μιας βιώσιμης πολιτικής διαχείρισης του υδάτινου πλούτου της χώρας μας.

«Πρέπει να εξετάσουμε το νερό ως φυσικό πόρο που υφίσταται επιπτώσεις από την αλλαγή του κλίματος αλλά και ως υλικό που η κακή διαχείρισή του πολλαπλασιάζει τις απαιτούμενες ενεργειακές καταναλώσεις. Δεν πρέπει να κατασπαταλούμε το νερό είτε μέσα από κατασκευαστικές κακοτεχνίες - βλέπε διαρροές - είτε από την αδιαφορία των καλλιεργητών που αρνούνται την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση του νερού ή επενδύουν σε πολύ υδρόφιλες καλλιέργειες. Το υδατικό αποτύπωμα στη χώρα μας», είπε η Υπουργός, «φτά-

νει στα 2.390 κυβικά μέτρα ανά κάτοικο και έτος και είναι διπλάσιο του μέσου όρου παγκοσμίως και το δεύτερο μεγαλύτερο κάτω ακριβώς από τις ΗΠΑ. Πρέπει να στραφούμε προς μια οικοσυστημική προσέγγιση των προβλημάτων διαχείρισης του νερού με έμφαση στην προστασία και ενίσχυση των Υπηρεσιών που προσφέρουν τα οικοσυστήματα αυτά», επεσήμανε η Υπουργός. «Τα υδάτινα συστήματα και οι υδροβιότοποι προσφέρουν υπηρεσίες στρατηγικού χαρακτήρα και η πολιτική διαχείρισης των υδατικών πόρων θα πρέπει να εξασφαλίζει τη διατήρηση των υπηρεσιών αυτών. Στόχος λοιπόν της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά είναι η επίτευξη καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων μέχρι το 2015. Αυτό δεν προϋποθέτει μόνο δαπανηρά έργα αλλά και αλλαγή νοοτροπίας των πληθυσμών στην κατεύθυνση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων που περιλαμβάνουν εναλλακτικές πολιτικές στην αγροτική πολιτική, στον έλεγχο των πλημμυρών, στη θαλάσσια στρατηγική, στις συμμετοχικές διαδικασίες των πολιτών και άλλα πολλά».

Κλείνοντας η Υπουργός κα Μπιρμπίλη ευχαρίστησε την ΕΥΔΑΠ για την ουσιαστική συνεργασία που έχει μαζί της τον τελευταίο χρόνο τόσο σε επίπεδο ανοίγματος νέων επιχειρησιακών δρόμων, όπως είναι η επαναχρησιμοποίηση των νερών, η επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων της Ψυττάλειας κυρίως για άρδευση, η συνεχής αναζήτηση λύσεων για να μπορεί κάθε πολίτης να έχει πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό. Και αναφέρθηκε στην εποικοδομητική συνεργασία ΥΠΕΚΑ και ΕΥΔΑΠ στα θέματα ρύπανσης του Ασωπού και της Μεσσαπίας και στο σχέδιο εξυγίανσής τους.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ:

Θεμιστοκλής Λέκκας, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ

Ο Καθηγητής κ. Λέκκας, Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ, αφού καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους αναφέρθηκε στην αριθμητική ταυτότητα του νερού, που το καθιστά τόσο πολύτιμο για τον άνθρωπο. Συγκεκριμένα, ανέφερε ότι από τα 145 δισ. κ.μ. νερού που υπάρχουν στον πλανήτη, μόνο ένα 6% είναι γλυκό νερό, και από αυτό το 6%, ένα πολύ μικρό ποσοστό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο, καθώς το υπόλοιπο είναι υπόγειο, προέρχεται από πάγους, καταλήγει στη θάλασσα.

«Αν ωστόσο», ανέφερε ο κ. Λέκκας, «υπήρχε η δυνατότητα να αξιοποιηθεί η εναπομένουσα ωφέλιμη ποσότητα, αυτή θα αντιστοιχούσε σε 1500 κ.μ. ανά άνθρωπο ανά έτος, ποσότητα επαρκής τόσο για αστική όσο και παραγωγική χρήση. Δυστυχώς όμως, η χρονική και χωρική αναντιστοιχία της προσφοράς με τη ζήτηση νερού, δεν επιτρέπει κάτι τέτοιο».

«Η λύση στο πρόβλημα αυτό», συμπλήρωσε ο κ. Λέκκας, «έχει δοθεί από την κατασκευή ταμιευτήρων που επιτρέπουν την ταμίευση νερού για μεταγενέστερες περιόδους. Στη χώρα μας μεγάλοι ταμιευτήρες κατασκευάστηκαν αρχικά από τη ΔΕΗ για την παραγωγή ενέργειας αλλά και για άρδευση και στη συνέχεια οι ταμιευτήρες Ευήνου, Μόρνου, Υλίκης, Μαραθώνα και των αντίστοιχων καναλιών για ταμίευση και μεταφορά νερού από τους ταμιευτήρες αυτούς στην Αττική. Αξιοσημείωτο είναι ότι τα υδραυλικά έργα υδροδότησης της Αττικής είναι σημαντικά έργα όχι μόνο για τη νεότερη Ελλάδα αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Ωστόσο, σήμερα υπάρχει σκεπτικισμός ως προς την τροποποίηση των υδατικών σωμάτων στις λεκάνες απορροής με στόχο την εξασφάλιση οικολογικής ισορροπίας».

Συνεχίζοντας ο Πρόεδρος, είπε: «Ένα σημαντικό στοιχείο στον υδρολογικό κύκλο που πρέπει πλέον να λαμβάνεται υπ' όψη είναι ο καθαρισμός των υγρών αποβλήτων και η «παραγωγή» νερού προς αξιοποίηση.

Οι όλο και περισσότερο αυξανόμενες απαιτήσεις για καθαρότερα απόβλητα έχουν ως αποτέλεσμα την παραγωγή εκροών που θα ήταν δυνατόν να θεωρηθούν δυνητικά ως υδατικοί πόροι. Το νερό που υπολογίζεται ότι απορρέει παγκοσμίως από τους οικισμούς και τις βιομηχανίες υπό μορφή υγρών αποβλήτων ανέρχεται σε πολλές εκατοντάδες κυβικά μέτρα το έτος και αυξάνεται συνεχώς.

Προς την κατεύθυνση αυτή, με πρωτοβουλία της Υπουργού Περιβάλλοντος, έχουν αρχίσει δραστηριότητες για επαναχρησιμοποίηση κάποιων ποσοτήτων από την εκροή της Ψυτταλίας για άρδευση χώρων πρασίνου,

“ **Αν υπήρχε η δυνατότητα να αξιοποιηθεί η εναπομένουσα ωφέλιμη ποσότητα, αυτή θα αντιστοιχούσε σε 1500 κ.μ. ανά άνθρωπο ανά έτος, ποσότητα επαρκής τόσο για αστική όσο και παραγωγική χρήση. Δυστυχώς όμως, η χρονική και χωρική αναντιστοιχία της προσφοράς με τη ζήτηση νερού, δεν επιτρέπει κάτι τέτοιο.** ”

σύμφωνα με Κοινή Υπουργική Απόφαση που ορίζει τις παραμέτρους ποιότητας των εκροών».

Στη συνέχεια, ο κ. Λέκκας αναφέρθηκε στην ευθύνη των Εταιρειών Ύδρευσης σχετικά με την ποιότητα του νερού. Σχετικά με την ποιότητα του νερού, ανέφερε ότι το θέμα απασχόλησε την ανθρωπότητα από το 19ο αιώνα, μετά από τη σύνδεση περιστατικών χολέρας με το μολυ-

σμένο με παθογόνα μικρόβια νερό. Η ανάπτυξη της μικροβιολογίας έφερε στο φώς υδατογενείς ασθένειες που μπορούν να απειλήσουν μεγάλους πληθυσμούς, καθιστώντας την εξασφάλιση της κατάλληλης ποιότητας του νερού θέμα υψηλής σημασίας. Σήμερα με την επεξεργασία που γίνεται στο πόσιμο νερό και την απολύμανσή του έχει απομακρυνθεί οριστικά το ενδεχόμενο μετάδοσης τέτοιων ασθενειών.

«Η ΕΥΔΑΠ», επεσήμανε ο ομιλητής, «τροφοδοτείται με επιφανειακό νερό εξαιρετικής ποιότητας λόγω μη ύπαρξης βιομηχανικής και αγροτικής δραστηριότητας στις λεκάνες απορροής κύριας τροφοδοσίας. Παρ' όλα αυτά τόσο η μείωση της ποσότητας του χρησιμοποιούμενου κλωρίου, όσο και η γνώση της ποιότητας των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για μια σειρά νέων παραμέτρων είναι ζητήματα αιχμής για την ποιότητα των υδάτων και απασχολούν την Εταιρεία. Η ΕΥΔΑΠ έχει αποφασίσει να αντικαταστήσει τα φίλτρα άμμου με φίλτρα ενεργού άνθρακα με σκοπό την μείωση των δόσεων κλωρίου. Ο ενεργός άνθρακας μπορεί επίσης να απομακρύνει και ραδιενεργά υλικά. Επιπλέον, σχετικά με την ποιότητα των εκροών, η ΕΥΔΑΠ έχει αναθέσει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών την διερεύνηση της ποιότητας της εκροής της Ψυττάλειας σχετικά με τις 33 ουσίες προτεραιότητας, 60 ειδικούς ρύπους και για 175 αναδυσόμενα χημικά, σύμφωνα με την ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ».

Ο κ. Λέκκας, έκλεισε κάνοντας αναφορά στο συμμάζεμα των οικονομικών της Εταιρείας, την εκτέλεση του κύριου έργου της, και το σχεδιασμό νέων πρωτοβουλιών που θα επεκτείνουν τη δραστηριότητά της, τόσο εντός Ελλάδας όσο και εκτός.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ:

Νίκος Μπάρδης, Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ. Μπάρδης, ο οποίος αναφέρθηκε στο ρόλο της Πολιτείας αλλά και των Φορέων Ύδρευσης - όπως η ΕΥΔΑΠ - για την προστασία των πηγών, δηλαδή της πρώτης ύλης καθώς και στην ορθολογική διαχείριση με στόχο την κάλυψη των αναγκών των πολιτών - καταναλωτών και τον περιορισμό της σπατάλης.

«Η Ελλάδα είναι εξοπλισμένη με επαρκείς υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης. Είμαστε σε πολύ ικανοποιητικό επίπεδο, σε σύγκριση με τα διεθνή πρότυπα. Οι υποδομές αυτές πρέπει να αξιοποιηθούν και ενδεχομένως να συμπληρωθούν με έργα χαμηλού κόστους», είπε ο κ. Μπάρδης.

Σύμφωνα με την τοποθέτηση του κ. Μπάρδη, το πρόβλημα του νερού δεν είναι πρόβλημα υποδομών και έργων, αλλά είναι σαφώς πρόβλημα διαχείρισης. Για παράδειγμα, σε ένα άνυδρο νησί δεν είναι αρκετό να κατασκευαστεί μια μονάδα αφαλάτωσης για να λυθεί το πρόβλημα της ύδρευσης. Ο στόχος θα πρέπει να είναι η εξασφάλιση της υδροδότησης του καταναλωτή στη βρύση του με νερό επαρκούς ποσότητας και άριστης ποιότητας, λαμβάνοντας υπόψη και τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων καθώς και την επαναχρησιμοποίησή τους για δευτερεύουσα χρήση.

«Στην ΕΥΔΑΠ βλέπουμε το θέμα της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης από την κοινωνική πλευρά του. Η κρατική ΕΥΔΑΠ εξασφαλίζει την κοινωνική πλευρά που προέχει, αν και η οικονομική είναι εξίσου σημαντική», σημείωσε ο κ. Μπάρδης. «Όταν η διαχείριση είναι ορθολογική, σωστή και

επαγγελματική», πρόσθεσε ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ «τότε είναι βέβαιο ότι οποιαδήποτε επένδυση σε υποδομές, δίκτυα, κλπ. θα γίνεται με λογικό και οικονομικό τρόπο».

Σχετικά με τη διαχείριση των υποδομών ο κ. Μπάρδης τόνισε ότι αυτές πρέπει να είναι ο οδηγός για τις μελέτες και τις αποφάσεις της Πολιτείας για περαιτέρω έργα, βάζοντας την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ, ως μοναδικούς οργανισμούς του είδους τους στην Ελλάδα, σε πρωταγωνιστικό ρόλο όπου μέσω της διαχείρισης θα διαπιστώνουν τις ανάγκες και θα προτείνουν τις αναγκαίες επενδύσεις.

«Δεν είναι καιρός για μεγαλόπνοα σχέδια εκατοντάδων εκατομμυρίων τα οποία στηρίζονται σε ακριβοπληρωμένες μελέτες, και τα οποία ίσως να μην υλοποιηθούν ποτέ, όπως άλλωστε έχει συμβεί πολλάκις στο παρελθόν, πόσο μάλλον τώρα κάτω από την πίεση της έλλειψης των οικονομικών πόρων. Εμείς προτείνουμε την αξιοποίηση των υπάρχουσών υποδομών και την αναβάθμι-

“

Στην ΕΥΔΑΠ βλέπουμε το θέμα της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης από την κοινωνική πλευρά του. Η κρατική ΕΥΔΑΠ εξασφαλίζει την κοινωνική πλευρά που προέχει, αν και η οικονομική είναι εξίσου σημαντική.

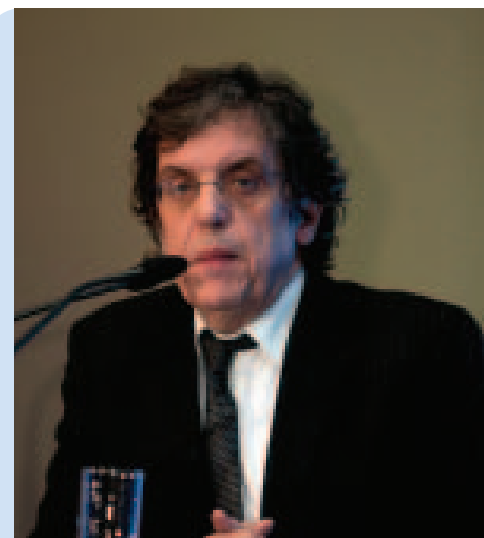
”

σή τους, πριν αποφασιστεί η κατασκευή νέων. Η γνώση και η εμπειρία της ΕΥΔΑΠ, με το εξαιρετικό προσωπικό της, λοιπόν, μπορεί να έχουν καταλυτικό ρόλο στην παροχή βοήθειας προς την Πολιτεία όσον αφορά τα θέματα ύδρευσης και αποχέτευσης» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Μπάρδης και εστίασε στην στρατηγική της Εταιρείας ενάντια στην οικονομική κρίση:

«Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης που ζούμε, μέσα στις οικονομικές δυσκολίες, πρέπει να ζητήσουμε διεξόδους και λύσεις για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της Εταιρείας μας. Στην ΕΥΔΑΠ έχουμε χαράξει πολιτική εξωστρέφειας τόσο στον ελλαδικό όσο και στο διεθνές χώρο. Επιθυμούμε έτσι την ένταξη της Εταιρείας στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας, ως μοχλό ανάπτυξης για την χώρα, μέσω αξιοποίησης των παγκόσμιων δυνατοτήτων».

Μεταξύ άλλων ο Διευθύνων Σύμβουλος τόνισε και τη σημασία του ανθρωπίνου δυναμικού στο εγχείρημα αυτό υπογραμμίζοντας ότι: «Πουλάμε υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες στηρίζονται στο Προσωπικό, άρα πρέπει να εξασφαλίσουμε στο Προσωπικό ότι θα έχει τις παροχές που πρέπει να έχει το Προσωπικό μιας Εταιρείας αυτών των δυνατοτήτων».

Ο κ. Μπάρδης έκλεισε τον χαιρετισμό του αναφερόμενος στα προγράμματα που προωθεί η ΕΥΔΑΠ τόσο για τη διαχείριση της ύδρευσης και αποχέτευσης στα νησιά, σε συνεργασία με το ΥΘΥΝΑΛ και το Υπουργείο Εσωτερικών, όσο και για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων στην Αττική, σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ, υπογραμμίζοντας ότι «η υλοποίησή τους αποτελεί ένα εναλλακτικό αναπτυξιακό μοντέλο για τη χώρα από κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής πλευράς».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Ανδρέας Ανδρεαδάκης,
Ειδικός Γραμματέας Υδάτων
ΥΠΕΚΑ, με θέμα:
«Απολογισμός των
πεπραγμένων από την
ενσωμάτωση της Οδηγίας
2000/60 στην πολιτική των
υδατικών πόρων»

Ο κ. Ανδρεαδάκης, Ειδικός Γραμματέας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στην ομιλία του επεσήμανε ότι τα τελευταία χρόνια υπήρξε μεγάλη αμέλεια και καθυστέρηση σε θέματα που έχουν να κάνουν με το νερό και την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων.

Τόνισε τον ρόλο της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων η οποία έχει την ευθύνη για το συντονισμό της διαχείρισης και προστασίας των υδατικών πόρων μεταξύ των διαφόρων φορέων που ασχολούνται στη χώρα, την παρακολούθηση της ποιότητας και ποσότητας των υδάτων καθώς και όλες τις θυγατρικές οδηγίες που απορρέουν από την Οδηγία Πλαίσιο για το νερό. Είτε αυτό έχει να κάνει με νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, είτε με τη διαχείριση λυμάτων, είτε με τους βιολογικούς καθαρισμούς και με τα θέματα επαναχρησιμοποίη-

σης επεξεργασμένων λυμάτων. Έδωσε έμφαση και στις νέες προκλήσεις που δημιουργούνται σήμερα, όπως ο συνδυασμός της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά με την Οδηγία για τις πλημμύρες (που αφορά τη διαχείριση της πλημμύρας και όχι τα αντιπλημμυρικά έργα) και την Οδηγία Πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική τονίζοντας παράλληλα την αναγκαιότητα ύπαρξης μιας συντονιστικού τύπου διακρατικής συνεργασίας.

Σε ότι αφορά στην Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά και στους στόχους της, επεσήμανε ότι δεν είναι μια Οδηγία για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, αλλά μια καθαρά περιβαλλοντική Οδηγία με καινοτόμα στοιχεία όπως η διαχείριση της προσφοράς πλέον υπό συνθήκες κλιματικής αλλαγής, η διαχείριση της ζήτησης, η οικοσυστημική προσέγγιση. Η οδηγία δίνει μεγάλη έμφαση στις διαδικασίες της διαβούλευσης και «απομακρύνεται» από την αξιολόγηση του υδάτινου περιβάλλοντος σε αντιστοιχία με τις χρήσεις. Δεν είναι στόχος απλά να εξασφαλιστεί νερό για τις διάφορες χρήσεις, αλλά να εξασφαλιστεί η ποιότητα του υδάτινου περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων του. Ο κ. Ανδρεαδάκης σημείωσε ότι το χρονικό περιθώριο για την επίτευξη των στόχων μέσω της εφαρμογής της Οδηγίας, δηλαδή το 2015, είναι μικρό αλλά γίνονται προσπάθειες για τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Ως προς το τι έχει ήδη γίνει και τι πρόκειται να γίνει, ο κ. Ανδρεαδάκης είπε χαρακτηριστικά: «Έχουν ήδη οριστεί οι σαράντα πέντε λεκάνες απορροής των ποταμών, τα 14 υδατικά διαμερίσματα, με αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, καθώς 1500 υδάτινα σώματα, υπόγεια και επιφανειακά. Αυτή τη στιγμή έχει ανατεθεί η εκπόνηση της μελέτης για 9 υδατικά διαμερίσματα και εντός Απριλίου θα ανατεθεί και το διαχειριστικό σχέδιο για την Κρήτη, τα νησιά του Αιγαίου και της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Παράλληλα αναμορφώθηκε το εθνικό δίκτυο παρακολούθησης, με αύξηση των σημείων υδροληψίας σε 2.000, υπόγεια και επιφανειακά νερά, καλύπτοντας όλα τα 1500 υδάτινα σώματα.

Παράλληλα με την καλή λειτουργία του δικτύου, υπάρχει μια κεντρική καταγραφή των στοιχείων στο εθνικό δίκτυο περιβαλλοντικής παρακολούθησης, η οποία πρέπει να συνδυαστεί με την εθνική Τράπεζα υδρολογικής και μετεωρολογικής πληροφορίας και ταυτόχρονα να είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα στον οποιοδήποτε πολίτη».

«Ένας ακόμα στόχος που επιτεύχθηκε», είπε ο κ. Ανδρεαδάκης, «αφορά στις ακτές κολύμβησης όπου υποβλήθηκαν για πρώτη φορά φέτος τα αποτελέσματα, σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις της Οδηγίας. Η Οδηγία δεν λέει μόνο πού επιτρέπεται και πού όχι η κολύμβηση, αλλά κάνει μια διαβάθμιση της ποιότητας σε κλίμακες. Ένα μεγάλο ποσοστό που φτάνει στο 95% των ακτών μας βρίσκεται σε άριστη κατάσταση. Έχει ήδη προκηρυχθεί το πρόγραμμα παρακολούθησης για τα επόμενα δύο χρόνια και δημιουργείται μητρώο ακτών κολύμβησης, που εκτός από την παραμετρική παρακολούθηση της ποιότητας τους, υποδεικνύει και την υποδομή που υπάρχει σε κάθε ακτή».

«Η υποδομή σε ότι αφορά τα δίκτυα αποχέτευσης και τους βιολογικούς καθαρισμούς, είναι ένα τεράστιο έργο το οποίο θα απορροφήσει περίπου 1,5 δισεκ. ευρώ από το ΕΠΠΕΡΑΑ για να καλύψει όλους τους οικισμούς μεταξύ δύο και δεκαπέντε χιλιάδων κατοίκων και θα επεκταθεί και σε μικρότερους οικισμούς, σε επιλεγμένες περιοχές, οι οποίες είναι ευαίσθητες».

«Μια ακόμα επιτυχία», επεσήμανε ο Ειδικός Γραμματέας, «είναι η διαχείριση και αξιοποίηση της ύλης με τα έργα της Ψυπτάλειας και της Θεσσαλονίκης. Ήδη το 50% της ύλης αξιοποιείται ως καύσιμο και προβλέπεται περαιτέρω αύξηση του ποσοστού κατά 25-30% με έργα αξιοποίησης ύλης σε άλλες περιοχές της χώρας. Τέλος, πολύ μεγάλη έμφαση δίνεται στην εξοικονόμηση νερού με σύνταξη προγράμματος διαρροών στις διάφορες πόλεις, με ταυτόχρονη μελέτη για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων κατ' οίκον εξοικονόμησης νερού σε συνδυασμό με την επαναχρησιμοποίηση του νερού. Πρώτος στόχος είναι η επαναχρησιμοποίηση λυμάτων της Ψυπτάλειας για υπεραστικό πράσινο».

Ως προς τους στόχους του ΥΠΕΚΑ για το 2011 ο κ. Ανδρεαδάκης επικεντρώθηκε στις πλημμύρες, δηλαδή να εντοπιστούν ποιες περιοχές και ποιες λεκάνες έχουν πρόβλημα, καθώς και στη θαλάσσια στρατηγική, για την οποία έχει ολοκληρωθεί η προετοιμασία του Σχεδίου Νόμου και είναι στο στάδιο συλλογής υπογραφών για να τεθεί προς ψήφιση.

Κλείνοντας την ομιλία του, σημείωσε ότι υπάρχει και συνεχής ενασχόληση με οξυμένα προβλήματα σε επιμέρους περιοχές όπως του Ασωπού, της Μεσσαπίας, του Παγασπικού, του Μαλιακού, στις λίμνες και στους ταμιευτήρες, οι οποίοι υδροδοτούν διάφορες πόλεις, τονίζοντας, ότι θα πρέπει να δοθεί επιπλέον έμφαση στα υδατοπεριβαλλοντικά μέτρα και την αγροτική πολιτική γενικότερα.

Θα πρέπει επίσης να υπάρξει και μια συνεχής συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης καθώς πολύ μεγάλο μέρος της υποβάθμισης των ευαίσθητων περιοχών οφείλεται, όχι αποκλειστικά, αλλά και σε διάφορες γεωργικές δραστηριότητες.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Χρήστος Ζερεφός, Ακαδημαϊκός, Καθηγητής Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα:

«Οι προκλήσεις του σήμερα για τις Εταιρείες Διαχείρισης Νερού κάτω από το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής»

Ο κ. Ζερεφός, ξεκίνησε την τοποθέτηση του με μια αντισυμβατική δήλωση στα όσα γνωρίζουμε για την κλιματική αλλαγή: *«Το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής θα έλεγα είναι λίγο παρεξηγημένο, υπό την έννοια ότι κλιματικές αλλαγές γίνονταν πάντα αλλά όχι σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα όπως σήμερα. Κλιματικές αλλαγές γινόντουσαν και γίνονται από φυσικά αίτια... και ήρθε και ο άνθρωπος να προσθέσει σε αυτό»*. Μάλιστα, οι αλλαγές στο κλίμα ήταν γνωστές από την αρχαιότητα: ο Αριστοτέλης χαρακτηριστικά, στα Μετεωρολογικά του είχε γράψει ότι χαρακτηρίζονταν από τάξη και κυκλικότητα, ενώ προσπάθησε να ερμηνεύσει την ερημοποίηση της Σαχάρα.

Κατά την παρουσίαση των κλιματικών μεταβολών που έχουν παρατηρηθεί στη βροχόπτωση κατά τα τελευταία 100 χρόνια στον Ελληνικό χώρο, ο κ. Ζερεφός είπε: *«Η Μεσόγειος είναι η περιοχή με τις περισσότερες καταγεγραμμένες ενθυμίσσεις σχετικά με τις μεταβολές της βροχόπτωσης»*. Ανάλυση των βροχοπτώσεων τα τελευταία 250 χρόνια δείχνει μια διαχρονική αύξηση της μεταβλητότητας η οποία φαίνεται να μεγιστοποιείται τα τελευταία 30 χρόνια. Οι μελέτες γύρω από τα δεδομένα αυτά, δείχνουν ότι υπάρχει μια αποσταθεροποίηση του βροχομετρικού κλίματος η οποία οφείλεται και στην κλιματική αλλαγή με τη συμβολή της ανθρώπινης παρέμβασης τα τελευταία 30-40 χρόνια και για τα επόμενα τουλάχιστον 100 χρόνια αλλά και στην αποσταθεροποίηση του κλίματος.

Ο κ. Ζερεφός αφού παρέθεσε ιστορικά στοιχεία σχετικά με τις βροχοπτώσεις στον χώρο της Μεσογείου ανέφερε ότι είναι ενδιαφέρον να δούμε τη διακύμανση των δεικτών ξηρασίας σε διάφορες περιοχές της Μεσογείου. Οι δεί-

κτες αυτοί δείχνουν ότι τα τελευταία χρόνια το έλλειμμα της βροχόπτωσης είναι σημαντικό.

Περνώντας στο θέμα του υδατικού αποτυπώματος, και παίρνοντας τη σκυτάλη από την τοποθέτηση της Υπουργού ΠΕΚΑ κας Μπιρμπίλη, είπε ότι είμαστε η δεύτερη παγκοσμίως χώρα σε υδατικό αποτύπωμα και ότι η κλιματική αλλαγή δεν αλλάζει την ποσότητα του νερού στον πλανήτη συνολικά. Όμως, με την υπερθέρμανση και την ανακατανομή της θερμοκρασίας στον πλανήτη γίνεται και ανακατανομή στις ζώνες βροχής. Αποτέλεσμα είναι κάποιες περιοχές να γίνονται ξηρότερες και κάποιες άλλες να γίνονται υγρότερες.

«Η Ελλάδα έχει νερά αλλά έχει και μεγάλη κατανάλωση. Δεν έχουμε πάρει είδηση τη ζημιά που κάνουμε στα υδάτινα αποθέματα με τα οποία μας έχει προικίσει η φύση», τόνισε ο κ. Ζερεφός και προχώρησε την παρουσίαση του, κάνοντας αναφορά σε μελέτη που αφορά στο ποιες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης φαίνεται να κινδυνεύουν πιο άμεσα στο μέλλον από πιθανή ξηρασία. Ανάμεσα σε αυτές όπως είπε, βρίσκεται και η Ελλάδα και ιδιαίτερα η Ανατολική Ελλάδα, της οποίας η ανάπτυξη στηρίζεται στην ομβροπλευρά της χώρας που είναι η Δυτική Ελλάδα. Ανατολικές περιοχές της χώρας λοιπόν, είναι περιοχές δυνητικού κινδύνου ερημοποίησης.

Ο κ. Ζερεφός παρουσίασε στη συνέχεια τα αίτια για τη μείωση των βροχοπτώσεων και την αύξηση της ξηρασίας στην περιοχή της Μεσογείου, συνδέοντας στατιστικά δεδομένα και δείκτες από έρευνες και μελέτες που έχουν γίνει τα τελευταία 30 χρόνια, όπως ο δείκτης του Βορείου Ατλαντικού Ωκεανού για να δεί-

ξει τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Προχωρώντας στην ανάλυσή του, ο κύριος Ζερεφός είπε χαρακτηριστικά: «Από το 1900 έως το 2100, τα υδάτινα αποθέματα στη Δυτική Ελλάδα θα έχουν μειωθεί συνολικά κατά 40%».

Οι μεταβολές που θα επέλθουν από εδώ και στο εξής στη θερμοκρασία της Γης και στις βροχοπτώσεις θα οφείλονται αποκλειστικά και μόνο στον ανθρωπογενή παράγοντα, σε αντίθεση με κάποια χρόνια πριν, που οφείλονταν και στις διεργασίες της φύσης (εκτός από τον ανθρωπογενή παράγοντα). Με βάση τα μέσα σεβάρια για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, τα ανανεώσιμα υδατικά αποθέματα της χώρας θα μειωθούν από 58 κ. χιλ. σε 47 κ. χιλ. μέχρι το 2040-2069, μείωση της τάξεως από 17-22%.

Στο πρόβλημα της μείωσης των υδάτινων αποθεμάτων έρχεται να προστεθεί και το πρόβλημα της υπαλμύρωσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι το μήκος της ακτογραμμής της Ελλάδας είναι ίσο με το 1/3 της Περιφέρειας της Γης. Οποιαδήποτε λοιπόν μεταβολή στην ακτογραμμή της χώρας έχει σημαντικές επιπτώσεις στα υδατικά αποθέματα.

Κλείνοντας, ο κ. Ζερεφός έκανε σύνοψη αναφορά στην Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας, σχετικά με τις Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής σε διάφορους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας, η οποία θα παρουσιαστεί τον Ιούνιο και είπε χαρακτηριστικά: «Η Κλιματική Αλλαγή είναι μείζον, σημαντικό θέμα για την χώρα και για τα υδατικά αποθέματα. Η Ελλάδα διαθέτει αρκετά υδατικά αποθέματα. Δυστυχώς όμως υπάρχει κακή διαχείριση και σπατάλη».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Νίκος Παπαδάκης, Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΑΘ, με θέμα:
«Διαχείριση υδατικών πόρων πόλεων σε τροχιά ανάπτυξης»

Παίρνοντας το λόγο ο κ. Παπαδάκης ευχαρίστησε τη Διοίκηση και τους εργαζομένους της ΕΥΔΑΠ για την πρόσκληση στην Ημερίδα επ' ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας του Νερού.

Εισαγωγικά είπε ότι η ανάπτυξη και διαχείριση των υδάτινων πόρων στις Εταιρείες Ύδρευσης, είναι πιο περίπλοκη σήμερα από ότι στο παρελθόν, λόγω της συνεχούς αύξησης της ζήτησης του νερού, με τους υδατικούς πόρους να παραμένουν σταθεροί και δυστυχώς σταδιακά να ρυπαίνονται.

Επισήμανε την πολυτιμότητα του νερού ως θαυματουργού υλικού άμεσα συναρτημένο με την ζωή μας. Και επεσήμανε: «Η Αειφόρος διαχείριση των υδάτινων πόρων είναι θέμα οργανωτικό, οικονομικό, πολιτικό και απαιτεί την συνεργασία όλων των εργαζομένων. Το νομοθετικό πλαίσιο και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να αποτελούν βασικούς άξονες χάραξης πολιτικής των Εταιρειών Διαχείρισης Ύδρευσης, και να συνδυάζουν παράλληλα σωστή άσκηση διοίκησης και αλλαγή της νοοτροπίας του κοινού».

«Η επαρκής ποιοτική και ποσοτική διάθεση πόσιμου νερού «σε σωστό κόστος» και η προστασία των υδατικών πόρων αποτελεί πρώτη προτεραιότητα της ΕΥΑΘ ΑΕ».

Συνεχίζοντας ο κ. Παπαδάκης αναφέρθηκε στην σημασία των βιολογικών καθαρισμών, στην εύρεση τρόπου αποθήκευσης και επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων. Συγκεκριμένα είπε: «όσο νερό καταναλώνουμε σχεδόν το σύνολό του επιστρέφει σαν απόβλητα και πρέπει αυτό το νερό να καθαριστεί, ώστε να μην δημιουργεί πρόβλημα στα οικοσυστήματα και πρέπει επιτέλους να επαναχρησιμοποιηθεί».

Στη συνέχεια μίλησε για τις κλιματικές αλλαγές στην περιοχή της Μεσογείου και ειδικά για την Ανατολική Λεκάνη της Μεσογείου που θεωρεί ότι είναι το πιο ευαίσθητο οικοσύστημα του πλανήτη. Η ΕΥΑΘ συμμετέχει σε ερευνητικό πρόγραμμα της Νοτιοανατολικής Ευρωπαϊκής Περιοχής με στόχο την ανάπτυξη

πηγή

[11]

ξη των απαραίτητων μεθοδολογιών και εργαλείων για την διασφάλιση της ποιότητας και της ποσότητας της παροχής νερού που θα μπορούσε να επηρεαστεί από την αλλαγή του κλίματος.

«Οι υποδομές, ο σχεδιασμός και η χάραξη των δικτύων διανομής έγινε με πρόχειρο και βεβιασμένο τρόπο, ώστε να καλυφθούν άμεσα και χωρίς μελλοντική προοπτική οι ανάγκες των κατοίκων της πόλης της Θεσσαλονίκης, λόγω της συνεχούς αύξησης του πληθυσμού της. Τώρα γίνεται μια συστηματική προσπάθεια αυτοματοποίησης και καταγραφής των δικτύων ύδρευσης της πόλης της Θεσσαλονίκης. Κατασκευάζεται δίκτυο στην Πυλαία, περιορίζονται και διορθώνονται οι κατασκευαστικές αυθαιρεσίες των εργολάβων», ανέφερε ο ομιλητής.

Σε ότι αφορά στη διαχείριση των δικτύων, ο κ. Παπαδάκης είπε: «Δεν χρειάζεται τα πάγια να ανήκουν στην ΕΥΑΘ Παγίων. Είναι προτιμότερο ο Δήμος να έχει τα δίκτυα, τη διαχείριση και το νερό. Η ΕΥΑΘ Α.Ε. οφείλει να παρέχει την τεχνογνωσία, απόρροια της εμπειρίας της στη διαχείριση δύσκολων καταστάσεων».

Κατόπιν έγινε αναφορά στο δύσκολο τριπλό ρόλο των Εταιρειών των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, κυρίως για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ, που πρέπει να λογοδοτούν αφενός στους πελάτες τους αφετέρου στους εργαζομένους σ' αυτές και στους μετόχους τους.

«Η αποτελεσματική επικοινωνία με τους βασικούς μετόχους και το κοινό είναι απαραίτητη από την πλευρά της Εταιρείας κι εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της. Η συνεργασία των Εταιρειών Ύδρευσης και η αξιοποίηση της εμπειρίας τους με άλλες είτε ιδιωτικές είτε κρατικές Εταιρείες Ύδρευσης είναι ο μόνος δρόμος για την ανάπτυξή τους», τόνισε ο ομιλητής.

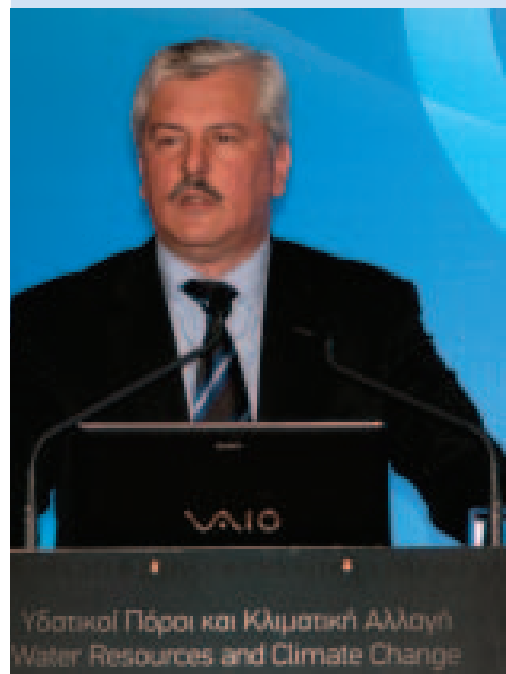
Συνεχίζοντας ο κ. Παπαδάκης ανέφερε ότι οι υδροδοτικές ανάγκες της Θεσσαλονίκης καλύπτονται από συνδυασμό του θαυμάσιου νερού της Αρραθουσού και το επιφανειακό νερό του Αλιάκμονα, το οποίο υποβάλλεται σε συστηματική διαδικασία καθαρισμού. «Η άριστη ποιότητα του νερού, ως πρώτη ύλη, που παρέχει το φυσικό μας περιβάλλον, σε συνδυασμό με το κόστος του που παραμένει χαμηλό, καθιστούν «το νερό της βρύσης» προτιμητέο από το εμφιαλωμένο. Γι' αυτό πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενημερωτικές εκστρατείες για αποτελεσματικότερη συνειδητοποίηση του κοινού», είπε.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΑΘ κατέθεσε την ευαισθησία του για τον κόλο του Θερμαϊκού και επεσήμανε ότι πρέπει να υπάρξει άμεσα μέριμνα για τη μείωση της μόλυνσης λόγω της εισαγόμενης ρύπανσης από τον Αξιό, των φυτοφαρμάκων της περιοχής της Μακεδονίας και τη διοχέτευση των επεξεργασμένων λυμάτων της πόλης. «Όλη αυτή η μάχη έχει μέλλον με την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθεί αυτός ο κοινωνικός και δημόσιος χαρακτήρας της ΕΥΑΘ», είπε. Ο κ. Παπαδάκης εξέφρασε τη θέλησή του για μελλοντική συνεργασία ΕΥΔΑΠ – ΕΥΑΘ, με πρωτοπόρο την ΕΥΔΑΠ που διαθέτει μεγαλύτερη εμπειρία και τεχνογνωσία, και ουσιαστική συνεργασία με όλες τις ΔΕΥΑ που θα προκύψουν απ' τους Καλλικρατικούς Δήμους, ώστε να αλλάξει προς το καλύτερο η διαχείριση των υδατικών πόρων σε όλη την Ελλάδα.

Ολοκληρώνοντας, τόνισε ότι δεν χρειάζονται πάντα μεγάλα ή μικρά έργα για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία των φυσικών του πόρων. Αρκούν κάποιες ιδέες, απλές λύσεις και διάθεση για συνεργασία σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας, από την Κυβέρνηση ως τον απλό εργαζόμενο.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Μιχάλης Ταμήλος, Πρόεδρος ΕΔΕΥΑ, με θέμα: «**Διαχείριση υδατικών πόρων στον Ελλαδικό χώρο μέσα από το πρίσμα του Καλλικράτη**»

Ο κ. Ταμήλος, Πρόεδρος της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, αφού ευχαρίστησε τον Πρόεδρο και το Διευθύνοντα της ΕΥΔΑΠ για την πρόσκληση, ξεκίνησε την τοποθέτησή του, με τη διαπίστωση ότι μεγάλο μέρος των προβλημάτων διαχείρισης νερού ξεκινά από την απόσταση της Πολιτείας από τους αρμόδιους Οργανισμούς Διαχείρισης Νερού. «Επιπροσθέτως», ανέφερε ο κ. Ταμήλος, «η πανσπερμία νόμων και διατάξεων που αφορούν στη διαχείριση του υδατικού πόρου, δυστυχώς δεν επιφέρει κανένα αποτέλεσμα στην αποφυγή της σπατάλης και στην προστασία των λιμνών, των ποταμών αλλά και των δικτύων ύδρευσης».

Συνεχίζοντας την ομιλία του, ο Πρόεδρος των ΕΔΕΥΑ, υπογράμμισε ότι οι υδάτινοι πόροι στη χώρα μας κατανέ-

μονται κατά 85% σε ανάγκες άρδευσης, κατά 7% σε ανάγκες ύδρευσης και τέλος κατά 8% σε βιομηχανική χρήση, γεγονός που καταδεικνύει τη σημασία της σωστής διαχείρισης που θα βασίζεται με στρατηγική μακράς διάρκειας που όμως σήμερα δεν υπάρχει.

Στη συνέχεια παρέθεσε στατιστικά στοιχεία που προσδιορίζουν το ρόλο των ΔΕΥΑ σε εθνικό επίπεδο στη διαχείριση του νερού, πριν τον Καλλικράτη. Βασικό σημείο της τοποθέτησης του κ. Ταμήλου στην ομιλία του ήταν η παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης των ΔΕΥΑ, η τιμολόγηση και η ανάκτηση του κόστους που εμπίπτει και στις επιταγές της Οδηγίας της Ε.Ε.. Χαρακτηριστικά είπε: *«Εξαντλούμε τα αποθέματα. Κάποια στιγμή όμως πρέπει να επιβάλλουμε στην τιμή του νερού και ένα ποσοστό για να ανακτήσουμε τα αποθέματα αυτά. Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει επιβληθεί ούτε στην ΕΥΔΑΠ, ούτε στην ΕΥΑΘ, ούτε στις ΔΕΥΑ το ποσοστό της ανάκτησης του κόστους των υδάτινων αποθεμάτων και της τιμής του νερού».*

Ο κ. Ταμήλος έθιξε το θέμα της αποτελεσματικότητας των ΔΕΥΑ υπογραμμίζοντας ότι οι συγχωνεύσεις των υπαρχουσών ΔΕΥΑ υπό το πρίσμα του Καλλικράτη θα εκσυγχρονίσει τις επιχειρήσεις αυτές και θα βελτιώσει σημαντικά τα οικονομικά μεγέθη διατηρώντας το κοινωνικό πρόσωπο τους. Πιο συγκεκριμένα, ανέφερε ότι οι 227 ΔΕΥΑ που υφίστανται σήμερα στην Χώρα μας με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε μειώνονται σε 142. Οι συνενωμένοι δήμοι στα όρια των οποίων θα δραστηριοποιούνται οι ΔΕΥΑ είναι 591. Οι νέες ΔΕΥΑ που προκύπτουν από τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» θα εξυπηρετούν 5.125.618 κατοίκους. *«Όπως διαφαίνεται, το εγχείρημα είναι πολύ μεγάλο και έχει πολλούς στόχους: οικονομικούς, οργανωτικούς και περιβαλλοντικούς. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι»,* προσέθεσε ο κ. Ταμήλος *«πρέπει να κινητοποιηθούν οι ΔΕΥΑ, να αναλάβουν πρωτοβουλίες για ενίσχυση των δομών τους, ανάπτυξη του προσωπικού τους, σε ευθυγράμμιση πάντα με τις εθνικές πρωτοβουλίες. Οι ΔΕΥΑ θα πρέπει σε οικονομικό και λειτουργικό επίπεδο να συμπίεσουν τις λειτουργικές τους δαπάνες, να αναδιαρθρώσουν τις λειτουργίες τους ώστε να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας, να επαναδιατυπώσουν τις διαδικασίες τους ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να μειωθεί η γραφειοκρατία. Και όλα αυτά, κάτω από το πρίσμα της χρηστής και διάφανης διαχείρισης».* Μέσω των ενεργειών αυτών, ο κ. Ταμήλος έθεσε ένα νέο όραμα για την ανάπτυξη των ΔΕΥΑ ως επιχειρήσεις καινοτόμες με εδραιωμένη τη θέση τους στην ελληνική αγορά αλλά και με την πρωτοβουλία για περαιτέρω ανάπτυξη σε άλλες αγορές όπως αυτή της διαχείρισης των απορριμμάτων, κλπ.

Κλείνοντας, ο κ. Ταμήλος επεσήμανε ότι όλα τα παραπάνω και ιδιαίτερα θέματα βαρύνουσας σημασίας όπως η τιμολόγηση του νερού θα πρέπει να τεθούν σε δημόσια διαβούλευση, έχοντας υπόψη την προσφορά στην κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον και την αειφορία, ενώ ολοκλήρωσε την τοποθέτηση του δίνοντας έμφαση σε μια ενιαία στρατηγική για το νερό και τη διαχείριση του που προβλέπει στενή συνεργασία μεταξύ ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ και ΕΔΕΥΑ ώστε η υδατική πολιτική να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες τόσο της Οργανισμών Διαχείρισης, όσο και των πολιτών και έθεσε τον προβληματισμό εξεύρεσης κεφαλαίων για τη συντήρηση και ανάπτυξη των υποδομών ύδρευσης και άρδευσης.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Στέφανος Γεωργιάδης,
Γενικός Διευθυντής Λειτουργίας
Δικτύων και Εγκαταστάσεων
της ΕΥΔΑΠ, με θέμα:
«Βελτιστοποίηση στη διαχείριση – εξοικονόμηση των υδατικών πόρων (διαχείριση πιέσεων, έλεγχος διαρροών κλπ.)»

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο κ. Γεωργιάδης, Γενικός Διευθυντής Δικτύων και Εγκαταστάσεων της ΕΥΔΑΠ.

Ο κ. Γεωργιάδης ξεκίνησε την ομιλία παρουσιάζοντας εν συντομία στο κοινό τις γενικές δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ, ενώ αναφέρθηκε επίσης και στη τεχνική και τεχνολογική της υποδομή.

Εν συνεχεία αναφέρθηκε στο ακανθώδες πρόβλημα των απωλειών υδάτινων πόρων στα αστικά δίκτυα ύδρευσης, και έγινε μία σύντομη ιστορική αναδρομή των τρόπων αντιμετώπισης των διαρροών, από τις αρχές του αιώνα έως και σήμερα. Στη συνέχεια παρατέθηκαν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των έως τώρα εφαρμοζόμενων μεθόδων, με αποτέλεσμα να καταστούν

πηγή

[13]

σαφείς οι ελλείψεις στους υφιστάμενους τρόπους αντιμετώπισης και υπολογισμού των διαρροών.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σχολιαστεί ο έντονος οικολογικός χαρακτήρας της παρουσίασης. Ο κ. Γεωργιάδης έδωσε μεγάλη έμφαση στην εσφαλμένη μεθοδολογία που ακολουθείται για τον υπολογισμό των διαρροών και του υδατικού ισοζυγίου, η οποία χαρακτηρίστηκε ως «αμιγώς οικονομική και λογιστική προσέγγιση», λόγω της βαρύτητας των οικονομικών παραγόντων που υπεισέρχονται στους σχετικούς υπολογισμούς. Αντ' αυτού προτάθηκε από τον κ. Γεωργιάδη «μία εναλλακτική προσέγγιση για τον υπολογισμό των απωλειών νερού στα δίκτυα ύδρευσης, όπου η βαρύτητα δίνεται στο νερό που δεν καταλήγει σε ανθρώπινη χρήση και το οποίο», όπως πολύ χαρακτηριστικά είπε και ο κ. Γεωργιάδης, «δεν πιάνει τόπο».

Προτάθηκε λοιπόν από τον Γενικό μία προσέγγιση υπολογισμού του υδατικού ισοζυγίου όχι ως προς τις οικονομικές απώλειες του φορέα ύδρευσης, αλλά ως προς τη μέγιστη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων του φορέα και τη μείωση του ανεκμετάλλετου νερού. «Τη μείωση δηλαδή του χειρότερου είδους διαρροών», όπως τις χαρακτήρισε ο κ. Γεωργιάδης, «που δεν είναι άλλες από τις φυσικές απώλειες, και τις εσωτερικές διαρροές των πελατών». Στο σημείο αυτό παρουσιάστηκαν ορισμένοι υπολογισμοί και εκτιμήσεις για το μέγεθος των εσωτερικών διαρροών σε ένα δίκτυο, όπου κατέστη σαφές ότι αποτελούν μεγάλο ποσοστό των συνολικών απωλειών ενός δικτύου. Καταρρίφθηκαν έτσι οι «μύθοι» που ήθελαν τις εσωτερικές διαρροές συγκριτικά ασήμαντες.

Ο κ. Γεωργιάδης παρουσιάζοντας συνοπτικά σε ένα πίνακα όλα τα είδη διαρροών αλλά και τις επιπτώσεις που έχει η κάθε μία από αυτές τις διαρροές στο περιβάλλον, αλλά και με χρήση παραδειγμάτων, επεσήμανε με απλό και απολύτως κατανοητό τρόπο τη σημαντικότητα του περιορισμού των εσωτερικών διαρροών εντός των οικιών. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό ο κ. Γεωργιάδης πρότεινε τη χρήση μετρητικών διατάξεων (υδρομετρητών) με μικρή διακριτική ικανότητα και άρα ιδιαίτερα υψηλή ακρίβεια μέτρησης, η οποία όμως θα συνδυάζεται με εξαιρετικά χαμηλό κατώφλι έναρξης καταγραφής (Q_{start}) της τάξης των 2-3 κυβικών μέτρων ανά ώρα. «Με τον τρόπο αυτό», είπε ο κ. Γεωργιάδης «πραγματοποιείται η καταγραφή και άρα η τιμολόγηση των διαρροών εντός των οικιών, με αποτέλεσμα ο πολίτης να αντιλαμβάνεται το πρόβλημα, να ευαισθητοποιείται, και να αποκαθιστά τη βλάβη που ευθύνεται για τη διαρροή». Το τελευταίο αυτό σχόλιο θεωρήθηκε ως εξαιρετικά ενδιαφέρον από πολλούς παρευρισκόμενους, καθώς οι διαρροές αυτές αποτελούν ένα πάγιο και δυσεπίλυτο πρόβλημα των φορέων ύδρευσης, δεδομένου ότι η δικαιοδοσία τους σταματά στο υδρόμετρο, το οποίο βρίσκεται τοποθετημένο εκτός της οικίας.

Εν κατακλείδι ο κ. Γεωργιάδης δήλωσε ότι «οι διαρροές εντός των οικιών αποτελούν ένα μεγάλο περιβαλλοντικό αλλά και οικονομικό πρόβλημα για τις απαιτούμενες επενδύσεις ύδρευσης, ενώ ο τρόπος αντιμετώπισης είναι άμεσος, εύκολος, και απλός: Η εγκατάσταση υδρομετρητών αυστηρών προδιαγραφών και υψηλής ακρίβειας, σε εναρμόνιση πάντα με τις Κοινοτικές Οδηγίες περί μετρητικών οργάνων».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Λύσανδρος Σπηλιόπουλος,
Βοηθός Γενικός Διευθυντής
Ανάπτυξης και Παραγωγής
Έργων της ΕΥΔΑΠ, με θέμα:
**«Διαχείριση υδατικών πόρων
στην Αττική μετά την εφαρμογή
του νέου αυτοδιοικητικού
χάρτη - Κατεύθυνση προς μια
ενιαία διαχείριση»**

Αρχίζοντας την ομιλία του ο κ. Σπηλιόπουλος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής Μεγάλων Έργων, επεσήμανε ότι η διαχείριση των υδατικών πόρων σε μια περιοχή περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων που αφορούν στην ολοκληρωμένη διάθεση των υδατικών πόρων, των ομβρίων, των λυμάτων μετά από επεξεργασία αλλά ακόμη και της θάλασσας, αν υπάρχει στην περιοχή. Το πρόβλημα της διαχείρισης των υδατικών πόρων στην Αττική είναι πολυπαραμετρικό και εντείνεται από την πολυδιάσπαση των φορέων που εμπλέκονται (ο καθένας χωριστά) σε κάποια τμήματα του εν λόγω ζητήματος. «Στην παρουσίασή μου», είπε ο ομιλητής «γίνεται αναφορά στη διαχείριση του πόσιμου νερού στο σύνολο της Περιφέρειας Αττικής και προτείνονται τρόποι αντιμετώπισής του με ορθολογικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά αποδεκτά κριτήρια».

«Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (Ν.1068/80, Ν.2744/99)», συνέχισε ο κ. Σπηλιόπουλος, «η ΕΥΔΑΠ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη μελέτη, εκτέλεση, συντήρηση, λειτουργία και εκμετάλλευση όλων των έργων για την εξασφάλιση της ύδρευσης της περιοχής ευθύνης της».

Παρά ταύτα, η ΕΥΔΑΠ δεν επεκτάθηκε στο σύνολο της περιοχής αρ-

μοδιότητάς της όπως προέβλεπε ο Νόμος, αλλά σε αρκετούς Δήμους παρείχε νερό στην κεφαλή των δικτύων τους και οι κατά τόπους δημοτικές αρχές είχαν την ευθύνη για τη διανομή – διαχείρισή του μέσω των τοπικών δικτύων. Κατ' αυτόν τον τρόπο προέκυψαν πλείστα προβλήματα όσον αφορά στην υπόψη δραστηριότητα λόγω έλλειψης πόρων, τεχνογνωσίας, πρακτικών αδυναμιών, νοοτροπιών κτλ. Επιπρόσθετα, η αδυναμία ορθολογικής διαχείρισης των δικτύων των Δήμων, έχει ιστορικά αναδείξει ως πρόσθετη συνέπεια την οικονομική αδυναμία αυτών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους

απέναντι στους προμηθευτές, μεταξύ των οποίων και η ΕΥΔΑΠ». «Η Εταιρεία μας», τόνισε ο ομιλητής «που είναι σχεδόν ο αποκλειστικός προμηθευτής των Δήμων της Αττικής παρέχει πόσιμο νερό στους Δήμους, χωρίς την αντίστοιχη καταβολή του αντιτίμου για την επεξεργασία και την μεταφορά του, παρά το γεγονός ότι οι Δήμοι εισπράττουν από τους δημότες τους το αντίτιμο του παρεχόμενου σε αυτούς νερού».

«Η νέα αυτοδιοικητική δομή (εφαρμογή «Καλλικράτη») δημιουργεί ενότητες Δήμων και αλλάζει το τοπίο και στη διαχείριση των υδατικών πόρων. Στο πλαίσιο αυτό η ενιαία πλέον διαχείριση του συνόλου των δικτύων στην Περιφέρεια Αττικής αποτελεί μονόδρομο».

Και συνέχισε: «Η διαχείριση όλων των δικτύων της Αττικής από την ΕΥΔΑΠ θα αποφέρει πολλαπλά οφέλη σε όλους τους εμπλεκόμενους. Τα οφέλη αυτά θα είναι περιβαλλοντικά (μείωση των διαρροών στο δίκτυο ύδρευσης και στις εσωτερικές εγκαταστάσεις των υδροδοτούμενων, επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων των ΚΕΛ με αντίστοιχη μείωση του καταναλισκόμενου νερού κλπ.), και συνεπώς στην εξασφάλιση ποσοτικής επάρκειας, επάρκειας σε πίεση κτλ., αφού οι όποιες πρόσθετες στοχευμένες επενδύσεις θα αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση τελικά των παρεχόμενων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Οφέλη επίσης θα προκύψουν με την επιβολή, κατά το δυνατόν, ενιαίου ορθολογικού και δίκαιου τιμολογιακού καθεστώτος αντίστοιχου με αυτού της ΕΥΔΑΠ, εφόσον αυτό είναι εφικτό, ή τιμολόγιο που θα είναι προσαρμοσμένο στις εκάστοτε τοπικές συνθήκες».

«Σημαντικά ακόμη οφέλη θα προκύψουν και για την ΕΥΔΑΠ από την αντιμετώπιση του χρόνιου προβλήματος οφειλών των ΟΤΑ της Αττικής προς αυτή,

με τη σύναψη μακροχρόνιων Συμβάσεων παραχώρησης της διαχείρισης των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, μεταξύ του αντίστοιχου Δήμου και της ΕΥΔΑΠ και την υπογραφή Συμβάσεων όπου θα διασφαλίζεται, μέσω των εισπράξεων από τη διαχείριση των δικτύων από την ΕΥΔΑΠ και τη παροχή τέλους αντιπαροχής στους Δήμους, οριστικά και μόνιμα σε βάθος χρόνου η σταθεροποίηση, σε πρώτο στάδιο, των οφειλών και η αποπληρωμή τους σε δεύτερο στάδιο, απαλλάσσοντας έτσι τους Δήμους από την μέριμνα για την αποπληρωμή των οφειλών και την ΕΥΔΑΠ από επισφαλείς απαιτήσεις.

Επισημαίνεται ότι το 75% των Δήμων με οφειλές πάνω από 3 εκατ. ευρώ δεν είναι συνεπείς στις Συμβάσεις ρύθμισης οφειλών που υπογράφουν με την Εταιρεία».

Κλείνοντας την ομιλία του ο κ. Σπυλιόπουλος είπε χαρακτηριστικά: «Προκύπτει χωρίς αμφιβολία το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν πολλές λύσεις στο ζήτημα της διαχείρισης των δικτύων στην ευρύτερη, πέραν του Λεκανοπεδίου, Περιφέρεια της Αττικής. Η λύση είναι πολιτική και θα προκύψει από την έκφραση πολιτικής βούλησης που θα παρακάμψει τοπικιστικές διαφορές, παθογένειες της τοπικής αυτοδιοίκησης, στρεβλές αντιλήψεις κάποιας μερίδας της τοπικής κοινωνίας.

Ολόκληρη η Περιφέρεια της Αττικής πρέπει να ενταχθεί με νομοθετική παρέμβαση στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ και να δρομολογηθεί παράλληλα, με νομοθετική επίσης παρέμβαση, η διαχείριση των δικτύων της Αττικής από την ΕΥΔΑΠ με ταυτόχρονη διευθέτηση των επιμέρους οικονομικών διαφορών και απαιτήσεων».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Ανδρέας Αγγελάκης,
Πολιτικός Μηχανικός
και Γεωπόνος, Τεχνικός
Σύμβουλος ΕΔΕΥΑ, με θέμα:
**«Ανακύκλωση
Επεξεργασμένων Αστικών
Υγρών Αποβλήτων:
Υφιστάμενη κατάσταση,
δυνατότητες, Νομοθετικό
πλαίσιο και μη πόσιμη χρήση,
όπως η άρδευση και η
βιομηχανική χρήση»**

Ο κ. Αγγελάκης, Τεχνικός Σύμβουλος της ΕΔΕΥΑ, ξεκινώντας την πα-

ρουσίαση του, αναφέρθηκε, παρουσιάζοντας στατιστικά δεδομένα, στο συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας όσον αφορά τη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων σε σχέση ακόμα και με χώρες της κεντρικής Ευρώπης, όπως το Βέλγιο. «Ωστόσο, όσο ενθαρρυντικά και να φαίνονται τα στατιστικά στοιχεία, η αβεβαιότητα ως προς την επάρκεια και τη χρονική και χωρική κατανομή του νερού είναι ένα θέμα που απασχολεί γενικότερα», επεσήμανε ο ομιλητής.

Ο κ. Αγγελάκης έκανε μια σύντομη αναφορά στον τρόπο με τον οποίο στην αρχαία Ελλάδα ανακύκλωναν και επαναχρησιμοποιούσαν το νερό, καταδεικνύοντας τη σπουδαιότητα της συνετής και βέλτιστης χρήσης του πόρου από εκείνα τα χρόνια.

Μεταφερόμενος στο σήμερα, συνέχισε την ομιλία του αναφέροντας ότι στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες, ολόένα και περισσότερο γίνεται μια προσπάθεια βελτιστοποίησης της χρήσης του νερού, ακόμα και με την χρήση μη συμβατικών υδατικών πόρων, δίνοντας παραδείγματα από τις ΗΠΑ, το Ισραήλ, την Ισπανία και την Αυστραλία. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι στην Καλιφόρνια προβλέπεται ότι το 2020 θα επαναχρησιμοποιούνται 20% (4.300 Mm³/yr) των επεξεργασμένων εκροών, που σήμερα διατίθενται στον ωκεανό.

Επεξεργασμένες εκροές όπως ανέφερε ο κ. Αγγελάκης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άρδευση γεωργικών εκτάσεων, αστικών εκτάσεων, για αναψυχή και περιβαλλοντικές χρήσεις, για βιομηχανική χρήση, εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, ακόμα και για άμεση πόσιμη χρήση, όπως συμβαίνει σε χώρες του εξωτερικού και έδωσε συγκεκριμένα παραδείγματα σε διεθνές επίπεδο.

«Στην Ελλάδα, πρέπει να συμφιλιωθούμε με την ιδέα του επαναχρησιμοποιημένου νερού, καθώς η τεχνολογία είναι εξαιρετικά προηγμένη στον τομέα αυτό. Οι κοινωνικές αντιδράσεις ωστόσο θα πρέπει να συζητηθούν» σημείωσε ο κ. Αγγελάκης. Κάνοντας αναφορά στα ελληνικά δεδομένα, ο ομιλητής ανέφερε ότι το πιο σημαντικό έργο επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων εκροών στην Ελλάδα είναι στη Θεσσαλονίκη για την άρδευση καλλιεργειών από το Βιολογικό Καθαρισμό στη Σίνδο και πρόσθεσε ότι «τα έργα βιολογικών καθαρισμών στην Ελλάδα τα οποία είναι ισάξια των αντίστοιχων σε προηγμένες χώρες του

εξωτερικού θα μπορούσαν με μικρές βελτιώσεις να αξιοποιηθούν στο μέγιστο για την αξιοποίηση επεξεργασμένων εκροών ως αρδευτικό νερό. Συνολικά, στην Ελλάδα μόνο το 1% του συνόλου των επεξεργασμένων εκροών επαναχρησιμοποιείται τη στιγμή που το ποσοστό αυτό φτάνει το 75% στο Ισραήλ. Αυτό και μόνο δείχνει πως είμαστε αρκετά πίσω, όσο όμως η κοινωνία αρχίζει να γίνεται πιο δεκτική στην επαναχρησιμοποίηση, θα πρέπει να αναλάβουμε περισσότερες πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση αυτή».

Αναφερόμενος στα δεδομένα της γηραιάς ηπείρου, ο κ. Αγγελάκης είπε χαρακτηριστικά: «Δυστυχώς η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ οπισθοδρομική και συντηρητική στο θέμα της επαναχρησιμοποίησης σε σχέση με τις ΗΠΑ. Από τις ευρωπαϊκές χώρες, μόνο η Ισπανία είναι πρωτοπόρα στον τομέα αυτό, όχι μόνο σε ευρωπαϊκό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο».

Κλείνοντας, ο κ. Αγγελάκης παράθεσε ορισμένα βασικά συμπεράσματα σχετικά με το θέμα, διευκρινίζοντας ότι η τεχνολογία αντικειμένων υδατικών πόρων και φυσικά η διαχείρισή τους, θα εξακολουθούν να αναπτύσσονται τα προσεχή έτη με πιο γρήγορους ρυθμούς. Οι τεχνολογίες αυτές θα είναι χαμηλού κόστους, φιλικές στο περιβάλλον, υψηλής απόδοσης και φυσικά με έμφαση στη χρήση μη συμβατικών υδατικών πόρων (τεχνολογίες ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης) και υπογράμμισε ότι «τα άλματα στις τεχνολογίες αυτές θα ασκήσουν και τις πιέσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και σε Εθνικό».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Ιωάννης Πάσιος, Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων της ΕΥΔΑΠ, με θέμα:

«Ανάπτυξη εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στην Ανατολική Αττική: Διάθεση προϊόντων επεξεργασίας και προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος»

Παίρνοντας το λόγο ο κ. Πάσιος, Γενικός Διευθυντής Μεγάλων Έργων της ΕΥΔΑΠ, ανέφερε ότι η Εταιρεία ανέλαβε, από τις αρχές της δεκαετί-

ας του 1990, τον σχεδιασμό του συνόλου των έργων αποχέτευσης λυμάτων στις περιοχές της Ανατολικής Αττικής, έπειτα από σχετική απόφαση του τότε Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

«Τα συγκοινωνιακά έργα υποδομής (Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, Αττική Οδός κ.ά) που είχαν προγραμματισθεί για υλοποίηση, ήταν φανερό ότι θα επηρέαζαν την ευρύτερη περιοχή με την αύξηση της συγκέντρωσης πληθυσμού και θα απαιτούσαν την δημιουργία σύγχρονων και εκτεταμένων υποδομών αποχέτευσης. Η Εταιρεία μας», επεσήμανε ο κ. Πάσιος, «προκειμένου να ανταποκριθεί σε αυτές τις απαιτήσεις, ολοκλήρωσε ένα μακρόχρονο σχεδιασμό, χρησιμοποιώντας σύγχρονες προδιαγραφές (ελληνικές και ευρωπαϊκές), για την επιλογή της χωροθέτησης και την περιβαλλοντική αδειοδότηση του συνόλου των έργων.

Από τον σχεδιασμό αυτό προέκυψαν τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ), ένα για κάθε μία ενότητα Δήμων και Κοινοτήτων, και ειδικότερα:

- ΚΕΛ Βορείων Μεσογείων, για ισοδύναμο πληθυσμό 380.000 κατοίκων, με πρόταση χωροθέτησης στη θέση «Πλατύ Χωράφι» του τ. Δ. Σπάτων. Εξυπηρετούμενοι είναι οι προ Καλλικρατικοί Δήμοι Ανθούσας, Γλυκών Νερών, Παλλήνης, Πικερμίου, Αρτέμιδας, Ραφήνας, και τμήματα των Παιανίας, Σπάτων, Πεντέλης και Ν. Μάκρης.
- ΚΕΛ Αεροδρομίου ή Κεντρικών Μεσογείων, για ισοδύναμο πληθυσμό 95.000 κατοίκων, με εκδοθείσα Απόφαση χωροθέτησης σε χώρο ΝΑ του Αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος και με εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους (από το 2009) του συνόλου των έργων αποχέτευσης στην περιοχή. Εξυπηρετούμενοι είναι τμήματα των προ Καλλικρατικών Δήμων Παιανίας, Κορωπίου, Σπάτων και Μαρκοπούλου.
- ΚΕΛ Νοτίων Μεσογείων, για ισοδύναμο πληθυσμό 110.000 κατοίκων, με πρόταση χωροθέτησης στη θέση «λατομεία» της Π. Φώκαιας (υπάρχει Προέγκριση Χωροθέτησης από το 2000). Εξυπηρετούμενοι είναι οι προ Καλλικρατικοί Δήμοι Αναβύσσου, Σαρωνίδας, Π. Φώκαιας, και τμήματα της Κρωπίας και των Καλυβίων Θορικού».

«Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός», συνέχισε ο κ. Πάσιος, «περιλαμβάνει τους κεντρικούς - πρωτεύοντες συλλεκτήρες προς κάθε ΚΕΛ, τους αγωγούς διάθεσης

με εκβολή στη θαλάσσια περιοχή του νοτίου Ευβοϊκού Κόλπου, καθώς και τους δευτερεύοντες αγωγούς των δικτύων πόλης.

Η ΕΥΔΑΠ χρησιμοποίησε την μακρόχρονη εμπειρία της από την λειτουργία των υφισταμένων ΚΕΛ Ψυττάλειας και Μεταμόρφωσης για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη προστασία του ευρύτερου αστικού και θαλάσσιου περιβάλλοντος της Ανατολικής Αττικής και ειδικότερα: την προχωρημένη - τριτοβάθμια επεξεργασία των λυμάτων στα ΚΕΛ για καθαρές εκροές στο θαλάσσιο περιβάλλον, τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ποσότητας των εκροών για άρδευση και δευτερεύουσες χρήσεις, την πλήρη επεξεργασία της λάσπης (με αφυδάτωση) και η απομάκρυνσή της για ξήρανση, την ενεργειακή εκμετάλλευση του παραγόμενου βιοαερίου, την περιβαλλοντικά ορθή ένταξη των έργων στο ευρύτερο αστικό και περιαστικό περιβάλλον (περιφερειακές οδοί, διατάξεις απόσμησης, ισχυρές δενδροφυτεύσεις κ.λπ.).

Παράλληλα, η ΕΥΔΑΠ πρότεινε την αξιοποίηση του παραγόμενου βιοαερίου για τις ενεργειακές ανάγκες των μονάδων, την αφυδάτωση της λυματολάσπης σε ταινιοφιλτρόπρεσες, την εξουδετέρωση των οσμών με την κάλυψη των μονάδων και με την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων απόσμησης (όπως η χημειοπλυντηρίδα κ.ά)».

Συνεχίζοντας την ομιλία του ο κ. Πάσιος αναφέρθηκε στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και είπε χαρακτηριστικά: «Ελήφθη ιδιαίτερη μέριμνα για τη προστασία των θαλασσών με σειρά ερευνών και ελέγχων, ώστε να προσδιορισθούν οι θέσεις εκβολής στη θάλασσα του Ν. Ευβοϊκού. Σε συνεργασία με το ΕΚΘΕ η ΕΥΔΑΠ προχώρησε στην διερεύνηση του θαλάσσιου οικοσυστήματος της Ανατολι-

κής Αττικής από τον όρμο Μαραθώνα ως τον όρμο της Αναβύσσου. Σε συνεργασία με το Ε.Μ.Π. προχώρησε στην μαθηματική προσομοίωση της υδροδυναμικής δίαιτας και των ποιοτικών χαρακτηριστικών του Νοτίου Ευβοϊκού Κόλπου. Στη συνέχεια προσδιορίστηκαν ακριβέστερα οι θέσεις των εκροών, σε περιοχές που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των παραπάνω ερευνών, με αγωγούς διάθεσης που εκτείνονται σε μεγάλη απόσταση από τις ακτές και σε ικανοποιητικά βάθη. Από τα αποτελέσματα της μαθηματικής προσομοίωσης προέκυψε ως απαραίτητη η υιοθέτηση συστημάτων βιολογικής επεξεργασίας με ταυτόχρονη απομάκρυνση οργανικού άνθρακα και αζώτου στα ΚΕΛ της Ανατολικής Αττικής.

Για λόγους μεγαλύτερης προστασίας, καθώς πρόκειται για κολυμβητικές ακτές, και παρά το γεγονός ότι ο ευρύτερος Ευβοϊκός Κόλπος δεν έχει χαρακτηριστεί μέχρι σήμερα ως ευαίσθητος αποδέκτης, υιοθετήθηκε τελικά συντηρητικότερος σχεδιασμός, που περιλαμβάνει και την πλήρη απομάκρυνση του φωσφόρου, ώστε τελικώς τα λύματα να έχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά κατάλληλα για διάθεση σε ευαίσθητο αποδέκτη».

Κλείνοντας την ομιλία του ο κ. Πάσιος είπε: «τα έργα αυτά καλύπτουν και με το παραπάνω τις σύγχρονες ανάγκες των κατοίκων, ανεβάζοντας το βιολογικό τους επίπεδο, αναβαθμίζουν το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον, δίνουν αναπτυξιακή ώθηση στις εξυπηρετούμενες περιοχές».

Και κατέληξε: «Η σε σύντομο χρόνο υλοποίησή τους εξασφαλίζει την συγχρηματοδότησή τους από την Ε.Ε. και αποτρέπει την επιβολή σχετικών προστίμων, εξαιτίας της απουσίας υποδομών αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Μιλτιάδης Σάρρος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ, με θέμα:
«Αναπτυξιακή πολιτική της ΕΥΔΑΠ στην Ελλάδα και το εξωτερικό»

Παίρνοντας το λόγο ο κ. Σάρρος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ, είπε: «Ο ρόλος της Εταιρείας μέσα σε ένα πλαίσιο ραγδαίων κοινωνικο-οικονομικών εξελίξεων καλείται να επαναπροσδιοριστεί ώστε να καταφέρει να παρακολουθήσει τα διεθνή συμβάντα» και επεσήμανε ότι: «Νέοι τρόποι οργάνωσης και δράσης απαιτούνται που να λαμβάνουν υπόψη τους τα νέα δεδομένα και να αναθεωρούν στόχους και προβλέψεις αλλά και να επανεξετάζουν και να επαναξιολογούν συνεργασίες και συνήθειες πρακτικές». «Οι πιέσεις εξαιτίας της διεθνούς οικονομικής κρίσης», είπε ο κ. Σάρρος, «σε συνδυασμό με τους διεθνείς στόχους για πρόσβαση σε πόσιμο νερό και κατάλληλες συνθήκες υγιεινής, σε συνδυασμό και με τη μακρόχρονη εμπειρία του Διευθύνοντος Συμβούλου σε θέματα Διεθνούς Ανάπτυξης ωθούν την Εταιρεία να αναπτύξει μία νέα δυναμική, η οποία θα συμβάλει στην ανάπτυξη της χώρας και θα ενισχύσει το ρόλο της στην Ελλάδα γενικότερα».

«Η μακροχρόνια εμπειρία και τεχνογνωσία του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας από μεγάλα υλοποιημένα έργα μπορεί να αξιοποιηθεί εν δυνάμει αποφέροντας έσοδα στην Εταιρεία σε δράσεις ανάπτυξης στο εξωτερικό, οι οποίες έχουν ταυτόχρονα και κοινωνικό χαρακτήρα εφ' όσον αφορούν στην υλοποίηση στόχων που σχετίζονται με συνθήκες υγιεινής αλλά και βιώσιμη ανάπτυξη». Στη συνέχεια της ομιλίας του ο Βοηθός Γενικός, τόνισε ότι στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού της Εταιρείας, βρίσκονται σε επίπεδο υλοποίησης αρκετές δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Αναφέρθηκε χαρακτηριστικά στη συνεργασία μεταξύ ΕΥΔΑΠ και General Company for Water and Wastewater της Λιβύης. «Η ΕΥΔΑΠ, με την τεράστια εμπειρία και τεχνογνωσία της στα θέματα ύδρευσης και αποχέτευσης, τόσο στον τεχνικό όσο και στον διοικητικό τομέα, εκτιμήθηκε ότι θα μπορούσε να συνδράμει ουσιαστικά την ομόλογό της Εταιρεία της Τρίπολης σε θέματα διαχείρισης της λειτουργίας, συντήρησης και σχεδιασμού των συστημάτων ύδρευσης, αποχέτευσης και ομβρίων καθώς και σε θέματα εξυπηρέτησης πελατών και εκπαιδευτικής κατάρτισης. Υπήρξε πρόοδος στη συνεργασία των δύο Εταιρειών αλλά λόγω της ταραχώδους κατάστασης στη Λιβύη, το όλο εγχείρημα βρίσκεται σε αναμονή».

Ο κ. Σάρρος στη συνέχεια μίλησε για τα αναπτυξιακά σχέδια στο Αζερμπαϊτζάν, Ιορδανία και Λίβανο.

«Στο πλαίσιο της εξωστρεφούς αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΥΔΑΠ έχουν πραγματοποιηθεί επαφές με τις αρχές του Αζερμπαϊτζάν και την εκεί αρμόδια Εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης ώστε να ερευνηθούν οι δυνατότητες συνεργασίας».

(Σ.Σ. Τις επαφές αυτές θα ανοίξει ο κ. Σάρρος που θα συμμετάσχει στην Ελληνική επιχειρηματική αποστολή με την ευκαιρία της επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Αζερμπαϊτζάν.)

Σε ό,τι αφορά τις προοπτικές της ΕΥΔΑΠ στην Ιορδανία, ο κ. Σάρρος είπε: «Η κυβέρνηση της Ιορδανίας εξέδωσε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για

τη συμμετοχή σε έργο υποδομής ύδρευσης και οικονομικής ανάπτυξης, το οποίο προσβλέπει στην εθνική επάρκεια της χώρας σε πόσιμο νερό. Ο πυρήνας του έργου περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, τη μελέτη, την κατασκευή, τη λειτουργία και συντήρηση ενός συστήματος μεταφοράς νερού από την Ερυθρά στη Νεκρά Θάλασσα με μεγάλης κλίμακας αφαλάτωση θαλασσινού νερού.

Η ΕΥΔΑΠ συμμετείχε στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και αναμένονται τα αποτελέσματα.

«Επίσης η Εταιρεία μας συμμετείχε σε πρόσκληση εκδήλωσης εν-

διαφέροντος για Τεχνική Βοήθεια σε υποστήριξη του έργου «South Lebanon Water and Wastewater». (Technical assistance in support of the South Lebanon Water and Wastewater Project)».

«Η ΕΥΔΑΠ έχει κατορθώσει να περάσει τη φάση της προεπιλογής για το εν λόγω έργο και θα πρέπει να υποβάλει προσφορά μέσα στις προθεσμίες που απαιτούνται».

Ο κ. Σάρρος στη συνέχεια αναφέρθηκε στη διαχείριση των συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης εντός του ελλαδικού χώρου: «Ένα άλλο πεδίο δράσης για την ανάπτυξη της ΕΥΔΑΠ, θα μπορούσε να είναι η ανάληψη της ευθύνης για την ορθολογική διαχείριση των συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης εντός του ελλαδικού χώρου, και κύρια μετά την εφαρμογή του νέου χάρτη αυτοδιοίκησης. Υπάρχει υπό εξέλιξη μελέτη για την εύρεση της βέλτιστης λύσης για το πρόβλημα της μέχρι σήμερα ελλειμματικής διαχείρισης της ύδρευσης και αποχέτευσης από τους προ Καλλικρατικούς Δήμους της Ελλάδας.

Η «προτεινόμενη» λύση πραγματεύεται τη σύσταση ενός νέου κρατικού φορέα ο οποίος θα έχει τη μορφή ανώνυμης Εταιρείας, με τη διακριτική επωνυμία Ελληνικά Ύδατα Α.Ε., καθώς επίσης και την κατάλυση του θεσμού των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και την επαναφορά της κυριότητας των δικτύων και υποδομών από τους νέους Καλλικρατικούς Δήμους.

Η επίβλεψη της διαχείρισης των δικτύων με τρόπο αποτελεσματικό και κοινωνικά δίκαιο και η διασφάλιση της αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδομών θα αποτελούν το σκοπό της Ελληνικά Ύδατα Α.Ε.».

Και έκλεισε την ομιλία του λέγοντας: «Η διαχείριση του πόρου με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον αποτελεί ζωτικής σημασίας ζήτημα για την εξασφάλιση του μέλλοντος των σημερινών όσο και των επόμενων γενεών της αλλά και της ευημερίας του πλανήτη μας».

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Σοφία Κανελλοπούλου,
Αναπληρώτρια Διευθύντρια
Δικτύου Ύδρευσης - Μέλος
Γραμματείας Water Operators
Partnership – SEE, με θέμα:
**«Χτίσιμο εταιρικών δικτύων
ανταλλαγής τεχνογνωσίας
σε θέματα ύδρευσης και
αποχέτευσης»**

Η κα Κανελλοπούλου, Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Δικτύου Ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ, στην παρουσίαση της αναφέρθηκε στο χτίσιμο εταιρικών δικτύων για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε θέματα Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Water Operators Partnerships - WOPs). Η πρωτοβουλία των WOPs ξεκίνησε από τον ΟΗΕ, με την θέσπιση των Στόχων της Χιλιετίας (UN Millennium Development Goals), όπου ανάμεσα σε άλλα, έχει τεθεί και ο στόχος μείωσης κατά 50 % του ποσοστού των ανθρώπων που δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό όπως και των ανθρώπων

πηγή

[19]

που δεν έχουν πρόσβαση σε στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής (7^{ος} Στόχος Χιλιετίας).

«Η ανάγκη για τη δημιουργία ενός μηχανισμού συνεργασίας των Φορέων Διαχείρισης Νερού», είπε η κα Κανελλοπούλου «επισημάνθηκε και στο «Σχέδιο Δράσης Hashimoto», το οποίο ανακοινώθηκε από το Συμβούλιο για το Νερό και την Υγιεινή (UNSGAB) κατά τη διάρκεια του 4ου Παγκόσμιου Φόρουμ για το Νερό στο Μεξικό το 2006. Μια από τις συστάσεις του «Σχεδίου Δράσης Hashimoto» ήταν η δημιουργία ενός παγκόσμιου μηχανισμού για την προώθηση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ των Φορέων Διαχείρισης Νερού (WOPs). Η λογική πίσω από τον μηχανισμό WOPs βασίζεται στο ότι το μεγαλύτερο μέρος των ικανοτήτων για τη βελτίωση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης υπάρχει μέσα στους ίδιους τους Φορείς. Κατ' αυτό τον τρόπο», πρόσθεσε η κα Κανελλοπούλου, «ένα δομημένο πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ φορέων διαχείρισης νερού, βασισμένο στην αμοιβαία υποστήριξη και σε μη κερδοσκοπική βάση, κάτω από το συντονισμό και την υποστήριξη και την ενθάρρυνση των κυβερνήσεων από τα Ηνωμένα Έθνη, μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην επίτευξη του 7ου Στόχου της Χιλιετίας».

«Η φιλοσοφία των WOPs», ανέφερε η κα Κανελλοπούλου, «βασίζεται

στα κοινά σημεία των Φορέων Διαχείρισης, τις κοινές αδυναμίες και το κοινό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους. Ωστόσο, η ενδυνάμωση των συνεργασιών, μέσω της διάχυσης και ανταλλαγής τεχνογνωσίας και εμπειριών από Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης με υψηλές αποδόσεις σε Εταιρείες με χαμηλές αποδόσεις στον τομέα διαχείρισης νερού, μπορεί να αποδειχθεί ζωτικής σημασίας».

Στη συνέχεια, η κα Κανελλοπούλου εξήγησε με περισσότερες λεπτομέρειες τη λειτουργία των συμπράξεων (φορείς "μέντορες", φορείς "αποδέκτες"), εξηγώντας τα χαρακτηριστικά τους, παρουσιάζοντας τους τύπους συμπράξεων (απλές, δομημένες συμπράξεις, κλπ.), ενώ ανέφερε τα οφέλη για τους φορείς που συμμετέχουν είτε ως "μέντορες" ή ως "αποδέκτες".

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασαν τα εργαλεία λειτουργίας των WOPs, στα οποία η κα Κανελλοπούλου έκανε εκτενή αναφορά: Η συγκριτική αξιολόγηση δεικτών (benchmarking), που είναι ένα από αυτά, μπορεί να βοηθήσει τους φορείς διαχείρισης στην αξιολόγηση απόδοσης σε σχέση με άλλους ομοειδείς φορείς, στον προσδιορισμό δυνατών και αδύναμων σημείων, στη στοχοθέτηση και παρακολούθηση της μεταβολής της απόδοσης διαχρονικά. Επιπλέον, το

benchmarking μπορεί να βοηθήσει στο "ταίριασμα" (matchmaking) μεταξύ των Φορέων Διαχείρισης Νερού και τελικά στην "αδελφοποίηση" (twinning) που περιλαμβάνει την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, εκπαίδευση, κλπ.

«Ένα από τα δυνατά σημεία των WOPs», τόνισε η κα Κανελλοπούλου «είναι η διαμεσολάβηση και διευκόλυνση των φορέων στην αναζήτηση χρηματοδότησης των δράσεων αυτών, καθιστώντας βιώσιμη την ανάπτυξή τους.

Σημαντικό είναι ότι τα WOPs υποστηρίζονται και αναπτύσσονται κάτω από το Global Water Operators Partnership Alliance (GWOPA) - ένα δίκτυο συνεργατών που πιστεύουν στη δυναμική των WOPs και δεσμεύονται για τη στήριξή τους σε παγκόσμιο επίπεδο».

Κλείνοντας, η κα Κανελλοπούλου αναφέρθηκε στο Περιφερειακό Δίκτυο (WOPs-SEE) που έχει αναπτυχθεί στην περιοχή της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης στη Γραμματεία του οποίου συμμετέχουν η Ελλάδα μέσω της ΕΥΔΑΠ και η Ρουμανία μέσω του Romanian Water Association, στις θεματικές ενότητες ενδιαφέροντος για την περιοχή, καθώς και στα επόμενα βήματα που θα αναλάβει η Γραμματεία για το διάστημα 2011-2012.

Παιδικές δημιουργίες για το νερό...

Μεγάλο ενδιαφέρον συγκέντρωσε η έκθεση παιδικής ζωγραφικής με θέμα το νερό και το περιβάλλον που πραγματοποιήθηκε με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού από τη μη κερδοσκοπική οργάνωση «Μεσόγειος SOS» με την υποστήριξη της ΕΥΔΑΠ. Χιλιάδες επιβάτες στο σταθμό του Μετρό στο Σύνταγμα είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν την παιδική έκθεση και ταυτόχρονα να ξεναγηθούν στην παρακείμενη έκθεση φωτογραφικού υλικού που χρόνια τώρα συλλέγει ο συνάδελφος Γιάννης Λάμπρου και αφορά στην εξελικτική πορεία του νερού στην Αττική.

Τις δύο εκθέσεις επισκέφθηκε ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Μπάρδης την ημέρα βράβευσης των καλύτερων παιδικών δημιουργιών και σε σύντομο χαιρετισμό του αναφέρθηκε στα επιτεύγματα και τις προοπτικές της Εταιρείας μας.

ΤΗΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΑ

Πολιτικού Μηχανικού MSc, Συμβούλου Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Σχολής Μαθητείας

Στο πλαίσιο εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου διοργάνωσε στις 22 Μαρτίου 2011 Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «Επεξεργασία και Επαναχρησιμοποίηση Λυμάτων στην Κύπρο». Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό, έδρα του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου. Προσκλήθηκαν και συμμετείχαν ομιλητές από την Κύπρο και την Ελλάδα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ, κ. **Νικόλαος Μπάρδης**, προσκλήθηκε στο Συνέδριο για να παρουσιάσει την εμπειρία της Εταιρείας στον τομέα διαχείρισης λυμάτων. Ωστόσο, λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν ήταν δυνατή η συμμετοχή του και ανέθεσε στην κα **Αικατερίνη Κατσάρα**, Πολιτικό Μηχανικό, Σύμβουλο της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Σχολής Μαθητείας, την εκπροσώπηση της ΕΥΔΑΠ.

Το πρόγραμμα του Επιστημονικού Συνεδρίου περιελάμβανε εισηγήσεις από τον Επίτροπο Περιβάλλοντος Κύπρου, κ. **Χαράλαμπο Θεοπέμπτου** με θέμα «Συστήματα Επεξεργασίας Λυμάτων σε Μεμονωμένη Κατοικία», από την καθηγήτρια της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου κα **Μαρία Λοϊζίδου** ως προς το «Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο Διαχείρισης Υδάτων, Υγρών Αποβλήτων και Ιλύος» και τη «Διαχείριση Ιλύος από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων», καθώς και από τον Γενικό Διευθυντή Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας κ. **Ιάκωβο Παπαϊακώ-**

βου, με θέμα «Πράσινη Πολιτική του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας». Άλλοι ομιλητές ήταν η κα **Αγγελική Λάρκου** – Γιαννακού, από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία παρουσίασε το θέμα «Χρήση Ανακυκλωμένου Νερού στην Κύπρο» και ο **Δρ. Σωμεών Μαλαμής** από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, με εισήγηση ως προς την «Ανάπτυξη Πρότυπου Συστήματος Μεμβρανών για την Προχωρημένη Επεξεργασία Λυμάτων στην Κύπρο».

Η ομιλία της κας **Αικατερίνης Κατσάρα** είχε θέμα τη «Διαχείριση λυμάτων στην περιοχή Αττικής». Αρχικά, έγινε μια σύντομη αναφορά στο ιστορικό και στη διάρθρωση των δικτύων και των εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ, με έμφαση στο γεγονός ότι αποτελεί τη μεγαλύτερη εταιρεία που δραστηριοποιείται στον τομέα του νερού στην Ελλάδα. Επίσης, παρουσιάστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΔΑΠ ως προς τα βιομηχανικά υγρά απόβλητα και το δίκτυο αποχέ-

τευσης λυμάτων στο λεκανοπέδιο της Αττικής, καθώς και γενικά στοιχεία για τους βασικούς συλλεκτές ακαθάρτων. Στη συνέχεια, έγινε αναλυτική παρουσίαση των τριών Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (Κ.Ε.Λ.) στην Αττική, τα Κ.Ε.Λ. Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου, επισημαίνοντας τα σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη από τη λειτουργία τους και γενικότερα την ολοκληρωμένη διαχείριση λυμάτων της Αττικής από την ΕΥΔΑΠ.

Μετά τη λήξη του Συνεδρίου, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στον Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων της περιοχής της Λεμεσού και στην καινοτόμο Πιλοτική Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων, που αναπτύχθηκε και λειτουργεί στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, με συνεργαζόμενους φορείς το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας.

Τα πρακτικά του Επιστημονικού Συνεδρίου διατίθενται στην ιστοθέση <http://www.cut.ac.cy/university/conferences>.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΘΡΑΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΡΝΟΥ

πηγή

[22]

Πάει ένας μήνας πια που ένα ατυχές γεγονός έβαλε σε ανησυχία την πόλη των Αθηνών. Την Τρίτη 29 Μαρτίου 2011 και ώρα 1:30 το μεσημέρι ένας βραχώδης ογκόλιθος απεκολλήθη λόγω της κατολίσθησης εδαφών των πρανών και έσπασε το τοιχίο του καναλιού του Μόρνου στο ύψος του οικισμού Σαράντι.

Τα τοιχία του καναλιού κατέρρευσαν και διάνοιξαν σε μήκος 100 τουλάχιστον μέτρων απελευθερώνοντας 100 χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού που κατέκλιναν εν μέρει τον οικισμό. Ευτυχώς δεν υπήρχαν ανθρώπινα θύματα, υπήρξαν μόνο κάποιες υλικές ζημιές. Τα ΜΜΕ αντιλαμβανόμενα τη σοβαρότητα του θέματος κράτησαν χαμηλούς τόνους και έτσι δεν είχαμε πανικό του πληθυσμού. **Η βλάβη αυτή θα μπορούσε να δημιουργήσει πολύ σοβαρά προβλήματα στην υδροδότηση της Αθήνας.** Ας μην ξεχνούμε ότι ο υδροδοτικός κλάδος Ευήνου – Μόρνου τροφοδοτεί κατά κύριο λόγο τους κατοίκους της Αττικής. **Η αντίδραση των στελεχών και των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ ήταν άμεση.** Κλιμάκια τεχνικών στελεχών με επικεφαλής τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας κ. Νίκο Μπάρδη επισκέφτηκε το σημείο της θραύσης τέσσερις ώρες μετά το συμβάν. Οι τεχνικοί αξιολόγησαν την όλη βλάβη και απεφάσισαν την κατασκευή ενός παράπλευρου αγωγού ο οποίος θα ξανάδινε νερό στο κανάλι. Παρά τις δυσκολίες που παρουσίαζε τόσο η σύσταση των εδαφών όσο και η συνεχής βροχόπτωση των ημερών, αυτές αντιμετωπίστηκαν με γενναιότητα από τους εργαζόμενους της Επιχείρησης οι οποίοι συνεπικουρούμενοι από μηχανήματα του υπεργολάβου άρχισαν άμεσα τις εργασίες αποκατάστασης. Η μεγαλύτερη δυσκολία ήταν η δημιουργία επιπέδου εργασίας πάνω στο οποίο θα δούλευαν τα μηχανήματα, θα γινόταν η τοποθέτη-

ση και οι ηλεκτροσυγκολλήσεις των αγωγών για τη δημιουργία του χαλύβδινου by pass. **Η τεχνική λύση που επιλέχθηκε με όλες τις δυσκολίες που παρουσίαζε πρόβαλε ως μονόδρομος για τη γρήγορη και αποτελεσματική αποκατάσταση της βλάβης.** Μετά τις αναγκαίες εκτεταμένες εκσκαφές και τη δημιουργία στοιχειώδους επιπέδου εργασιών δύο τεράστιοι γερανοί 50 και 70 τόνων εγκαταστάθηκαν στο πρόχειρο εργοτάξιο και μεγάλα φορτηγά άρχισαν την μεταφορά των χαλύβδινων αγωγών μήκους 9 μέτρων, διαμέτρου 2 μέτρων και βάρους 6,7 τόνων από αποθηκευτικό χώρο της ΕΥΔΑΠ στον Πρόδρομο και από τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ στο Μενίδι.

Οι άνθρωποι της ΕΥΔΑΠ και του υπερβολάβου υπό την καθοδήγηση των Γενικών Διευθυντών της ΕΥΔΑΠ και την ενεργή, την ηθική και την ψυχική στήριξη επί του εργοταξίου Προέδρου της κ. Λέκκα και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μπάρδη εργάστηκαν νυχθημερόν για τη διαμόρφωση του εδάφους, για την μεταφορά των αγωγών επιτόπου του έργου και για την τοποθέτηση και συγκόλληση των αγωγών αυτών. Διαμορφώθηκαν επίσης στόμια εισόδου και εξόδου προς και από το εναπομείναν υγιές τμήμα του καναλιού αφού έγινε αδιατάρακτη κοπή των τοιχίων από σκυρόδεμα. Ταυτόχρονα με γοργές και αποτελεσματικές κινήσεις μπήκαν σε λειτουργία οι αντλίες της Υλίκης οι οποίες άρχισαν να τροφοδοτούν τον «εναλλακτικό» κλάδο υδροδότησης των Αθηνών. Το ακατέργαστο νερό που βρέθηκε αποθηκευμένο στο κατάντη τμήμα της θραύσης του καναλιού του Μόρνου με ορθολογικό τρόπο διανεμήθη και αυτό τις μέρες της κρίσεως στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) της ΕΥΔΑΠ οι οποίες ενίσχυσαν την τροφοδοσία τους από τα νερά της Υλίκης. Τα νερά της Υλίκης διαμέσου του Μαραθώνα «έφθασαν» κύρια στις ΜΕΝ του Περισοπού και στις ΜΕΝ των Κιούρκων. Κατά τη διάρκεια των ημερών αποκατάστασης της βλάβης κάποιες ΜΕΝ αύξησαν τη δυναμικότητα επεξεργασίας τους και κάποιες ΜΕΝ μείωσαν τη δυναμικότητά τους ούτως ώστε να υπάρχει σωστή κατανομή του παρεχόμενου νερού τόσο από τον υδροδοτικό κλάδο της Υλίκης όσο και από το αποθηκευμένο νερό, όγκου περίπου 1 εκατ. κυβικών μέτρων, στο κατάντη της θραύσης τμήμα του καναλιού του Μόρνου. Το ενωτικό υδραγωγείο της γραμμής Μόρνου – Υλίκης έπαιξε ένα πολύ σημαντι-

καναλιού δεν παρουσίασε προβλήματα υδροδότησης.

Οφείλουμε να τονίσουμε ότι η ανταπόκριση των επιτελικών στελεχών και των απλών εργαζομένων της Εταιρείας μας ήταν αξιοπρόσεκτη. **Έτσι μετά από έξι κοπιαστικά μερόνυχτα κατόρθωσαν να ξαναρίξουν το πρώτο νερό από την ώρα της θραύσης στο κανάλι.** Επειδή η χωρητικότητα του κατασκευασθέντος χαλύβδινου αγωγού δεν ήταν ισοδύναμη με την χωρητικότητα του καναλιού, οι εργασίες συνεχίστηκαν με γοργούς ρυθμούς για την κατασκευή και ενός άλλου παράλληλου ομοειδούς χαλύβδινου αγωγού επίσης μήκους 150 μέτρων με στόχο να εξασφαλιστεί η πλήρης παροχετευτικότητα νερού στο κανάλι. Η ολοκλήρωση και του δεύτερου αγωγού είναι πια γεγονός.

πηγή

[23]

κό ρόλο στη σωστή κατανομή των παρεχόμενων ποσοτήτων νερού κατά βούληση στο ένα ή στο άλλο διυλιστήριο. Παράλληλα μέσα από τη συνεχή ρύθμιση των πιέσεων στο δίκτυο διανομής το νερό έφτασε ικανοποιητικά στα σπίτια των πολιτών της Αττικής **χωρίς να προκληθεί η παραμικρή διακοπή νερού ή πτώση πίεσης.** Το μόνο ίσως πρόβλημα που αντελήφθησαν οι Αθηναίοι είχε να κάνει με τη γεύση του νερού και με την εμφάνισή του μιας και τα νερά της Υλίκης είναι μεν πλήρως ελεγχμένα και πάντα υγιεινά αλλά έχουν κάποια διαφορετικά αισθητικά χαρακτηριστικά. Αυτό το γεγονός εντόπισαν διάφοροι καταναλωτές οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν για τη διαφορετική οσμή και γεύση του νερού αλλά οι Υπηρεσίες μας τους καθησυχάζαν άμεσα πείθοντας τους για την αλήθεια των λόγων τους.

Τα συνεργεία που εργάστηκαν μέρα και νύχτα στο εργοτάξιο επισκευής της βλάβης προχώρησαν με γοργούς ρυθμούς στη λειτουργία του νέου χαλύβδινου by pass αγωγού, αθροιστικού μήκους 150 μέτρων, το οποίο θα ξανάδινε νερό στην Αθήνα. Ταυτόχρονα μεικτά συνεργεία έκαναν τις απογραφές των ζημιών στο χωριό Σαράντι και οι κάτοικοι της περιοχής με υπομονή αντιμετώπισαν την έκτακτη αυτή συγκυρία. Παράλληλα οι τεχνικοί μας φρόντισαν τη ρύθμιση της κατανομής του αποθηκευμένου στο κανάλι νερού **και έτσι κα-
νεείς οικισμός που τροφοδοτείται από ανεπεξέργαστο νερό κατά μήκος του**

Η θετική έκβαση στην αντιμετώπιση αυτής της κρίσης και η ταχύτητα αποκατάστασης της ζημιάς αποτελεί ιστορικό δεδομένο για τα ελληνικά τεχνικά χρονικά. **Η όλη ανταπό-
κριση των εργαζομένων στην Εται-
ρεία μας δικαιολογεί για μια ακόμη
φορά την υψηλή ευαισθησία όλων
των ανθρώπων της και καταξιώ-
νει τον κοινωνικό της χαρακτήρα.** Αυτό μας δίνει το δικαίωμα να ισχυριστούμε ότι όταν μία Δημόσια και κοινωνική Επιχείρηση το επιθυμεί μπορεί και να το πετύχει. Να πετύχει δηλαδή να δίνει αδιάλειπτα υγιεινό πόσιμο νερό σε χαμηλή τιμή σε πλέον των τεσσάρων εκατομμυρίων κατοίκους.

Για μια γουλιά νερό

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΛΙΒΕΛΑΚΗ
Δημοσιογράφου και Λογοτέχνη

Πριν από τρεις δεκαετίες ένας πολιτικός ηγέτης είχε μιλήσει για τους «πυλώνες» της Ελληνικής Δημοκρατίας. Είχε πει: «Μια ευνομούμενη Δημοκρατία στηρίζεται – επιβάλλεται να στηρίζεται – σε στέρεους πυλώνες, όπως: κρατικά λιμάνια, αεροδρόμια, ναυπηγεία, τσιμεντοβιομηχανία, Παιδεία, Υγεία, Άμυνα, συγκοινωνίες, τηλεφωνία, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, ταχυδρομεία κ.ά.». Κι όλοι αναγνωρίζουν αυτή την τριακονταετία που πέρασε πόσο δίκιο είχε, άσχετα αν και ο ίδιος με την πολιτική του «κλάδεψε» αρκετούς από τους παραπάνω «πυλώνες»...

ΟΙ «ΠΥΛΩΝΕΣ»

της Δημοκρατίας

πηγή

[24]

Μ' αυτούς, λοιπόν, κι άλλους πολλούς «πυλώνες» μιας ευνομούμενης Ελληνικής Δημοκρατίας ο τόπος μας και ο λαός μας ταλανίζονταν πάντα. Ιδιαίτερη, όμως, ένταση εμφανίστηκε στην ελληνική πολιτική ζωή όταν πολλοί από τους «πυλώνες» αυτούς «κλήθηκαν» (;) από τους εκάστοτε κυβερνώντες να «γίνουν» μοχλός «αναθέρμανσης» και «αποθέρμανσης» της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα:

Όποτε δηλαδή το Ελληνικό Κράτος είχε λεφτά αγόραζε από ιδιώτες – Έλληνες και ξένους – επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας «απαξιωμένες οικονομικά, σωστά ναυάγια» που έπρεπε να ήταν υπό κρατικό έλεγχο και διοίκηση ως «πυλώνες» της Δημοκρατίας. Μ' αυτό τον τρόπο οι υπό χρεοκοπία ιδιώτες έφτιαχναν τις «μπάζες» τους κι αυτό τάχα ονομαζόταν «αναθέρμανση της ελληνικής οικονομίας»!

Όποτε, όμως, έρχονταν περίοδοι «κάτισχνων αγελάδων», όπως αυτή που βιώνουμε ως λαός αρκετές δεκαετίες τώρα, ξεπουλούσε το Ελληνικό Κράτος «αντί πινακίου φακής» σφριγηλές κι ακμάζουσες οικονομικά εταιρίες κι οργανισμούς. Σ' αυτό «το έργο» είμαστε θεατές όλ' αυτά τα χρόνια κι απορούμε και θυμώνουμε με τον «σκηνοθέτη (κυβερνήτη), τους ηθοποιούς του και τους κομπάρσους του». **Διότι ο λαός μας με το αίμα της καρδιάς του** έκανε κερδοφόρες τις επιχειρήσεις-ναυάγια, που παρέλαβε από τους ιδιώτες κι αντί να χαρεί και ν' απολαύσει τα κέρδη, τότε... Τότε, τις ξαναπουλάει αυτές τις επιχειρήσεις το Κράτος στους ιδιώτες για να θησαυρίσουν εκείνοι...

Επομένως, δίνουμε την ασφαλή εντύπωση ότι περπατάμε με το κεφάλι και σκεφτόμαστε με τις φτέρνες...

Ένας άλλος πολιτικός είχε πει πριν από δύο δεκαετίες περίπου: «Είναι απαραίτητο να μετατρέπεται το Ελληνικό Κράτος σε επιχειρηματία. Άλλη είναι η αποστολή του και οι κρατικές επιχειρήσεις να πάνε στους ιδιώτες». Ο πολιτικός αυτός δεν ασχολήθηκε καν με τους «πυλώνες της Ελληνικής Δημοκρατίας» που έλεγε ο προηγούμενος ηγέτης. **Η ουσία: Φαινομενικά και οι δύο αυτοί πολι-**

τικοί έδειχναν ότι είχαν σ' αυτό το θέμα διαμετρικά αντίθετες απόψεις. Στην πράξη, όμως, ο ένας έκοβε και ο άλλος έραβε – δυστυχώς – μέχρι τις μέρες μας...

Έτσι, λοιπόν, φτάσαμε σιγά-σιγά όλα να βγαίνουν κάθε μέρα «στο σφυρί». Διεθνώς μας βγήκε και το όνομα. «Στην Ελλάδα όλα πουλιούνται. Σε λίγα χρόνια θα πουλάνε και την Ακρόπολη»!. Οι ξένοι κάνουν τη δουλειά τους, εμείς; **Κάνουμε αυτό που πρέπει για την Ελλάδα και τους Έλληνες πολίτες; Ή;**

Οι «ιεροφάντες» – σύγχρονοι και παλαιοί – της... λογικής (!) «όλα στο σφυρί», ισχυρίζονται – οι αθεόφοβοι! – ότι έτσι θα πέσει «άφθονο και ζεστό χρήμα» στα κρατικά ταμεία για να ψευτοβουλώσουν οι δυσθεόρατες κι απύθμενες «τρύπες» της Ελληνικής Οικονομίας. Οι δικαιολογίες; Πάμπολλες: θα υπάρξει ανταγωνισμός και θα φτηναίνουν τα πάντα, θα εξασφαλισθούν πολλές θέσεις εργασίας, θ' ανοίξει ο δρόμος για τους νέους κι ότι – εν τέλει – ο λαός μας θα τρώει με χρυσά κουτάλια! Η πραγ-

ματικότητα που μας έκρυβαν είναι τούτη: **Τώρα τα κουτάλια του λαού είναι σκουριασμένα γιατί μένουν ακρησιμοποίητα, αφού δεν υπάρχει φαγητό...**

Ως εδώ, λοιπόν! Ένας από τους «πυλώνες της Ελληνικής Δημοκρατίας» είναι και το νερό, όπως το διαθέτει σε εκατομμύρια Έλληνες πολίτες η ΕΥΔΑΠ. Αλήθεια, ποιος exέφρων αξιωματούχους – κυβερνητικός ή εταιρικός – θα μπορούσε να ισχυριστεί στα σοβαρά ότι μια πολύ περισσότερο ιδιωτικοποιημένη ΕΥΔΑΠ θα ήταν κάτι καλό για την εταιρία, τους εργαζόμενούς της και τους πελάτες της; Θα αντιτείνει ο καθένας και θα έχει δίκιο: Δεν βλέπουμε τι γίνεται γύρω μας με ΟΤΕ, ΔΕΗ, «Ολυμπιακή», συγκοινωνίες, ναυπηγεία, λιμάνια, αεροδρόμια, οδικά δίκτυα κι άλλα;

Ο οδοστρωτήρας της ιδιωτικοποίησης δεν πρέπει να περάσει μέσα και πάνω από την ΕΥΔΑΠ, αν θέλουμε ως πολίτες και Πολιτεία να υπερηφανευόμαστε ότι ο απλός λαός πίνει νερό καθαρό, εύγεστο και υγιεινό σε σχετικά χαμηλή τιμή, αν και θα έπρεπε να πλήρωνε ακόμα λιγότερα. Και πολλά περισσότερα θα έπρεπε να πληρώνουν εκείνοι, οι οποίοι με διυλισμένο νεράκι ποτίζουν τους απέραντους κήπους τους και τις αλέες τους και γεμίζουν κι αδειάζουν μέρα παρά μέρα τις πισίνες τους, θερμαινόμενες και μη. **Και σίγουρα είναι σε μία σωστή κατεύθυνση** ορισμένοι από τους οραματισμούς διοικούντων, στελεχών και εργαζομένων στην ΕΥΔΑΠ για μία επέκταση της δραστηριότητάς της και στην περιφέρεια με πρώτα τα άνυδρα ελληνικά νησιά. **Αν' αυτή την επέκταση όλοι θα βγουν ωφελημένοι κι αυτό πρέπει να είναι το ζητούμενο...**

Η ΕΥΔΑΠ έχει παρόν, μπορεί να έχει ακόμα λαμπρότερο μέλλον αν παραμείνει υπό τον ελληνικό δημόσιο έλεγχο, αλλά έχει και ένα εξαιρετικά διδακτικό κι εφιαλτικό παρελθόν: Αλήθεια, τι έργα είχαν κάνει με δικά τους λεφτά οι ξένοι για παράδειγμα της «Γιούλεν»; Πότε ξεκίνησαν τα μεγάλα και δαπανηρότατα έργα ύδρευσης; Με τους ιδιώτες; Όχι, βέβαια.

Κι ας μη λησμονούμε ότι πριν από την κρατική εταιρία, οι ιδιώτες ύδρευαν την Αθήνα, μέσω του «ντεπόζιτου» που λέγεται «Λίμνη Μαραθώνος», με ένα δίκτυο ύδρευσης χωρίς μεγάλο μέλλον και με ορισμένους κρουνοίς στις φτωχογειτονίες, όπου γυναίκες, άντρες και παιδιά έπαιρναν νερό με τους ντενεκέδες και τις στάμνες. Ή να τρέχουν οι βρύσες θολό νεράκι δύο-τρεις ώρες, δύο ή τρεις φορές την εβδομάδα! Αυτός κι αν ήταν εφιάλτης.

Αυτή, λοιπόν, η πεμπτοκοσμική εικόνα εξαλείφθηκε ως δια μαγείας με την κρατική εταιρία νερού και τα έργα: Υλίκης, Μόρνου, Εύηνου, τα δίκτυα, με την εξαγορά των δημοτικών και ιδιωτικών εταιριών παροχής νερού, με την αύξη-

ση των διυλιστηρίων, τις γεωτρήσεις για άντληση νερού από τον πλούσιο σε νερό υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα και χιλιάδες άλλα μεγάλα και μικρά υδρευτικά έργα. Για να μην μιλήσουμε για τα πολυδάπανα και λιγότερο ανταποδοτικά έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων...

Οι ιδιώτες είναι ελεύθεροι από πολλές δεκαετίες να ιδρύουν εταιρίες ύδατος. Και ίδρυσαν. Άλλες απ' αυτές στο Λεκανοπέδιο της Αττικής τις εξαγόρασε η ΕΥΔΑΠ. Στην περιφέρεια οι ιδιωτικές επιχειρήσεις νερού ή έκλεισαν ή δημοτικοποιήθηκαν. Εκείνες που μένουν είναι οι εταιρίες εμφιαλωμένου νερού σε ευτελέστατες πλαστικές φιάλες.

Όταν η ΕΥΔΑΠ στάθηκε στα πόδια της ως κρατικός φορέας δαπανήθηκαν τεράστια χρηματικά ποσά για έργα υποδομής – κάτι που οι ιδιώτες αποφεύγουν όπως ο διάβολος το λιμάνι – εξεύρεσης νέων πηγών εξοικονόμησης ύδατος και «στρώσεις δικτύων». **Είχε γίνει και παραμένει ως σήμερα ένας στέρεος «πυλώνας της Ελληνικής Δημοκρατίας».**

Ποιοι, λοιπόν, από την όποια κυβέρνηση ή από όποιους αξιωματούχους της εταιρίας με στραμμένο το βλέμμα όχι μπροστά, αλλά πίσω, θα θελήσει το καταστροφικό κι εφιαλτικόπισωγύρισμα της ΕΥΔΑΠ στους ιδιώτες; **Θα δούμε...**

- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο η εκλογή του κ. **Ανδρέα Γεραγίδη** ως μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ, στη θέση του παραιτηθέντος μέλους κ. Νικολάου Τζίκα, για το υπόλοιπο της θητείας του. Η εκλογή του νέου μέλους του Δ.Σ. θα επικυρωθεί στην προσεχή Γενική Συνέλευση των Μετόχων.
- Με αποφάσεις του το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της ΕΥΔΑΠ καθώς επίσης και την υποβολή πρότασης προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, της 10/6/2011, διανομής μερίσματος για τη χρήση του 2010 στο ποσό 0,04 ευρώ ανά μετοχή.
- Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο η απασχόληση φοιτητών ΤΕΙ για το έτος 2011 που θα πραγματοποιήσουν την εξάμηνη πρακτικής τους άσκηση στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ προκειμένου να λάβουν το πτυχίο τους. Οι ως άνω φοιτητές δεν θα ξεπερνούν τους τριάντα κάθε μήνα και θα απασχολούνται έναντι αμοιβής 80% επί του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη που ισχύει κάθε φορά με βάση την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το κατασκηνωτικό πρόγραμμα του έτους 2011, συνολικής δαπάνης 203.800 ευρώ περίπου, για τη συμμετοχή 350 περίπου παιδιών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την αποστολή των παιδιών των εργαζομένων και των συνταξιούχων της Εταιρείας, που έχουν υγειονομική περίθαλψη από την Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών των εργαζομένων που προέρχονται από τον τ. ΟΑΠ και είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ, ηλικίας από 6-14 ετών, σε παιδικές κατασκηνώσεις χρονικής διάρκειας 22 ημερών. Επίσης τη φιλοξενία σε κατασκηνώσεις 15 παιδιών και 2 συνοδών από την Κύπρο καθώς και την καταβολή των αεροπορικών εξόδων μετάβασης 10 παιδιών εργαζομένων από την ΕΥΔΑΠ και 1 συνοδού στην Κύπρο για την αντίστοιχη φιλοξενία σε κατασκηνώσεις μετά του συνοδού τους.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την από 1/1/2011, και εφεξής, πληρωμή των υπερβάσεων των λογαριασμών κινητής τηλεφωνίας από τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ, οι οποίοι έχουν στην κατοχή τους εταιρικά τηλέφωνα και παράλληλα τον καταλογισμό ευθυνών στους αρμόδιους.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τη σύναψη σύμβασης με τις κάτωθι ιδιωτικές κλινικές: Βιοκλινική Αθηνών, Ευρωκλινική Αθηνών, Λευκός Σταυρός Αθήνας, Γενική Κλινική Παναγία η Οδηγήτρια, Διαγνωστικό Νοσηλευτήριο Τίμιος Σταυρός, Νευρολογική και Ψυχιατρική Κλινική Το Ασκληπιείο, Νέον Αθήναιον, Θεραπευτήριο Κυψέλης, Βουγιουκλάκειο Γενική Κλινική Δυτικής Αττικής.
- Με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τη μείωση από 1/1/2011 των μηνιαίων μισθωμάτων των κτιρίων της Αθηνάς, του Περιφερειακού Κέντρου Αμαρουσίου, της Κηφισίας και του Περιφερειακού Κέντρου Αγίας Παρασκευής, όπου στεγάζονται Υπηρεσίες της ΕΥΔΑΠ, τα οποία θα παραμείνουν σταθερά για τα επόμενα τρία χρόνια και η μετέπειτα αναπροσαρμογή τους θα ισούται αποκλειστικά και μόνο με τον πληθωρισμό.

πηγή

[26]

Είμαστε στον αέρα!

Στον αέρα βρίσκεται, ήδη από τα μέσα Μαρτίου, η **ανανεωμένη** ιστοθέση της Εταιρείας (www.eydap.gr).

Η εταιρική μας παρουσία στο διαδίκτυο, ανασχεδιάστηκε με επίκεντρο τη διευκόλυνση, τόσο των Εγγεγραμμένων χρηστών όσο και των μη εγγεγραμμένων Επισκεπτών κατά την πλοήγηση στις δυνατότητες που παρέχει.

Η νέα δομή επιτρέπει στους Εγγεγραμμένους Χρήστες να έχουν άμεση πλέον πρόσβαση στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες (εξόφληση λογαριασμών, επικαιροποίηση των προσωπικών στοιχείων κ.λπ. χωρίς να απαιτείται προσέλευσή τους στα Περιφερειακά Κέντρα), ενώ όλοι οι Επισκέπτες της Ιστοθέσης μπορούν, να αντλούν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την Εταιρεία και τις δραστηριότητές της, οικονομικά στοιχεία, τις δράσεις εταιρικής υπευθυνότητας, όπως και για τα αποθέματα νερού στους Ταμιευτήρες και την πα-

ραγωγή των Διυλιστηρίων αλλά και να ενημερώνονται καθημερινά σχετικά με τυχόν σημαντικές βλάβες στα δίκτυα ή τις προγραμματισμένες διακοπές υδροδότησης λόγω εργασιών συντήρησης.

Μάλιστα, με την ευκαιρία της βράβευσης της Εταιρείας στα Εθνικά Βραβεία Εξυπηρέτησης Πελατών από το ΕΙΕΠ πέρυσι τον Ιούλιο, για την Καλύτερη Τεχνολογία στην Εξυπηρέτηση του Πελάτη, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Περιεσού στις 29 Μαρτίου, workshop με θέμα «Τεχνολογία και Εξυπηρέτηση Πελατών στην ΕΥΔΑΠ» στο οποίο συμμετείχαν περισσότερα από 50 στελέχη Εταιρειών. Στο workshop, εκτός από την παρουσίαση των τεχνολογιών εξυπηρέτησης στο Περιφερειακό Κέντρο, το τηλεφωνικό κέντρο και την ιστοθέση, έγινε και "ηλεκτρονική" ξενάγηση στην ανανεωμένη ιστοθέση, αποσπώντας από τους παρευρισκόμενους θετικά σχόλια.

Ο συνάδελφος **Γιώργος Σαχίνης** μας ενημερώνει:

«Σας ανακοινώνω με χαρά ότι η παράσταση «Μάχη του Μαραθώνα μ.Χ.» που παρουσιάστηκε πέρυσι στο Φράγμα του Μαραθώνα προκρίθηκε ως ένα από τα δέκα καλύτερα έργα τέχνης με θέμα το περιβάλλον, στον Παγκόσμιο Διαγωνισμό Pure Water Vision, Acea EcoArt Contest 2010 της Acea Group της Ρώμης. Η παράσταση μπαίνει στον μεγάλο τελικό που ανοίγει στις 22 Μαρτίου και λήγει στις 22 Απριλίου 2011 στη Ρώμη».

Ο συνάδελφος **Αθανάσιος Θεοχάρης**, Πρόεδρος Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας (πρώην ΚΕΣ), επ' ευκαιρία της αποχωρήσεώς του από την Εταιρεία μας, λόγω συνταξιοδότησης, απέστειλε την εξής επιστολή:

«Συναδέλφισσες, συνάδελφοι. Επ' ευκαιρία της αποχώρησής μου από την ΕΥΔΑΠ, θέλω να επικοινωνήσω μαζί σας για να σας εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου για την πολύχρονη και πιστεύω γόνιμη συνεργασία μας.

Συνάδελφοι, εσείς που με την ψήφο σας με τιμήσατε κατά καιρούς σε διάφορες συνδικαλιστικές θέσεις, από τις οποίες πιστεύω ότι έκανα το καλύτερο με τις μικρές μου δυνάμεις για το Προσωπικό και την ΕΥΔΑΠ, σας ευχαριστώ θερμά. Πιστεύω ότι σας δικαίωσα.

Συνάδελφοι, κλείνοντας εύχομαι σε σας και στις οικογένειές σας κάθε προκοπή και υγεία. Σας ευχαριστώ και πάλι από βάθους καρδιάς και σφίγγω συγκινημένος το χέρι της καθεμιάς και του καθένα σας. Ευχή μου: Ενωμένοι ποτέ νικημένοι. Προστατέψτε την ΕΥΔΑΠ από κάθε επιβουλή».

Ο κ. Γεώργιος Οικονόμου σε επιστολή που απέστειλε στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ κ. Μπάρδη αναφέρει:

«Αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω άπειρες ευχαριστίες και θερμά συγχαρητήρια στους τεχνίτες **Αλέξανδρο Κούρκουλα** και **Δημήτριο Κρασονικολάκη** του Τομέα Αποχέτευσης Πειραιά για την ταχύτητα και καθ' όλα τέλεια αποκατάσταση βλάβης του αποχετευτικού δικτύου έμπροσθεν της οικίας μου στον Πειραιά. Πιστεύω ακράδαντα πως θα συνεχίσουν να προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους με τον ίδιο ζήλο για το καλό του κοινωνικού συνόλου και προς τούτο εκφράζω εκ νέου θερμά συγχαρητήρια και κατά πάντα και δια πάντα πρόοδο και προκοπή στην Εταιρεία σας».

Η κα Παναγιώτα Χίτα και ο κ. Φώτης Κατσούλης σε επιστολή τους αναφέρουν:

«Παρακαλούμε να μεταβιβάσετε τις ευχαριστίες και τα συγχαρητήριά μας στο Προσωπικό σας, από τους τεχνικούς μέχρι τους υπαλλήλους του τηλεφωνικού κέντρου, για τις υπηρεσίες που μας παρείχαν στην περιοχή της Νίκαιας, τόσο για την άμεση ανταπόκριση – αποκατάσταση προβλήματος ύδρευσης, όσο και για την παρακολούθηση του εν λόγω θέματος με ταυτόχρονη ενημέρωσή μας, επ' αυτού, μέσω επαναλαμβανόμενης τηλεφωνικής επικοινωνίας εκ μέρους του Προσωπικού σας ακόμη και την επομένη ημέρα».

Η κα Σοφία Παυλίδη σε επιστολή που απέστειλε προς την Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας κα **Φανή Μισκάκη**, αναφέρει:

«Με αφορμή πρόσφατη επιστολή σας με αναλυτικά αποτελέσματα δείγματος πόσιμου νερού της οικίας μου μετά από σχετικό αίτημά μου, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά για το ενδιαφέρον που δείξατε στο πρόβλημά μου. Σας εύχομαι υγεία και κάθε καλό σε εσάς και όλους τους Έλληνες. Μας αξίζει».

Ο κ. Ιάκωβος Χαβιαρόπουλος, στέλεχος της Εταιρείας Nestle, σε επιστολή που απέστειλε στη Διεύθυνσή μας αναφέρει:

«Θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε για την υποδοχή σας στις ΜΕΝ Ασπροπύργου. Ιδιαίτερα θέλουμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας και παρακαλώ να τις μεταφέρετε στους υπευθύνους των ΜΕΝ, κ. **Σχισμένο**, κ. **Βλάχο**, κ. **Οικονόμου**, τον υπεύθυνο χημείου καθώς και όλο το τεχνικό Προσωπικό των εγκαταστάσεων για την λεπτομερή ξενάγηση στους χώρους σας και για την πλήρη ενημέρωση που μας έκαναν για την επεξεργασία του νερού».

Η καθηγήτρια του 5^{ου} Γυμνασίου Νέας Σμύρνης κα Ευτυχία Κωνσταντακοπούλου σε επιστολή που απέστειλε στη Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας αναφέρει:

«Οφείλω να σας αναφέρω ότι με είκοσι δύο μαθητές του Σχολείου μας επισκεφτήκαμε το χώρο της ΕΥΔΑΠ στον Περισσό. Οι μαθητές παρακολούθησαν με πολύ ευχαρίστηση το επιμορφωτικό σεμινάριο από την κα **Μόσχου** που με ευχέρεια λόγου, πολύ συμπάθεια και καλосύννη μετέδωσε στους μαθητές τις γνώσεις της σχετικά με την υπερκατανάλωση, τις διαρροές και την εξοικονόμηση του νερού. Οι μαθητές εμπλούτισαν τις γνώσεις τους, διέδυναν τους πνευματικούς τους ορίζοντες και απόλαυσαν την οργάνωση του προγράμματος με την τελική παρουσίαση ενός dvd που συνέτεινε στην οπτική εμπέδωση αυτών που άκουσαν. Εύχομαι η προσφορά του έργου σας και η τεράστια συμβολή του στο εποικοδομητικό έργο της συσσώρευσης γνώσεων σε μελλοντικούς πολίτες, στους οποίους διαπλάθουμε περιβαλλοντική συνείδηση, να συνεχιστεί με το ίδιο σθένος και με την ίδια θέρμη, όπως το γνωρίσαμε και για τα επόμενα χρόνια. Πρόσθετα, σας συγχαίρω για την οργάνωση και την κατάρτιση των υπαλλήλων σας, όπως της κας **Μόσχου**, καθώς και για την προσφορά των βιβλίων προς τους μαθητές. Όλα τα παραπάνω έδωσαν μια πλήρη εικόνα της φιλότιμης προσπάθειας που καταβάλλετε, ως Υπηρεσία, για την ενημέρωση των συμπολιτών σας».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 2010

Το 2010 τα μετά από φόρους κέρδη της ΕΥΔΑΠ ήταν σχεδόν διπλάσια από εκείνα του προηγούμενου έτους και διαμορφώθηκαν στο ποσό των 11,34 εκατ. ευρώ από 5,74 εκατ. ευρώ του 2009 (αύξηση 97,56%). Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν την ίδια χρονιά σε 29,83 εκατ. ευρώ από 18,02 εκατ. ευρώ που ήταν το 2009 (αύξηση 65,54%). Πρέπει να σημειωθεί ότι το 2010 καταλογίσθηκε στην ΕΥΔΑΠ ως έκτακτη εισφορά του Ν. 3845/2010 το ποσό των 2,3 εκατ. ευρώ, που έχει αφαιρεθεί από τα κέρδη.

Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 378,97 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας ελαφρά μείωση 1,86% σε σύγκριση με το 2009 (386,17 εκατ. ευρώ), κυρίως λόγω της μείωσης των νέων παροχών ύδρευσης, εξαιτίας της πτώσης της οικοδομικής δραστηριότητας.

Το κόστος των υπηρεσιών το 2010 διαμορφώθηκε στα 230,10 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 4,28% σε σύγκριση με το 2009, οπότε και είχε διαμορφωθεί στο ποσό των 240,38 εκατ. ευρώ, ενώ το μικτό κέρδος ανήλθε στο ποσό των 148,87 εκατ. ευρώ από 145,79 εκατ. ευρώ, που είχε διαμορφωθεί το 2009.

Το Δ.Σ. της Εταιρείας προτρέπει να προτείνει στην γενική συνέλευση των μετόχων, που έχει προγραμματισθεί για τις 10 Ιουνίου 2011, τη διανομή μερίσματος 0,04 ευρώ ανά μετοχή, από 0,02 ευρώ για τη χρήση του 2009.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ **Θεμιστοκλής Λέκκας** επισημαίνει σε δήλωσή του ότι «έχει αρχίσει να αποδίδει η μεθοδική και συστηματική διαχείριση των οικονομικών της Εταιρείας. Έχουν μειωθεί οι δαπάνες και ο δανεισμός, βελτιώθηκαν τα κέρδη και γενικότερα προσβλέπουμε σε μια καλύτερη πορεία, η οποία και θα ανταποκρίνεται στο μέγεθος, τη δυναμική και τις δυνατότητες της ΕΥΔΑΠ».

Ο διευθύνων σύμβουλος της Εταιρείας **Νίκος Μπάρδης** τονίζει ότι «η αναπτυξιακή και κερδοφόρα πορεία της ΕΥΔΑΠ θα ενισχυθεί περισσότερο στο μέλλον από την επέκταση των δραστηριοτήτων της εντός και εκτός Ελλάδας και την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων από τους βιολογικούς καθαρισμούς προς όφελος των πολιτών και του περιβάλλοντος».

ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ: μια ματιά στο παρελθόν

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΞΑΝΘΑΚΗ

Συνταξιούχου-Πρώην Γενικού Διευθυντή ΕΥΔΑΠ

Δεξιά και αριστερά από την είσοδο του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας της Νέας Υόρκης είναι χαραγμένα δύο κείμενα που φέρουν την υπογραφή του τότε Προέδρου, του θήνοντο Ρούζβελτ.

Τα κείμενα αναφέρονται στους οραματιστές, τους σκαπανείς, τους ηγέτες ανθρώπων, αυτούς που ανοίγουν δρόμους στο πουθενά για να ακολουθήσει το μέγα πλήθος. Είναι ένας ύμνος σε όσους έχουν στραμμένο το βλέμμα στα άστρα ενώ πατάνε γερά στη γη.

Η σκέψη μου πάει εκεί, που μια δράκα ανθρώπων δέκα-δεκαπέντε χρόνια αργότερα έφτιαξαν το Φράγμα του Μαραθώνα. Άραγε είχαν διαβάσει το κείμενο; «Η συντήρηση του Μουσείου στοιχίζει όσο ενός βομβαρδιστικού, όμως η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση δεν μπορεί να βρει αυτά τα χρήματα» με προσγειώνει ο διπλανός. (Δεν έχει νόημα να του πω ότι του Φράγματος στοιχίζει πολύ λιγότερα, αλλά και εμείς την παραμελούμε).

Ήρθε λοιπόν γύρω στο 1925 μια μικρή ομάδα να κάνει ένα έργο τεράστιο, σχεδόν στο πουθενά. Δεν υπήρχαν υποδομές, εργαλεία, μηχανήματα, εφόδια, έμπειρο εργατικό δυναμικό. **Σχεδόν τα πάντα έπρεπε να εισαχθούν.** Ένα χωριουδάκι υπήρχε μόνο που κι αυτό έπρεπε να το ξανατίσουν αλλού, ήταν στη λεκάνη κατάκλυσης. **Και τι έργο έφτιαξαν! Σε λίγα χρόνια μέσα τελείωσαν το μεγαλύτερο μαρμάρينو φράγμα του κόσμου,** με επένδυση που ξεκινά από τον πυθμένα, η περισσότερη είναι κάτω από το νερό. «Γεμάτη» λιθοδομή, με έντεχνα λαξεμένα και αρμολογημένα αγκωνάρια, κατασκευή λιτή και απέρριπτη. **«Πήραμε μάρμαρο από το ίδιο λατομείο που χρησιμοποιήθηκε για τον Παρθενώνα»,** γράφει κάπου ο αρχιτέκτονας. Τριάντα χιλιόμετρα από την Ακρόπολη και λίγα μόλις από το Πεδίο της Μάχης, τον Τύμβο, την Μακαρία Πηγή και τόσα άλλα το μυαλό και το χέρι αρνιόταν να σχεδιάσει

κάτι οικονομικότερο, να χρησιμοποιήσει ευτελέστερα υλικά: ενδεχομένως το θεωρούσε ύβρη με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου.

Τη λιθοδομή αυτή την έβαλαν παντού, στο Φράγμα, τον Πύργο Υδροληψίας, τον υπερχειλιστή, τα στόμια και τις απολήξεις σπράγγων, στην υδατογέφυρα, σε φρεάτια, κτίρια, στο Διυλιστήριο, ακόμη και στα θυρωρεία. **Για την ταπεινή δικλείδα εκκένωσης επιδαψίλευσαν ένα πιστό αντίγραφο του Θησαυρού των Αθηναίων.**

«Θα μπορούσε κάποιος να δείξει το Φράγμα σε μαθητές που ήρθαν από τη Θεσσαλονίκη, ειδικά γι' αυτό;» με ρωτά ο καθηγητής από το σχολείο που τελείωσα και εγώ. «Το σαλόνι του σπιτικού μας θα το δείξω ο ίδιος, όσο είμαι εδώ σε μένα θα έρχεσθε», του απαντώ.

Δείχνω το Φράγμα στα παιδιά, προσπαθώ να τουςβάλω στο πνεύμα των κτιστάδων του. Είχαν προσήλωση στη δουλειά τους, δεν την έβλεπαν σαν περιστασιακή ούτε σαν πάρεργο, ούτε σαν σκαλοπάτι για κάτι άλλο: από όσο ήξεραν, θα σχεδίαζαν και θα υλοποιούσαν τεχνικά έργα σε όλη τους τη ζωή. Γνώριζαν πως έτσι και μόνον έτσι μπορούσαν να γράψουν με τα έργα τους κείμενα σαν του Προέδρου.

Κι όταν η στάση ζωής παντρεύεται με τη γνώση, τότε έχεις ένα έργο που σέβεται το χώρο και τιμά τη διαδρομή των ανθρώπων που έζησαν εκεί ανά τους αιώνες.

Την μεθεπομένη έρχεται μια ανθοδέσμη, στην καρτούλα γράφει. «Κύριε Ξανθάκη, σας ευχαριστούμε για όσα κάνατε για μας», κυρία Μακμετρί Γκόντλεϋ. **Είναι η κόρη του αρχιτέκτονα.** Βαριά άρρωστη, τον επόμενο χρόνο θα κοιμηθεί. Αυτή μου έστειλε τα παιδιά.

Στο Α' Νεκροταφείο, στο δίσκο για τα συλλυπητήρια, ρίχνω κι εγώ την καρτούλα της ΕΥΔΑΠ: **«Κυρία Γκόντλεϋ, σας ευχαριστούμε για όσα κάνατε για μας».**

πηγή

[29]

Το νερό της ΕΥΔΑΠ προέρχεται από τους ταμιευτήρες του Μόρνου και Εύηνου και της Υλίκης και Παραλίμνης, ποτάμια και λίμνες που βρίσκονται στην ολόκληρή τους στα όρια της Ελληνικής Επικράτειας δεν ρυπαίνονται από απόβλητα μονάδων βαριάς βιομηχανίας, ούτε από υπολείμματα εντομοκτόνων από εντατικές καλλιέργειες.

Χρήση όζοντος και ενεργού άνθρακα στην επεξεργασία πόσιμου νερού:

Αυτό π.χ. δεν συμβαίνει με το νερό που μπορεί να υδρεύει μεγάλες πρωτεύουσες της Ευρώπης, όπως ο Ρήνος, ο Δούναβης, ο Τάμεσης, ο Σηκουάνας όπου παρόλη την αυστηρή περιβαλλοντική νομοθεσία των χωρών που τις διασχίζουν δεν παύει το νερό τους καθημερινά να επιβαρύνεται από την βαριά βιομηχανία που ιστορικά τους δίνει προβάδισμα στην οικονομία τους, αλλά έχει και κάποιο τίμημα.

Ο ποιοτικός έλεγχος του ανεπεξέργαστου νερού που προέρχεται από τους παραπάνω αναφερόμενους ταμιευτήρες από την ΕΥΔΑΠ αποδεικνύει του λόγου το αληθές: μη ανιχνεύσιμα εντομοκτόνα, οργανικοί διαλύτες ή βαρέα μέταλλα. Η πρόσθεση χλωρίου για απολυμαντικό σκοπό είναι αναγκαίο κακό:

Η ανάγκη απολύμανσης του νερού εμφανίστηκε πριν χιλιετίδες. Ο βρασμός του νερού είχε προταθεί τουλάχιστον από το 500 π.Χ. Ασθένειες όπως ο τυφοειδής πυρετός, η δυσεντερία, η χολέρα και η ασθένεια των λεγεωνάριων μεταδίδονταν μέσω του δικτύου ύδρευσης. Περιστατικά όπως η επιδημία χολέρας στο Αμβούργο (1892), η επιδημία χολέρας στο Λονδίνο (1854) έδειξαν, μέσω της εξάπλωσης της επιδημίας από το δίκτυο ύδρευσης, ότι το νερό προς πόση είναι ο κύριος φορέας παθογόνων μικροοργανισμών και ότι η απολύμανσή του θα συνέβαλε στην προστασία της δημόσιας υγείας περισσότερο από όλα τα άλλα μέτρα πρόληψης (εμβολιασμοί, πρόοδος της κλινικής ιατρικής).

Η εφαρμογή της χλωρίωσης για την απολύμανση του πόσιμου νερού διαδόθηκε γρήγορα μετά το 1908, ιδιαίτερα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Αρχικά χρησιμοποιήθηκαν υποχλωριώδη άλατα και από το 1912, με τη διαθεσιμότητα κατάλληλου εξοπλισμού, αέριο χλώριο. Με την εφαρμογή της διήθησης και της χλωρίωσης, οι θάνατοι από τυφοειδή και παρατυφοειδή πυρετό στις Ηνωμένες Πολιτείες μειώθηκαν δραστικά από 25/100.000 πληθυσμό το 1900 σε 4/100.000 πληθυσμό το 1935.

Εναλλακτικά μέσα απολύμανσης είναι κυρίως το όζον, το διοξείδιο του χλωρίου και οι χλωραμίνες. Το όζον, που χρησιμοποιείται από το 1906 στη Νίκαια, έχει βρει εφαρμογή κυρίως στην Ευρώπη, τον Καναδά και τη Σοβιετική Ένωση. Το διοξείδιο του χλωρίου πρωτοχρησιμοποιήθηκε στους Niagara Falls, NY, το 1944 και σήμερα έχει περιορισμένη εφαρμογή στις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά και μεγαλύτερη στην Ευρώπη.

Έτσι, το πιο «δημοφιλές» μέσο απολύμανσης του νερού παραμένει το χλώριο, είτε ως αέριο, είτε ως διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου. Στις μεγάλες Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) της ΕΥΔΑΠ χρησιμοποιείται αέριο χλώριο, σε μικρότερες π.χ. ταχυδιωλιστήρια θήβας διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου.

Οι λόγοι που προστίθεται χλώριο στο πόσιμο νερό είναι συνολικά τέσσερις:

- Απολύμανση (όπως προαναφέρθηκε) και μάλιστα αρκετά αποτελεσματική.
- Εκμηδενισμός βακτηρίων και φυκιών (άλγες) που, βρίσκονται, συνήθως, στις δεξαμενές αποθήκευσης νερού.
- Μείωση ενοχλητικών οσμών και βελτίωση της γεύσης
- Οξείδωση του υδρόθειου, απομάκρυνση του σιδήρου και του μαγγανίου (ως δυσδιάλυτα υδροξείδια), η οξείδωση των νιτρωδών και η απομάκρυνση της αμμωνίας, από το ανεπεξέργαστο νερό.

Η **αντιμικροβιακή δράση του χλωρίου**, αλλά και των άλλων οξειδωτικών όπως διοξείδιο του χλωρίου ή όζον οφείλεται στην χημική αποσύνθεση του κυτταρικού τοιχώματος ή στην απενεργοποίηση σημαντικών ενζυμικών συστημάτων μέσα στο βακτηριακό κύτταρο.

Μια πιθανή χρονικά σειρά διαδικασιών κατά τη διάρκεια της χλωρίωσης είναι:

άνθρακα σε φίλτρο πριν τη δεξαμενή αποθήκευσης ΜΕΝ Πολυδενδρίου. Ο κοκκώδης ενεργός άνθρακας έχει την ικανότητα να προσροφά τις συγκεκριμένες χημικές ενώσεις χωρίς παρενέργειες και με χαμηλό κόστος.

από το καθαρό στο καθαρότερο

- Διάρρηξη του κυτταρικού τοιχώματος από το χλώριο
- Απελευθέρωση ζωτικών συστατικών του κυττάρου
- Διακοπή λειτουργιών της κυτταρικής μεμβράνης
- Διακοπή λειτουργιών κυττάρου μέσα σε αυτό

Το γνωστό μειονέκτημα της απολυμαντικής δράσης του χλωρίου είναι ο σχηματισμός των επικίνδυνων οργανικών παραπροϊόντων του από τα οποία το ποιο σύνηθες είναι το χλωροφόρμιο. Η δράση του χλωρίου και ο σχηματισμός οργανικών παραπροϊόντων χλωρίου (ΟΠΧ) έχουν μελετηθεί στο εργαστήριο και μέσω μηχανισμών προσομοίωσης, αλλά πραγματοποιείται τουλάχιστον εδώ και 15 χρόνια ποιοτικός έλεγχος (monitoring) δικτύου. Αιτία του σχηματισμού τους είναι διαλυτές οργανικές ενώσεις (διαλυτός οργανικός άνθρακας ΔΟΑ) που βρίσκονται στο ακατέργαστο νερό, **ακίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία** που όμως με τη διαδικασία απολύμανσης με χλώριο διασπώνται, οξειδώνονται και ενώνονται με το χλώριο. **Συγκεκριμένα, στο εργαστήριο ποιοτικού ελέγχου Ασπροπύργου της ΕΥΔΑΠ (έως το 2008) και στη συνέχεια στο εργαστήριο Μενιδίου έχουν πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το οποίο πραγματοποιούσε δειγματοληψίες από το 1994, οι εξής μελέτες:**

- Μελέτη ταχύτητας σχηματισμού τριαλογονομεθανίων σε νερό ποταμού Μόρνου χλωριωμένου σε διαφορετικές θερμοκρασίες στο εργαστήριο και σύγκριση με την ταχύτητα σχηματισμού ΟΠΧ και επίπεδα συγκεντρώσεων στις δεξαμενές ΜΕΝ και, κυρίως, στο δίκτυο ΕΥΔΑΠ
- Απομόνωση και διαχωρισμός των διαλυτών οργανικών ενώσεων Μόρνου και Υλίκης (ονομαζόμενα φουλβικά και κουμικά οξέα)
- Χλωρίωση των διαλυτών οργανικών ενώσεων Μόρνου και Υλίκης, ποσοτικός προσδιορισμός των παραπροϊόντων τους καθώς και διερεύνηση ύπαρξης άλλων παραπροϊόντων
- Μελέτη σχηματισμού ΟΠΧ από την εφαρμογή διοξειδίου του χλωρίου στο νερό της λίμνης Υλίκης.
- Μελέτη από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου της απομάκρυνσης τόσο του οργανικού διαλυτού άνθρακα όσο και των ΟΠΧ σε φίλτρο ενεργού άνθρακα.

Οι παραπάνω μελέτες έχουν παρουσιαστεί σε διεθνή συνέδρια και έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Τα επιβαλλόμενα όρια των ΟΠΧ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα είναι πολύ υψηλότερα από τα επίπεδά τους στο νερό της ΕΥΔΑΠ, αλλά κάποιες χώρες έχουν τη διάθεση να τα χαμηλώσουν σταδιακά. Προβλέποντας αυτή την τάση, η ΕΥΔΑΠ είναι στο ξεκίνημα πειραματικών δοκιμών χρήσης κοκκώδους ενεργού

Για τη χρήση κοκκώδους ενεργού άνθρακα έχουν αναφερθεί στο παρελθόν συνάδελφοι στο περιοδικό της ΕΥΔΑΠ «Πηγή Ενημέρωσης».

Το όζον είναι απολυμαντικό που μπορεί να απενεργοποιήσει μικροοργανισμούς όπως πρωτόζωα τα οποία ανθίστανται σε άλλα απολυμαντικά. Βέβαια, και η χρήση του όζοντος προκαλεί το σχηματισμό οργανικών και ανόργανων παραπροϊόντων απολύμανσης. Η ύπαρξη βρωμιούχων στο ακατέργαστο νερό που επιδέχεται οξείδωσης προκαλεί το σχηματισμό διαφόρων παραπροϊόντων. Κύριο παραπροϊόν είναι τα βρωμικά ιόντα όπου έχουν τεθεί όρια 10 μέρη στο δισεκατομμύριο. Τα βρωμοοργανικά παραπροϊόντα όπως βρωμοφόρμιο, βρωμοπικρίνη, διβρωμοακετονιτρίλιο κ.α. σχηματίζονται από την αντίδραση του ΔΟΑ με το υποβρωμιώδες οξύ, προϊόν της αντίδρασης του όζοντος με τα βρωμιούχα. Έτσι, η χρήση κοκκώδους ενεργού άνθρακα είναι απαραίτητη ακόμη κι αν αντικατασταθεί το χλώριο με όζον στο νερό της λίμνης Υλίκης.

Το πόσιμο νερό της Εταιρείας είναι από τα καθαρότερα σε σχέση με αυτό των περισσότερων ευρωπαϊκών πρωτευουσών. Η χρήση όζοντος για απολύμανση νερού προερχόμενου από τη λίμνη Υλίκη, η εφαρμογή κοκκώδους ενεργού άνθρακα, ή και συνδυασμός τους είναι εναλλακτικές λύσεις που πρόκειται να δοκιμαστούν από την ΕΥΔΑΠ στο άμεσο μέλλον **προκειμένου το καθαρό νερό να είναι καθαρότερο.**

«Σήμερα για πρώτη φορά μετά τη μετοχοποίηση η ΕΥΔΑΠ μπαίνει στον αστερισμό των δανείων. Ο δανεισμός δεν πρέπει να γίνει ο προθάλαμος για τον υπερδανεισμό, τα δάνεια πρέπει να εξυπηρετούνται κανονικά μέσω της ανάπτυξης της Εταιρείας. Ακόμη πρέπει να οδηγήσουν στην ισχυροποίηση της θέσης της, αν όχι, τότε κάτι κάναμε λάθος.»

«Για τον λόγο αυτό σας καλώ να μην σπαταληθεί ούτε ένα ευρώ από αυτά τα χρήματα, πρέπει όλα να πάνε σε δράσεις επωφελείς για την Εταιρεία. Θα παρακαλέσω λοιπόν τον καθένα από εσάς να συνεισφέρει την άποψή του στο τι θα μπορούσαμε να κάνουμε για να δημιουργήσουμε υπεραξία, είτε εξοικονομώντας δαπάνες ή αυξάνοντας τα έσοδα.»

Η ΦΟΥΣΚΑ

πηγή

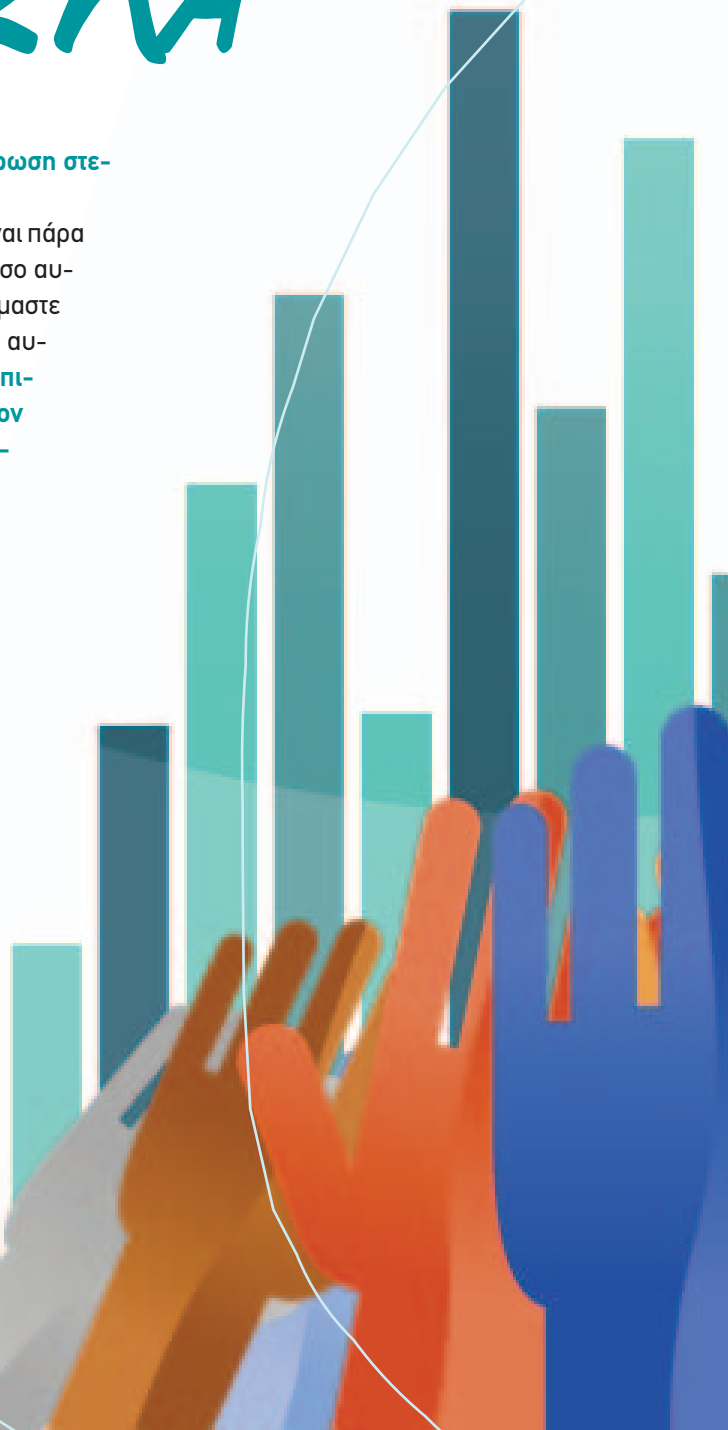
[32]

Ποιος τα είπε αυτά; Ο Πρόεδρος Ελ. Τζέλλας σε συγκέντρωση στελεχών το 2003 στην Αίθουσα Δ.Σ. στον Περισσό.

Σπεύδω να συνταχθώ με όσους θεωρούν ότι 106 λέξεις είναι πάρα πολλές για να θυμηθούμε τα παιδαριωδώς αυτονόητα. Τόσο αυτονόητα που τα υιοθετεί ο καθένας στο σπιτικό του, εκεί είμαστε Προμηθείς. Προμηθείς και στη δουλειά μας όταν είμαστε αυτοαπασχολούμενοι ή δουλεύουμε στον ιδιωτικό τομέα. **Επιμηθείς ή και Ιπποκλείδηδες γινόμαστε στον στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, εκεί πού τις ζημιές τις πληρώνουν άλλοι, τα κέρδη δεν είναι ζητούμενο και το μαγαζί δεν πρόκειται να φαλίρει ποτέ, έτσι τουλάχιστον πιστεύαμε μέχρι χτες.**

Εκεί κανείς δεν μετρά το επί μέρους κόστος ούτε το συσχετίζει με το όφελος, δεν κάνει ταμείο γενικώς. Η Επιτροπή Παραλαβής ελέγχει την κάλυψη των συμβατικών υποχρεώσεων, η Δικαιοσύνη επιλαμβάνεται, όπως επιλαμβάνεται, όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι εκλάπησαν οπώρες, τι γίνεται με τις δράσεις που «έχουν καλώς»; Μήπως θα μπορούσαν να υλοποιηθούν από φθηνότερα έως πολύ φθηνότερα;

Αν μάθαινε για τα χρέη μας ο Πρόεδρος Τζέλλας, **200 εκατομμύρια σε 7 χρόνια, θα αναρωτιόταν τι άραγε πήγε στραβά.** Μήπως αποκλίναμε από τον σχεδιασμό μας; Μας έτυχε κάτι το απρόβλεπτο; Κάποια υπηρεσία υποκοστολογήθηκε; Ξέφυγαν τα έργα; Δύο – τρεις κωδικοί κακοφόρμισαν ή όλοι πήραν την κατιούσα; «Φταίει» ο Υπουργός; Ή μήπως η καθοδική πορεία ήταν προβλέψιμη και φυσιολογική;

Τέτοιες σκέψεις μπορεί να έκαναν και οι εκπρόσωποί μας στο Δ.Σ. αφού μια Εταιρεία με υγιή οικονομική θέση είναι προς όφελος όλων, αφήστε που δεν θα θέλαμε οι πρόσφατες μισθολογικές περικοπές να πάνε σε κάποιο πίθο των Δαναΐδων. **Παρόμοιες ανησυχίες μπορεί να είχαν και κάποιες πεφωτισμένες συνδικαλιστικές ηγεσίες:** παλαιότερα ανησυχούσαν, κι εμείς μαζί τους, αν μας φθάνει το νερό σε περιόδους εμμένουσας ξηρασίας. Το ίδιο και περισσότερο θα 'πρεπε να μας προβληματίζει σήμερα η εμμένουσα οικονομική ξηρασία που βιώνει ο τόπος και προφανώς, καμία δημόσια επιχείρηση δεν μπορεί να μένει υπεράνω της σφικτής οικονομικής διαχείρισης.

Κανείς πάντως δεν κατέληξε σε κάποιο συμπέρασμα, αλλιώς θα μας είχαν ενημερώσει. Όχι για να ικανοποιήσουν την περιέργεια μας, αλλά για να διδαχθούμε και να διορθωθούμε. Να επέμβουμε όπου χρειάζεται, στο θεσμικό μέρος, τις διαδικασίες, τη μέθοδο, τα πρόσωπα, την οργάνωση, την στόχευση της Εταιρείας. Μια μεγάλη ΔΕΚΟ με δεσπίζουσα θέση στον τομέα που δραστηριοποιείται πρέπει να ψάχνεται συνεχώς, και ψύλλους στ' άχερα πρέπει να ψάχνει για να γίνεται καλύτερη.

Μία από τις πολλές πληγές που πρέπει να κλείσει το Ελληνικό Δημόσιο είναι η δική του χαμηλή παραγωγικότητα ή αν το προτιμάτε σε όρους μηχανικού, ο χαμηλός βαθμός απόδοσης της δημόσιας μηχανής, η φούσκα του Ελληνικού Δημοσίου σε όλες τις εκφάνσεις του.

Πού οδηγεί αναπόδραστα, αν θέλεις να διατηρήσεις ένα αξιοπρεπές επίπεδο κοινωνικών παροχών, σε συστημικά, εκτός ελέγχου ελλείμματα και υπερδανεισμό. Οι φούσκες, ως γνωστόν, ακριβαίνουν πέρα από κάθε μέτρο, συνεχώς διογκώνονται,

περιέχουν μπόλικο αέρα, κοπανιστό ή και δύσοσμο και ενίοτε σκάνε.

Επιμηθέας αποδείχθηκε και η Ευρωπαϊκή Ένωση, τώρα μόλις άρχισε να σχηματοποιεί διαδικασίες για να αποτρέπει τους ιδανικούς αυτόχειρες από το να ρίξουν το σαραβαλάκι τους στο γκρεμό. Επιμηθείς και οι ΗΠΑ, που βλέπουν τις δικές τους φούσκες να θεριεύουν και να αυγατίζουν. Αυτοί οι δύο πιστεύουν ότι ξέρουν τί κάνουν: οι φούσκες εθνών, κλάδων και επιχειρήσεων είναι το καύσιμο της ανάπτυξης, **η ανάπτυξη είναι η καλύτερη συνταγή που έχουν στο συρτάρι.** Στο κάτω-κάτω με λίγη τύχη και καλή ρύθμιση μπορεί να μην σκάσουν όσο είμαστε εμείς, μπορεί να σκάσουν στα χέρια «των άλλων». Όταν πάλι σκάσουν θα ζημιωθούν κυρίως όσοι επένδυσαν σ' αυτές ενώ τη διαφορά θα την καλύψει, άμεσα ή έμμεσα, ο χρηματοδότης τελευταίου καταφυγίου, ο συνεπής φορολογούμενος.

Το ίδιο και σε μας, η φούσκα της δημόσιας ατμομηχανής βοήθησε να βιώσουμε τις χρονιές του τζίτζικα, τώρα μας έστειλε το λογαριασμό, ήρθε η ώρα να θυμηθούμε τον μέρμηγκα.

Οι εταίροι μας στην ΕΕ θα πληρώσουν, εκόντες άκοντες, το μερίδιο που τους αναλογεί: θα μας βοηθήσουν με χαμηλότοκα δάνεια, θα επιμηκύνουν τους χρόνους αποπληρωμής. Μπορεί να βοηθήσουν και στο συναινετικό κούρεμα των απαιτήσεων των δανειστών μας, μπορεί ακόμα να μας βοηθήσουν να αναπτυχθούμε σε υγιείς βάσεις. **Όμως το πρωτογενές έλλειμμα μόνοι μας πρέπει να το μηδενίσουμε.** Ποιό είναι το κατάλληλο μίγμα πολιτικής δεν είμαι σίγουρος, όποιες πολιτικές όμως και να επιλέξουμε σίγουρα **θα χρειαστούμε την συστηματική, επίπονη εργασία ικανών και ηθικών ανθρώπων. Όσο περισσότερων, τόσο το καλύτερο.**

Απ' αυτά που διαβάζω... σ' αυτά που συμπεραίνω

ΣΦΗΝΑ

πηγή
[34]

Για μας τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ που η Υπηρεσία μας είναι μακριά από την Αθήνα, ευτυχώς που υπάρχει και το περιοδικό τριμηνιαίας έκδοσης «Πηγή Ενημέρωσης» και μαθαίνουμε για τα νέα και τις δραστηριότητες της Εταιρείας μας.

Δεν έχω την πανεπιστημιακή μόρφωση, ούτε τη δημοσιογραφική ευχέρεια που έχουν άλλοι συνάδελφοι, έχω όμως την αγάπη και τον σεβασμό για την Εταιρεία μας, γιατί απ' αυτήν έζησα και μεγάλωσα την οικογένειά μου.

Δεν γνωρίζω και δεν συνομιλώ με κανέναν Προϊστάμενο πέραν του παραπάνω υπευθύνου για τις ευθύνες των αρμοδιοτήτων μου, ούτε φυσικά με κανέναν Συνδικαλιστή.

Αρκετά από αυτά που διαβάζω και επειδή ζω στην Εταιρεία, αρκετά απ' αυτά που φαντάζομαι πολλές φορές μου προκαλούν θλίψη και στενοχώρια.

Διαβάζω για τα 17 Σωματεία και τα μέλη τους, για το πώς σκέπτονται και πώς εργάζονται.

Διαβάζω για Οργανογράμματα και Κανονισμούς Λειτουργίας και Οργάνωσης, για θέσεις ευθύνης, για επιδόματα, για παροχές.

Διαβάζω για ανακαινίσεις κτιρίων με καινούρια έπιπλα.

Διαβάζω για εκατομμύρια δάνεια που έλαβε η ΕΥΔΑΠ.

Διαβάζω για εργολάβους και εργολαβίες.

Διαβάζω για υπερκοστολογίες και αναθέσεις.

Ευτυχώς όμως που διαβάζω και μερικές σελίδες που μου προκαλούν χαρά και αισιοδοξία.

Διαβάζω για ορισμένες Υπηρεσίες που λειτουργούν και φέρνουν αποτελέσματα.

Διαβάζω ορισμένες κριτικές απόψεις και ιδέες που αν υιοθετηθούν θα πάμε μπροστά.

Διαβάζω για ορισμένους Προϊσταμένους και συναδέλφους που είχαν επιτυχίες.

Άρα αφού υπάρχει αισιοδοξία, στο χέρι μας είναι λοιπόν να βάλουμε όλοι πλάτη για να επικρατήσει. Εμείς οι εργαζόμενοι να γίνουμε πιο παραγωγικοί και αποτελεσματικοί.

Οι Προϊστάμενοί μας να σχεδιάζουν και να επιβλέπουν πιο αποτελεσματικά.

Η ηγεσία μας να έχει όραμα για ανάπτυξη και κερδοφορία.

Γιατί αλλιώς δεν θα είναι μακριά η ώρα που η Εταιρεία μας θα γίνει προβληματική και μετά θα πωληθεί σε ιδιώτη και όποιον πάρει η μπάλα.

Γιατί όλοι έχουμε μάθει μόνο να αρμέγουμε την αγελάδα, κανείς δε νοιάζεται να την φροντίσει, ώσπου η αγελάδα από την εξάντληση μια μέρα θα ψοφήσει.

Τότε δεν θα μας σώσουν ούτε οι 17 Πρόεδροι, ούτε τα 180 μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, ούτε η Ομοσπονδία, όχι γιατί δεν θα θέλουν, αλλά γιατί δεν θα μπορούν πλέον. Δεν θα τους ακούει κανείς.

Ούτε η ηγεσία, ούτε η κοινωνία αλλά το χειρότερο ούτε εμείς οι εργαζόμενοι. Ποιος θα αγωνιστεί όταν θα μας πουν «ΜΑΖΙ ΤΑ ΚΑΝΑΤΕ ΣΚΑΤΑ».

Το φαινόμενο της δημόσιας αποδοκιμασίας, συνοδευόμενο με πράξεις πολλές φορές βίας, βλέπουμε να εντείνεται τον τελευταίο καιρό με αποδέκτες άλλοτε πολιτικούς-άλλοτε συνδικαλιστές και γενικότερα πρόσωπα που εκτίθενται δημόσια. Ακόμη και στο μικρόκοσμό μας παρατηρούμε να κυκλοφορούν ανακοινώσεις με στοχοποιημένες αναφορές σε συναδέλφους-συνδικαλιστές.

Αναρωτιέται κανείς γιατί προέκυψαν τώρα όλα αυτά; Είναι ένα δείγμα πολιτικού «κανιβαλισμού» ή συνέχεια της πανάρχαιας παράδοσης του «αποδιοπομπαίου τράγου»; Στο-

με να συμβάλουμε στην επίλυση των προβλημάτων μας.

Προφανώς οι πολιτικοί και οι συνδικαλιστές έχουν την μεγαλύτερη ευθύνη γιατί αν είμαστε όλοι ένοχοι, όπως πάνε κάποιιοι να μας παρουσιάσουν, τότε δεν υπάρχουν υπεύθυνοι.

Περί ΔΙΑΠΟΜΠΕΥΣΗΣ

χοποιούμε κάποιον και του επιρρίπτουμε τις αμαρτίες όλου του «κοπαδιού», προκειμένου να αποπροσανατολίσουμε τη κοινή γνώμη.

Σαφώς η τακτική αυτή δεν οδηγεί πουθενά παρά μόνο στην πρόσκαιρη εκτόνωση και ανακούφιση. Όταν όμως πίσω από αυτές τις κινήσεις δεν είναι μόνο έκφραση αγανακτισμένων πολιτών αλλά άλλου είδους μικροπολιτικές σκοπιμότητες, τότε πραγματικά μιλάμε για ενέργειες «απενοχοποίησης» αυτών που προκαλούν κάθε φορά τα επεισόδια και «ενοχοποίησης» ταυτόχρονα αυτών που δέχονται την επίθεση. Μία τέτοια εκλαϊκευμένη αντίληψη δεν οδηγεί πουθενά. Αντίθετα συγχέει και αποπροσανατολίζει τις ευθύνες και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν. Πολλές φορές - λειτουργώντας ως δημόσιοι κατήγοροι - νιώθουμε ότι ικανοποιείται το δημόσιο αίσθημα από «ηρωικές» τέτοιες κινήσεις, μπορεί όμως η τακτική αυτή να φθάσει στα άκρα με ανεξέλεγκτες συνέπειες. **Αν δεν συνειδητοποιήσουμε όλοι τις ευθύνες μας, στο μερίδιο που μας αναλογεί, δεν θα μπορούσου-**

Αυτές οι εκδηλώσεις όμως εκφράζουν και την έλλειψη μιας λειτουργικής δημοκρατίας όπου η δικαιοσύνη θα πρέπει να απονέμεται από τους θεσμοθετημένους φορείς και όχι από λαϊκές οργανωμένες ομάδες. Παρόλα αυτά θα πρέπει η κυβέρνηση να αφυπνιστεί γιατί αυξάνει με γεωμετρικό πρόοδο ο αριθμός των πολιτών που νιώθουν την ανάγκη εκτόνωσης μέσα από τέτοιες πρακτικές και να αποκαταστήσει με όρους δημοκρατίας και δικαιοσύνης την ευρυθμία των θεσμών. Μην ξεχνάμε ότι όλοι όσοι κατέχουν «θεσμικούς ρόλους» έχουν εκλεγεί με την πλειοψηφία του εκλογικού σώματος, άρα μας κυβερνάνε αυτοί που έχουμε επιλέξει. Αυτό δεν μας καθιστά άμοιρους ευθυνών σε ότι αφορά στις επιλογές μας. Ας προτείνουμε εναλλακτικές προτάσεις προσώπων, κομμάτων, σχηματισμών αν βέβαια έχουμε. Πολύ εύστοχα σημειώνει ο Σωκράτης στην «Πολιτεία» **η μεγαλύτερη τιμωρία για όποιον δεν θέλει να κυβερνήσει, είναι να κυβερνάται από κατώτερούς του.**

Α. ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗ

Οι εφημερίδες που τις παίρνει ο άνεμος

Περίπου 30 χρόνια από τη ζωή μου πέρασαν μέσα στην ΕΥΔΑΠ.

Κυρίως έμαθα. Έμαθα εφαρμοσμένη επιστήμη, έμαθα τεχνικές, έμαθα κόλπα, έμαθα τους ανθρώπους της Εταιρείας, έμαθα διαχείριση και πολλά άλλα που εκφεύγουν από τα όρια του σύντομου αυτού σημειώματος. Μπήκα ζωηρό και ατίθασο παιδί και βγήκα υπερεμπλουτισμένος άνδρας.

Η Εταιρεία μου πρόσφερε πολλά και με αντάμειψε πολύ καλά. Αισθάνομαι ότι της το οφείλω.

Όμως δεν υπάρχει μια «δεξαμενή» να πάω να αποθέσω αυτές τις κατακτήσεις της επαγγελματικής μου σταδιοδρομίας ώστε με κάποιο τρόπο, θετικό ή και απορριπτικό, οι συνάδελφοι που συνεχίζουν την εργασία τους στην Εταιρεία μας να αντλήσουν ενδεχομένως χρήσιμα συμπεράσματα. Ούτε συνολικά η ΕΥΔΑΠ διαθέτει κάποιο μηχανισμό ενσωμάτωσης και αφομοίωσης των εμπειριών μας.

Τα πήρα όλα μαζί μου, κανείς δεν ενδιαφέρεται. Έτσι κι εγώ στον τρίτο πια κύκλο της ζωής μου τα αφήνω στη λήθη σαν άχρηστα! Είναι καλό;

Η καλοδεχούμενη εκπαίδευση - μαθητεία ίσως έχει ή πρέπει να έχει καμιά ιδέα αξιοποίησης.

Χ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΚΑΛΟΣ, Ο ΚΑΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΣΧΗΜΟΣ...

Όταν η αντιπαράθεση αναπτύσσεται μεταξύ των δύο εκπροσώπων των εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ και μάλιστα όταν αυτοί εκφράζουν δύο κόσμους διαφορετικών ιδεολογικών πεποιθήσεων τότε η αντιπαράθεση αυτή αποκτά ιστορικό ενδιαφέρον. Προσωπικά την αντιμετώπισα ως μια μονομαχία τύπου γουέστερν ανατρέχοντας στην περίφημη ταινία μιας άλλης εποχής. «Ο καλός, ο κακός και ο άσχημος» αν δεν απατώμαι ήταν ο τίτλος του κινηματογραφικού αριστουργήματος.

Λόγω του φαλακρού του κρανίου μου και του ρυτιδασμένου προσώπου μου αποδέχομαι μετά χαράς τον ρόλο του άσχημου και παρακολουθώ εκ του σύνεγγυς την μονομαχία. Άλλωστε και οι δυο τους είναι αντικειμενικά πιο χαριτωμένοι!

Αντιλαμβάνομαι από την κίτρινη ανακοίνωση του Μανώλη και την πράσινη ανακοίνωση του Βαγγέλη ότι ο πρώτος είναι ο κακός και ο δεύτερος ο καλός. Άλλωστε όποιος λέει την πικρή αλήθεια είναι πάντα ο κακός ενώ όποιος χαϊδεύει αυτιά χτίζοντας την προσωπική του υστεροφημία είναι ο καλός. Έτσι διδαχθήκαμε στην Εταιρεία αυτή.

Με μια πρώτη ματιά, χωρίς κάποιος να αναζητήσει τα κίνητρα, ο κακός Μανώλης τολμά με γενναιότητα να σπάσει «ονομαστικά» το απόστημα που εδώ και χρόνια αναπτύσσεται στο σώμα της Επιχείρησης. Το από-

στημα αυτό, με όρους πολιτικής δεν μπορεί παρά να ταυτίζεται με μια διαπαραταξιακή κάστα κρατικοδίαιτων συνδικαλιστών που στο όνομα της «εκπροσώπησης» όλων ημών διακατέχεται από πλήθος προνομίων. Προνομίων που είναι αποτέλεσμα ενός πελατειακού και κατά βάθος αντιδημοκρατικού συστήματος εξουσίας.

Ο καλός Βαγγέλης λοιπόν, προτάσσει την ΠΑΣΚίτικη εθνοφρουρά στα πυρά του κακού Μανώλη έτσι ώστε ο ίδιος να παραμείνει στο απυρόβλητο. Η εθνοφρουρά «επιχειρηματολογεί» πάνω στις αρετές και τους αγώνες του δικού της μονομάχου και δείχνει έτοιμη να θυσιάσει για το μέλλον του μονομάχου της. Ταυτόχρονα οι πράσινοι εθνοφρουροί «πυροβολούν» ασταμάτητα – κάτω από τη ζώνη – τον κακό Μανώλη για τις καλές του σχέσεις με την πάλαι ποτέ αρμόδια των εξωτερικών υποθέσεων της γαλάζιας συνοικίας του μακρινού φαρ ουέστ... Στόχος τους να τον πλήξουν ηθικά, να τον ταπεινώσουν ιδεολογικά, να τον τρομοκρατήσουν ψυχολογικά.

Ο κακός Μανώλης αντιδρά βίαια αλλά «αστοχεί», πληγώνοντας όμως πλήθος εκ των εθνοφρουρών του καλού μονομάχου. «Αστοχεί» μιας και στους πληγωμένους πράσινους εθνοφρουρούς θα έπρεπε να βρίσκονται και πολλοί ΔΑΚίτες εθνοφρουροί, δημιουργήματα και αυτοί της διαχρονικής προνομίας του ενιαίου και αδιαίρετου πελατειακού συστήματος εξουσίας στην ΕΥΔΑΠ.

Γι' αυτό και ο αγώνας, παρά τη γενναιότητα του Μανώλη, ολοκληρώνεται με την επιβίωση και των δύο μονομάχων. Οι σφαίρες λάβωσαν τους πράσινους εθνοφρουρούς αφήνοντας αλώβητους τους καθήμενους αναπαυτικά γαλάζιους εθνοφρουρούς που αρκούνται απλά να παρακολουθούν τον αγώνα! Είναι δίκαιον; Είναι ηθικόν;

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

πηγή
[36]

ΑΡΑΒΙΚΕΣ

ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ

Και ξαφνικά μέσα σε λίγες μόνο μέρες 5-10 αραβικές χώρες βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της διεθνούς επικαιρότητας γιατί κατά σατανική σύμπτωση οι λαοί τους αποφάσισαν να ξεγερθούν εναντίον των τυραννικών τους καθεστώτων που τα άντεχαν από 50 έως 100 χρόνια...

Το Ισραήλ δεν ενεπλάκη καθόλου στο δημόσιο λόγο γι' αυτό το θέμα σαν να μην το αφορά...

Η Δύση υποστήριξε ένθερμα για λόγους «δημοκρατίας» αυτές τις εξεγέρσεις και τρεις μέχρι τώρα ηγέτες τους σταθμίζοντας τον πραγματικό αντίπαλο, πήραν τα δισεκατομμύριά τους και ένα ελικόπτερο και έφυγαν.

Κάποιοι αντιστέκονται και σε χρόνους ρεκόρ τόσο ο ΟΗΕ όσο και το ΝΑΤΟ επέδραμαν στρατιωτικά εναντίον τους.

Οι Αιγύπτιοι συνέταξαν σε 18 μέρες νέο Σύνταγμα και ο λαός το υπερψήφισε με 87%!

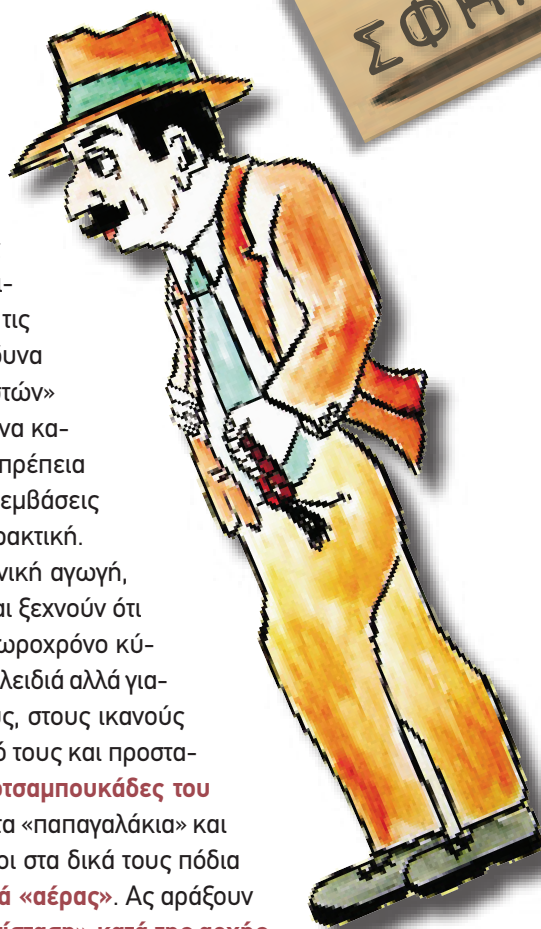
Τελικά μιλάμε για εξεγέρσεις ή για ιμπεριαλιστική οπερέτα;

Χ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τζάμπα μαγκιές

Κάποια παντός γένους χαμένα στο διάστημα «παπαγαλάκια» που εδώ και χρόνια ψάχνουν μια ταυτότητα ύπαρξης ιδεολογικής ή υπη-
ρεσιακής ξαφνικά με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ άρχισαν να κελαιοδούν.
Αφού υπηρέτησαν σαν εξαπτερυγα τους μηχανισμούς εκπροσώπησης
του κόμματος εντός της Εταιρείας (αλήθεια ποιου κόμματος;), αποφάσι-
σαν αυτοί και οι πάτρωνές τους ότι ήλθε ο καιρός να πραγματοποιήσουν τις
υποσυνειδήτες ίσως και συνειδητές επιθυμίες τους. Και άρχισαν επικίνδυνα
μαγειρέματα! Φαίνεται ότι κάποιοι εκ των αυτοαποκαλούμενων «αγωνιστών»
της αντίστασης κατά της επάρατης δεξιάς (πουφ!) νομίζουν ότι μπορούν να κα-
βαλούν ανεξέλεγκτα το άρμα της εξουσίας και να ποδοπατούν την αξιοπρέπεια
ικανών στελεχών, αυθαδιάζοντας με τον τρόπο τους. Το είδαμε σε παρεμβάσεις
που έκαναν για το οργανόγραμμα, το βλέπουμε στην καθημερινή τους πρακτική.
Μην έχοντας κρίση και συναδελφική αλληλεγγύη, μόρφωση και κοινωνική αγωγή,
νομίζουν ότι θα «κρύβονται» επί μακρόν πίσω από τους αφέντες τους και ξεχνούν ότι
οι μόνοι που επιζούν στο χρόνο είναι οι έχοντες κατακτήσει μέσα στο χωροχρόνο κύ-
ρος και ιστορία. Όχι τόσο γιατί κατείχαν ή έστω σήμερα κατέχουν θέσεις κλειδιά αλλά για-
τί έχουν σεβασμό και πίστη στην αξιοκρατία, στους ηθικούς ανθρώπους, στους ικανούς
συναδέλφους, στην Εταιρεία. Και πρώτα απ' όλα γιατί σέβονται τον εαυτό τους και προστα-
τεύουν την αξιοπρέπειά τους ενάντια σε κάθε είδους βιασμό. **Οι ψευδοταμπουκάδες του
κάθε τζάμπα μάγκα δεν τρομάζουν κανέναν.** Κύριοι μαζεύτε τα διάσπαρτα «παπαγαλάκια» και
ελέγξτε τη συμπεριφορά τους. Οι πραγματικοί μάγκες στέκουν από μόνοι στα δικά τους πόδια
και είναι αυθεντικοί μάγκες. **Μαγκιά με την εξουσία τρίτων είναι μαγκιά «αέρας».** Ας αράξουν
λοιπόν στα κιλά τους πριν τους καταγγείλουμε ονομαστικά. **Είτε για «αντίσταση» κατά της αρχής
είτε για «υπέρβαση» της αρχής!**

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

πηγή
[37]

Κοπή πίτας του Συλλόγου Μηχανικών

Στον πολυχώρο Gazartee μέσα σε μία όμορφη ατμόσφαιρα που δημιουργούσε ο ήλιος που έλαμπε, η Ακρόπολη στον ορίζοντα, αλλά και η ξεχωριστή μουσική του χώρου, σε συνδυασμό με καλό φαγητό και ποτό, ο Σύλλογος Μηχανικών Π.Ε και Τ.Ε έκοψε την πίτα του για το 2011.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν πλήθος συναδέλφων που είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν ένα τρίωρο χαλαρό αλλά και απαραίτητο για την σύσφιξη των σχέσεων των Μηχανικών. Για

πρώτη φορά προσήλθαν ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ και ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Η Πρόεδρος του Συλλόγου **Λαμπρινή Τζαμουράνη** στο σύντομο χαιρετισμό για τις απαραίτητες ευχές που απηύθυνε στους παρευρισκομένους, τόνισε την κρισιμότητα των ημερών σε σχέση με τις αποκρατικοποιήσεις των ΔΕΚΟ και την επαγρύπνηση που οφείλουν να έχουν τόσο οι εργαζόμενοι όσο και η Διοίκηση.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ΕΥΔΑΠ κ. **Λέκκας** αναφέρθηκε στο υψηλό επίπεδο των Μηχανικών της Εταιρείας αλλά και στην ανάγκη συνεχούς βελτίωσής τους για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών της Εταιρείας.

Τέλος χαιρετισμό απηύθυνε ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. **Μπάρδης**, ο οποίος αναφέρθηκε στις νέες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες της Εταιρείας για την υδροδότηση των Νήσων του Αιγαίου.

Η εκδήλωση έκλεισε με την κοπή της πίτας, όπου από τα μέλη του Δ.Σ. το φλουρί με τα αντίστοιχα δώρα έπεσε στον Κώστα Βουγιουκλάκη και Χρήστο Τούλια, ενώ από τα μέλη του Συλλόγου στην Σμαράγδα Τσαχάκη της Διεύθυνσης Πληροφορικής. Ήταν μια ευχάριστη διακοπή μέσα στο απαιτητικό και κουραστικό πρόγραμμα όλων.

ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ!

Λ. ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ, ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΙ

ΚΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ

για και η φτώχεια επηρεάζουν άμεσα την ψυχολογική κατάσταση των ανθρώπων με συμπτώματα όπως θλίψη, ενοχή, κακοκεφιά, αδιαφορία αλλά ακόμη και τάσεις αυτοκτονίας.

Ίσως να είναι ιμπρεσιονιστική εικόνα αλλά μέσα από αυτήν καταλαβαίνουμε ότι η κρίση πλέον δεν είναι μόνο στην οικονομία αλλά είναι και κρίση πολιτών. Κανένας μας δεν πρέπει να είναι αδιάφορος για τη φωτιά που καίει δίπλα μας σαν συνηθισμένοι πολίτες που λένε ότι για όλα φταίνε οι άλλοι και όχι οι ίδιοι.

Βέβαια δεν έχουν όλοι τις ίδιες ευθύνες γι' αυτό που τώρα συμβαίνει.

Σας καλώ να ξαναδιαβάσετε το άρθρο μου στην Πηγή τον Απρίλη του 2010 με τίτλο «Προτάσεις ενάντια στην εισφοροδιαφυγή» όπου μέσω των προτάσεών μου προσπαθούσα να ισχυροποιήσω τον ελεγκτικό μηχανισμό θωρακίζοντας την Εταιρεία και τους εργαζόμενους απέναντι στα συμφέροντα παρασιτικών μικροεργολάβων που με κάθε δυνατό τρόπο προσπαθούν να παραβιάσουν την εργατική νομοθεσία. Εύχομαι να καθιερωθεί η υποχρεωτική εφαρμογή πληρωμών σε εισφορές, φόρους και μισθούς μέσω Τραπεζών, να καθιερωθεί η «κάρτα εργασίας» και να μην υπάρχει καμία συνειδητή ανοχή σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας με υποχρεωτική κατάθεση ακόμη και από μικροεργολάβους ΦΑΥ και ΣΑΥ σε κάθε Σύμβαση.

Είμαστε όλοι δένδρα του ίδιου δάσους. Ας αντιδράσουμε όπου και όσο μπορούμε γιατί η φωτιά δεν κάνει διακρίσεις στα δένδρα του δάσους.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ

Η βαριά οικονομική κρίση που βιώνει η Ελληνική οικονομία έγινε δεκτή από τους πολίτες σαν όλοι να την περίμεναν!

Τα σκληρά μέτρα λιτότητας μοιάζει να γίνονται αποδεκτά με απροσδόκητη υπομονή.

Μια σκληρή πραγματικότητα για την επόμενη γενιά που με βάση αυτές τις τεκτονικές μεταβολές σπρώχνεται στο χώρο της εργασίας χωρίς θεσμούς εργασιακής αγοράς. Σκεφτείτε ότι τη δεκαετία του 1920 μπήκαν οι βάσεις της εργατικής νομοθεσίας όπου μέσα από μεγάλους αγώνες έφθασε η **καρδιά του κοινωνικού συμβολαίου να είναι οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας**. Και τώρα η αντίστροφη διαδικασία ξεκίνησε μέσω των ανατροπών στις εργασιακές σχέσεις, όπου αναθεωρείται άρδην το καθεστώς όλων αυτών των δεκαετιών που με θυσίες οικοδομήθηκε, με την καθιέρωση των «ειδικών» Επιχειρησιακών Συμβάσεων. Εδώ υπάρχει μέγα ζήτημα.

Αυτή η εισπρακτική λαίλαπα φόρων το 2010 και 2011 αλλά και η ύφεση που σαν φωτιά φουντώνει θα έχει διαλυτικές δυστυχώς συνέπειες στην απασχόληση, στις Επιχειρήσεις αλλά και την κοινωνία συνολικά.

Μακάρι να αποφύγουμε μια ανεξέλεγκτη κοινωνική έκρηξη που είναι πλέον επικίνδυνο να υπάρξει. **Όμως η ανερ-**

πηγή
[38]

Η Λίζα ΤΗΣ ΨΥΤΤΑΛΕΙΑΣ

Τον Σεπτέμβριο του 1995 γεννήθηκε στην Ψυττάλεια η σκυλίτσα που άλλοι φώναζαν Λίζα και άλλοι «Ψυττάλεια». Παρότι έζησε σε ένα περιβάλλον ιδιαίτερα βεβαρημένο από επικίνδυνους βιολογικούς παράγοντες, δίχως καμία θεραπευτική αγωγή ή εμβολιασμό, πέθανε τον Οκτώβριο του 2010 μετά σχεδόν 15 χρόνια, δυστυχώς με άσχημο τρόπο ενώ η κατάσταση της υγείας σχετικά με την ηλικία της ήταν σε καλό επίπεδο. Πέθανε μια Παρασκευή απόγευμα με οργιώδη καιρό (άνεμο, βροχή και κρύο). Περπατούσε δίπλα στον μολό και έπεσε στη θάλασσα δίχως κανείς να την αντιληφθεί. Πνί-

γκε αργοπεθαίνοντας αβοήθητη! Την βρήκαμε μετά από 4 ημέρες ψάχνοντας συνεχώς και την θάψαμε στο νησί που τόσο αγάπησε.

Και το λέω αυτό διότι το 2003 ένας εργαζόμενος την πήρε σπίτι του στη Σαλαμίνα για να την φροντίζει καλύτερα. Αυτή έφυγε και πέφτοντας στη θάλασσα κολύμπησε περνώντας τον επικίνδυνο διάυλο, φθάνοντας ξανά στην Ψυττάλεια, οπότε δεν ξανάφυγε ποτέ!

Ήταν μια υπέροχη σκύλα με προσωπικότητα. Δίχως καμία εκπαίδευση είχε αρμονική συμβίωση με όλους τους εργαζόμενους. Όταν έφτανε η λάντζα στο νησί έτρεχε πάντα να τους υποδεχτεί, να μυρίσει και να παίξει μαζί τους. Όλοι την αγαπούσαν και ορισμένοι φρόντιζαν για την υγεία της και το φαγητό της. Ήταν πολύ κοινωνικό ζώο. Επισκέπτονταν όλα τα πόστα εργασίας δίνοντας χαρά, αγάπη και αφοσίωση σπάζοντας την μοναχικότητα αρκετές φορές στο νησί.

Ένα σκυλί γεμάτο αγάπη – αυτή την μοναδική αγάπη – που ένας σκύλος μπορεί να δώσει στον άνθρωπο τον καλύτερο εαυτό του.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΧΑΛΑΤΟΣ

Στους δύο νέους του «ΔΙΑΣ» που άνανδρα σκοτώθηκαν στου Ρέντη

Το ποίημα γράφτηκε από την κα Αλίκη Οικονόμου – Γιωτάκου, μητέρα της συναδέλφου Ιωάννας Γιωτάκου, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης.

Απόψε το φεγγάρι δε θα βγει
και το πρωί ο ήλιος δε θα ανατείλει,
η δροσερή η αύρα δε θε να φανεί
για να δροσίσει της αυλής μας το
χορτάρι...

Τίποτε δε θα γίνει σήμερα
απ' όσα πριν γινόταν.
Κι ούτε πουλιά θα κελαηδούν
κι' ούτε παιδιά θα παίζουν.

Σήμερα οι καμπάνες θα χτυπούν
κι' ο ήχος τους κλαμένος
θα συγκλονίζει με τον χτύπο τον βαρύ
καρδιές πολλές από τον πόνο
ραγισμένες...

Ο θάνατος απλώθηκε παντού
με τον χαμό των δύο νέων.
Γίγαντες τα εικοσάχρονα παιδιά
με ελπίδες και ιδανικά πολλά.

Ποιος άραγε τους όπλισε
μ' αυτήν την γρανιτένια αρματωσιά;
Ποια δύναμη μεσ' την ψυχή
κυριαρχούσε;
Και ήταν και οι δυό τόσο μικροί,
παιδιά ακόμη που τον κόσμο
δε χαρήκαν.

Όμως η πίστη τους τρανή
για μια πατρίδα ωραία,
για συμπολίτες που ήρεμα θα ζουν
χωρίς των υπανθρώπων τη φοβία.

Τίποτε δε φοβόντουσαν αυτοί.
Νέοι αετοί που στα ψηλά επετούσαν,
γεράκια εγινόντουσαν, θεριά αυτοί
για τη δική μας ηρεμία.

Όμως ο Χάροντας ήρθε μπροστά
ως άλλος Εφιάλτης,
καρτέρι στήνοντας τρελό.
Κι' ήταν οι νιοί μας σαν το Διγενή
και οι ληστές ο Χάροντας ο ίδιος.

Και πάλεψαν μαζί οι νιοί
στα μαρμαρένια αλώνια
Μα ο Χάροντας ύπουλα χτυπά...
(έτσι συμβαίνει άλλωστε με τους
κακούς,
ποτέ κατάματα τον άλλον δεν κοιτάνε)
Οι νιοί μας όμως δε νικήθηκαν εκεί.
Ποτέ οι ήρωές μας δε νικιούνται.
Από ενέδρα πέσανε αυτοί
κι' έμεινε η μνήμη τους αιώνια.
Τιμή τους πρέπει...
Τιμή που Θερμοπύλες εφυλάξανε καλά.
Τιμή και στους γονείς που τους
γεννήσαν.!!!!

πηγή

[39]

«Σύντροφε κοιμάσαι;
Ήθελα να μου πεις,
ξέρεις καμιά σελίδα μαρξισμού,
που να βουλιάζουν
οι λέξεις στο χαρτί,
σαν τη σιωπή μου,
στις κόρες των ματιών της;»

Άρης Αλεξάνδρου, 1948

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΛΑΜΠΡΟΥ

Υπηρεσία Ύδρευσης Τομέα Ηρακλείου

πηγή

[40]

Το Κατάντημά μας

Στην πρόσφατη Ημερίδα της ΕΥΔΑΠ που πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο Μέγαρο στις 22 Μαρτίου, Παγκόσμια Ημέρα Νερού, συνάντησα τον φίλο, συνάδελφο και παλιό συμμαθητή μου Θανάση, **άνθρωπο που πάντοτε είχε αντικειμενική άποψη** και τα είπαμε κυρίως γι' αυτά που πραγματικά μας πληγώνουν και μας βασανίζουν σήμερα στην Ελλάδα της κρίσης.

Παράλληλα, αναπολήσαμε και το χθες, απλώς για να διδαχθούμε, ξεκινώντας από τα εφηβικά μας χρόνια που τα ζήσαμε μέσα στη δικτατορία όπου ο καπιταλισμός, ως σύστημα, λειτουργούσε, τουλάχιστον οικονομικά, με κανόνες ελεύθερης αγοράς και φυσικά με τις έντονες ταξικές αντιθέσεις.

Θυμηθήκαμε πώς γιορτάσαμε την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, ευελπιστώντας σε ένα καλύτερο μέλλον και σταθήκαμε λίγο στη «Σοσιαλμανία» του Παναγή Παπαληγούρα που ως Υπουργός Συντονισμού τότε, στην Κυβέρνηση Καραμανλή, διεύρυνε το δημόσιο τομέα μέσα από κρατικοποιήσεις μεγάλων ιδιωτικών Επιχειρήσεων, που στο διάβα της τριακονταετίας συσώρευσαν χρέη τέτοια που σήμερα ξαναιδιωτικοποιώντας η προηγούμενη φιλελεύθερη κυβέρνηση την «Ολυμπιακή» όλοι πανηγύριζαν και θεώρησαν τεράστια εθνική επιτυχία, πολιτικό άθλο και σημαντική συμβολή στην πατρίδα το γεγονός αυτό.

Ας μην ξεχνάμε ότι σε αυτές τις μεγάλες Επιχειρήσεις, στις περιβόητες ΔΕΚΟ και στο απέραντο Δημόσιο αρχικά ο λαϊκισμός του Ανδρέα Παπανδρέου και αργότερα οι συνεχιστές του Μητσοτάκης, Σημίτης και Καραμανλής νεότερος βρήκε έδαφος για τον ανάξιο διορισμό χιλιάδων ψηφοφόρων, πελατών από τα δύο μεγάλα κόμματα, δημιουργώντας ένα τεράστιο άχρηστο και αναποτελεσματικό Δημόσιο, το οποίο κατέτρωγε ό,τι παραγωγικό είχε η χώρα.

Παράλληλα οι δημόσιοι υπάλληλοι του περίφημου «τρεις και εξήντα» διπλασίασαν και τριπλασίασαν τις αποδοχές από αυτές που παίρνουν οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, δημιουργώντας εκτός από ανισότητα και ένα όραμα για την Ελληνική κοινωνία αυτό του «Δημοσιοϋπαλληλισμού». Όνειρο πλέον του νεοέλληνα στα μεταπολιτευτικά χρόνια είναι πλέον η ανάληψη μιας θέσης στο Δημόσιο.

Όλα αυτά, με τα περίφημα «πάρτι» αγορών, αναθέσεων, σκανδάλων και αλόγιστης σπατάλης, οδήγησαν τη χώρα στη σημερινή κατάσταση. Η αριστερά

δυστυχώς δεν στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων μπροστά σε αυτό το «μπάχαλο» με τη λεηλασία του κράτους, ζητούσε τη διεύρυνση του «Σοβιετικού αυτού τύπου Δημόσιου τομέα» με περισσότερες προσλήψεις και μετατροπή των εποχικών συμβάσεων σε μόνιμες, είτε με αγώνες είτε με δικαστικές αποφάσεις και άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών υπαλλήλων σε εξωφρενικό επίπεδο.

Για όλα αυτά κανείς δε βρίσκεται σήμερα στη φυλακή λες και δεν συνέβη τίποτα.

Τώρα, στις δύσκολες αυτές μέρες, όπου όλο αυτό το «σύστημα» καταρρέει και οι δανειστές μας ασκούν ουσιαστικά πολιτική, μαζί με το δικομματισμό που αφήνει συντρίμια, διαλύεται και η «αριστερά» που ξέραμε, αφήνοντας όμως πίσω της φτώχεια, ύφεση, ανεργία, απογοήτευση και έναν ολόκληρο λαό στο έλεος «μαύρων κορακιών με νύχια γαμψά»

Φίλε Θανάση, γίναμε κιόλας 56 χρόνων και **πιστεύω ότι πίσω από την ενασχόληση με τα επέκεινα, υπάρχει και ο φόβος για την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξή μας και την ακύρωσή της, που όλο και πλησιάζει με το πέρασμα των χρόνων.**

Κουράγιο, βρε!...

ΤΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ ΖΟΥΡΙΔΑΚΗ

Πρώην Γενικής Διευθύντριας της
Ελαιουργικής

Η Γη είναι δώροφη: ΥΠΟΓΕΙΟΣ και επίγειος ΧΡΥΣΟΣ

Τελικά που βρίσκεται ο πλούτος της Ελλάδας;

Τελευταία γίνεται πολύ λόγος για τις ΑΟΖ (Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες) και τα τεράστια κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο, το Αιγαίο και την Δυτική Ελλάδα καθώς και για τον ορυκτό πλούτο στην Βόρειο Ελλάδα.

Πάλι αναπετρώνουν οι ελπίδες μας όχι μόνο για να μπορέσουμε να καλύψουμε το δημόσιο χρέος της χώρας μας που συνεχώς διογκώνεται - χωρίς σημαδία ανακάμψεως της οικονομίας μας - αλλά και για την πιθανή μετατροπή της Ελλάδας σε Ελντοράντο των Βαλκανίων!!

Ακόμη και αν τα κοιτάσματα είναι τόσο πλούσια και εκμεταλλεύσιμα, μόνο έπειτα από δέκα χρόνια θα μπορούσαν να συμβάλλουν στα δημόσια ταμεία της χώρας...

Όμως υπάρχουν ερωτήματα που δύσκολα μπορούν να απαντηθούν:

Τι ποσοστό θα «παραχωρηθεί» στην Ελλάδα από τις Εταιρείες που θα αναλάβουν την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων;

Αυτές οι Εταιρείες, ίσως και με διακρατικές συμφωνίες, δεν θα έλθουν ως υπηρέτες μας αλλά ως αφεντικά.

Πόσο ικανές και ανεξάρτητες θα είναι οι ελληνικές Κυβερνήσεις για να διαπραγματευτούν, προστατεύοντας κατά τον καλύτερο τρόπο τα ελληνικά συμφέροντα;

Σε τι βάθος χρόνου και σε τι ύψος χρέους θα είναι δεσμευμένη η Ελλάδα με βάση τους όρους του Μνημονίου;

Αυτά τα ερωτήματα μπορεί να τα θέσει οποιοσδήποτε καλόπιστος Έλληνας.

Όμως θα θέλαμε να προσθέσουμε **δύο ερωτήματα ακόμη:**

Ο πλούτος της Ελλάδας βρίσκεται μόνο στο υπέδαφος της και στην θάλασσα της;

Ο πλούτος της επιφάνειας της δεν μετράει; Γιατί θα πρέπει να δημιουργήσουμε δίλημμα ανάμεσα στον πλούτο του υπεδάφους και τον πλούτο της επιφάνειας, αφού μπορούμε να αξιοποιήσουμε και τα δυο επίπεδα της γης μας;

Τι πολιτισμό δημιουργεί η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου;

Η απάντηση είναι δεδομένη και μας την δίνει η παγκόσμια ιστορία:

Ο πολιτισμός διαμορφώνεται στην επιφάνεια της γης και όχι στα έγκατα της.

Ο πολιτισμός σχετίζεται με την κοινωνία των ανθρώπων και η κάθε κοινωνία αποτελεί ένα συνολικό μηχανισμό παραγωγής.

Και η Νιγηρία βγάξει πετρέλαιο αλλά ούτε ο πολιτισμός της αναβαθμίστηκε ούτε ο πλούτος έφτασε στον λαό, ενώ οι καταστροφές στο περιβάλλον είναι ανυπολόγιστες.

Το ερώτημα είναι για μας: θεωρούμε την Ελλάδα ως οικόπεδο κατάλληλο μόνο για βολταϊκά και γεωτρύπανα ή ως χώρο πολιτισμού και κοινωνίας ανθρώπων;

Βεβαίως και θα πρέπει να μην έχουμε δίλημμα και να αξιοποιήσουμε όλο τον φυσικό πλούτο της Ελλάδας.

Όμως πρέπει να δώσουμε τουλάχιστον χρονική προτεραιότητα στην αναγέννηση του αγροτικού πολιτισμού της χώρας μας.

Θα φέρω ως γνήσια Κρητικιά, ένα πασιφανές παράδειγμα για τον τόπο μου: Στην παραγωγική κοινότητα της Κρήτης θα πρέπει να γίνει κοινή πεποίθηση ότι το όνομα του νησιού αποτελεί περιζήτητη ονομασία προέλευσης αγροτικών προϊόντων σε ολόκληρο τον κόσμο...

Αυτόν λοιπόν τον ελληνικό αγροτικό πλούτο μπορούμε να τον αξιοποιήσουμε χωρίς να χρειαστεί να ξεπουλήσουμε μέρος της εθνικής μας κυριαρχίας ούτε να μολύνουμε το περιβάλλον.

Πρέπει να αναπτύξουμε τον αγροτικό και κτηνοτροφικό πολιτισμό των πατέρων μας και να οργανωθούμε για την προώθηση των προϊόντων της γης μας σε όλο τον κόσμο. Αυτό τον πλούτο δεν μπορεί να μας τον πάρει κανείς. Είναι όλος δικός μας, αρκεί ναβάλουμε το μυαλό μας να δουλέψει και να μάθουμε να συνεργαζόμαστε.

Οι μικροεγωισμοί, τα μικροσυμφέροντα, η έλλειψη συλλογικότητας και οράματος δεν είναι προϊόντα του πολιτισμού μας αλλά τοξικά απόβλητα, τα οποία πρέπει να αποβάλουμε, αν θέλουμε να αντιστρέψουμε την μιζέρια μας και την κατηφόρα της παρακμής σε πορεία αναγέννησης.

πηγή
[41]

Πανεπιστημιακό άσυλο ή ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΑΛΛΟΘΙ;

πηγή

[42]

Με αφορμή τα γεγονότα των τελευταίων μηνών και την «κατάληψη» της Νομικής από τους άμοιρους και εξαθλιωμένους μετανάστες, γεννιούνται κάποιες σκέψεις στο μυαλό μου και αναδεύονται παράλληλα οι αναμνήσεις από μίαν άλλη κατάληψη της Νομικής έναν άλλον Φλεβάρη εν έτει 1973.

Η κατάληψη αυτή ήταν και ο προάγγελος των ιστορικών γεγονότων που ακολούθησαν με την εξέγερση του Πολυτεχνείου και το ξεκίνημα της κατάρρευσης της χούντας τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου.

Νεοσσοί, θυμάμαι τότε, πρωτοετείς στην Νομική, βρεθήκαμε σε χώρους που η ελευθερία του λόγου, των συνθημάτων και των ενεργειών, όχι μόνο μας ξένισε αλλά μας τρόμαξε αρχικά. Οι αριστεριστές – κυρίως των Πανεπιστημίων τότε – γέμιζαν με πανό και συνθήματα την Σχολή με απίστευτους χαρακτηρισμούς και γελοιογραφίες για τους συνταγματάρχες και τους τοποτηρητές τους. Οι Μασοϊκές συσπειρώσεις στο φόρτε τους μοίραζαν στους φοιτητές τον «ΛΑΪΚΟ ΔΡΟΜΟ» – ένα στιβαρό ανατρεπτικό μα προ παντός καλογραμμένο έντυπο – και οργάνωναν συγκεντρώσεις και συνελεύσεις στα αχανή αμφιθέατρα που διαδραματίζονταν σκηνές απείρου κάλλους. Κυριολεκτικά γινότανε το “έλα να δεις” με την ελευθεριότητα του λόγου, την πρωτοτυπία και το αστείρευτο και διεισδυτικό χιούμορ που ανέκαθεν χαρακτήριζε τους αριστεριστές και τους αναρχοαυτόνομους.

Θυμάμαι ένα τεράστιο πανό κρεμασμένο ψηλά πάνω από τις θυρίδες της Γραμματείας που έγραφε: «Σύντροφοι μην αγκαλιάζετε τόσο σφιχτά τους πρωτοετείς. Θα τους πνίξετε». Και βέβαια με το πανό αυτό ειρωνεύονταν πρωτίστως τους εαυτούς των και καυτηρίαζαν συνολικά την στάση τους, επειδή προσέτρεχαν όλοι με προθυμία να βοηθήσουν και να εξυπηρετήσουν τα πρωτάκια στην εγγραφή, στις ταυτότητες, στα προγράμματα και στις διαδικασίες, προκειμένου να αποσπάσουν στην συνέχεια την υπογραφή τους για την εγγραφή στην παράταξη. Το ΕΚΚΕ, η ΠΠΣΠ, η ΟΜΛΕ και η ΑΑΣΠΕ δυναμικοί και φασαριόζοι όπως ήταν γέμιζαν συνθήματα τους διαδρόμους και τα αμφιθέατρα μην αφήνοντας ζωτικό χώρο σε άλλους και κυρίως τους παραδοσιακούς αριστερούς Ρηγάδες και Κουκουέδες.

Απέπνεαν τότε όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας αυτόν τον ζωογόνο αέρα ελευθερίας που μας ήταν τόσο απαραίτητος στα σκοτεινά χρόνια της χούντας, τότε

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΤΕΙΝΑ
Βοηθού Γενικού Διευθυντή
Διοικητικού, Οργάνωσης και
Ανθρωπίνων Πόρων

που διαμορφώναμε χαρακτήρα και συνείδηση, τότε που χτίζαμε προσωπικότητα και υπόσταση, εφόδια που θα μας ήταν απαραίτητα για ολόκληρο τον υπόλοιπο βίο μας.

Μπαίνοντας στο τεράστιο ισόγειο της Νομικής από την είσοδο της Σόλωνος, περνούσαμε στα πεζοδρόμια ανάμεσα από κρυφούς αστυνομικούς και χαφιέδες που όμως δεν τολμούσαν να κάνουν το παραμικρό γιατί ήταν αναγνωρίσιμοι και υπήρχε πάντοτε κι ο φόβος των εξαγριωμένων αριστεριστών. Λειτουργούσε το Πανεπιστημιακό άσυλο έστω και υποτυπωδώς – τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια της χούντας – παρά τις όποιες δυσκολίες και εμπόδια έβαζε το καθεστώς με τους εγκάθετους και τους λακέδες του, με τις όποιες παρεμβάσεις και εφόδους γίνονταν κατά καιρούς, αλλά και με τους διορισμένους συγκλητικούς και παρατρεχάμενους της ΕΦΕΕ. Αποτελούσαν τα Πανεπιστήμια χώρο «ελεύθερης έκφρασης και διακίνησης των ιδεών» όπως απαιτούνταν εκείνα τα δύσκολα χρόνια και ήταν πράγματι η λειτουργία τους ο ορισμός και η πεμπτούσια του Πανεπιστημιακού ασύλου.

Στην σημερινή εποχή ζούμε σε μια ασυνήθιστα μακρά και στέρεη περίοδο Δημοκρατίας, την καλύτερη Δημοκρατία που γνώρισε ο τόπος μας, όπως συμφωνούν όλα τα κόμματα και οι φορείς. Προβλήματα υπήρχαν και θα υπάρχουν πάντοτε στο Δημοκρατικό Πολίτευμα γιατί συμβαίνει να είναι το απλούστερο στην σύλληψη αλλά το δυσκολότερο στην εφαρμογή. Προβλήματα όμως που δεν έχουν να κάνουν με ανελεύθερες καταστάσεις και περιορισμούς. Σήμερα ο καθείς έχει την απόλυτη ελευθερία έκφρασης και μπορεί να την περιφέρει και να την διadίδει «ανά τας ρύμας και τας αγι-

ας». Μπορεί να λείπει την άποψή του, να κρίνει, να κατακρίνει ακόμα και να καθυβρίζει βουλευτές, υπουργούς καθώς και τον εκάστοτε πρωθυπουργό. Υπερβαίνοντας δε τα όρια και φθάνοντας στο άλλο άκρο της ασυδοσίας, καταχρώμενος την ελευθερία της άποψης δύναται να την επιβάλει ενίοτε μεν δια ροπάλου (περίπτωση βουλευτού κ. Χατζηδάκη), ενίοτε δε δια γιαουρτιού (περίπτωση αντιπροέδρου κ. Πάγκαλου) και το κυριότερο χωρίς συνέπειες, όπως αποδεικνύετε από το ακαταδίωκτο των δραστών.

Για ποια λοιπόν ελευθερία έκφρασης μιλάμε και τι ακριβώς θα προστατεύσει το Πανεπιστημιακό άσυλο; Για ποια διακίνηση ιδεών συζητάμε όταν η έκρηξη στην ελευθερία έκφρασης δεν έχει προηγούμενο στις μέρες μας με την άνθιση των blogs, των ιστοσελίδων γνώμης και των sites κοινωνικής δικτύωσης; Ποιος και με ποιον ακριβώς τρόπο μπορεί να περιορίσει τον φοιτητή, τον σπουδαστή, έναν οποιονδήποτε πολίτη αυτής της χώρας να εκφράσει την γνώμη και την διαφωνία του, όταν αυτός διαθέτει υποτυπώδη πρόσβαση στο διαδίκτυο έστω και μέσω του κινητού τηλεφώνου του; **Ποια ανάγκη εξυπηρετεί το άβατο των Πανεπιστημίων και η δημιουργία εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων νησίδων παρανομίας;**

Φτάσαμε, δυστυχώς, στο σημείο να παραδέχονται οι ίδιοι οι καθηγητές και οι πρυτάνεις του Ε.Μ.Π. ότι υπάρχει συγκεκριμένος χώρος εντός του ιδρύματος, που αποτελεί «ιδιωτικό χώρο» και είναι απροσπέλαστος για όλους τους υπολοίπους πλην των καταληψιών, οι οποίοι με την πάροδο των ετών απορώ πώς δεν αιτούνται το δικαίωμα της χρησικτησίας ή έστω βρε αδελφέ να τους παραχωρηθεί και συμβολαιογραφικά η ψιλή κυριότητα των εν λόγω αιθουσών. Πόσοι εξ αυτών είναι φοιτητές του Ε.Μ.Π. ή άλλου εκπαιδευτικού ιδρύματος όπως θα απαιτούσε κατ' ουσία η έννοια του ασύλου και ποιος τους εμποδίζει να διακινούν τις ιδέες τους όποιες κι αν είναι αυτές;

Στο δια ταύτα λοιπόν: Όλοι θα συμφωνήσουμε ότι για λόγους ιστορικούς, συναισθηματικούς αλλά και ουσιαστικούς που άπτονται της αυτονομίας του φοιτητικού κινήματος και της λειτουργίας των παρατάξεων, το άσυλο θα πρέπει να διατηρηθεί ως κόρη οφθαλμού. **Όμως θα πρέπει η διατήρησή του σε σχέση με την σημερινή του λειτουργία να αλλάξει άρδην.** Θα πρέπει, κατά την γνώμη μου, οι πρυτανικές αρχές να εφαρμόζουν το νόμο όταν εντός του ιδρύματος λαμβάνουν χώρα παράνομες πράξεις. Θα πρέπει να επιβάλλεται ο νόμος όταν διαπιστώνονται πράξεις που πόρρω απέχουν από τις φοιτητικές δραστηριότητες και την λειτουργία των σπουδών. **Ο νόμος είναι σαφέστατος:** Το Πρυτανικό Συμβούλιο δύναται να καλέσει «εξωτερική βοήθεια» αν διαπιστώσει παράνομες πράξεις ή ακόμα μπορεί να παρέμβει αυτεπάγγελα η αστυνομία συνοδεία δικαστικού, αν υπάρξει αυτόφωρο κακούργημα ή έγκλημα κατά της ζωής. Όπως όμως διαπιστώνουμε η αντιμετώπιση των παράνομων πράξεων με την πρόσκληση «εξωτερικής δημόσιας δύναμης» δεν εφαρμόζεται ποτέ. Η διάπραξη κλοπών, καταστροφών, λεηλασιών από εξωσχολικούς είναι συχνότατο φαινόμενο το οποίο όμως αντιμετωπίζεται με παλινωδίες και μεταθέσεις ευθυνών μεταξύ αρμοδίων, συναρμοδίων και αναρμοδίων.

Στην τελευταία πράξη του δράματος «Πανεπιστημιακό άσυλο» είχαμε την κατάληψη της Νομικής τον περασμένο Φλεβάρη - σατανική η σύμπτωση και της Σχολής αλλά και του μήνα – από λαθρομετανάστες οι οποίοι ζητούσαν την νομιμοποίησή τους. Καθ' όλα θεμιτή η όποια διεκδίκηση αλλά και η κοινωνική και ανθρωπιστική διάσταση του δράματος που βιώνουν αυτοί οι απελπισμένοι συνάνθρωποί μας.

Όμως ήταν αυτός ο χειρισμός ο καλύτερος για την προβολή του αιτήματός τους; Γιατί έπρεπε να δεχθεί κι άλλο πλήγμα το ήδη τραυματισμένο Πανεπιστημιακό άσυλο;

Γιατί έπρεπε εκβιαστικά και σε συνθήκες πίεσης να παρθεί μια απόφαση που

ούτε τους μετανάστες κατοχυρώνει αλλά ούτε και στο Κράτος περιποιεί τιμή για την διαχείριση της κρίσης; Και τέλος μήπως νομίζουν ότι κέρδισαν κάποια αποδοχή στην κοινή γνώμη οι κηδεμόνες των δύστυχων μεταναστών που επιδεξίως τους χρησιμοποίησαν μαντζάροντας την δημιουργία κρίσης, φτάνοντας στο σημείο να χρησιμοποιήσουν σαν άλλοθι για το ακαταδίωκτο αλλά και σαν μέσο σίγουρης προβολής το Πανεπιστημιακό άσυλο; Η έμπνευσή τους για προβολή ενός άσχετου με το φοιτητικό κίνημα θέματος μέσω του εγκλεισμού στην Νομική απεδείχθη ατυχέστατη για να μην πούμε ότι λειτούργησε εις βάρος τους.

Από όλα τα παραπάνω θα μπορούσε νομίζω να βγει αβίαστα ένα συμπέρασμα: Το Πανεπιστημιακό άσυλο είναι ένα ακανθώδες και περίπλοκο θέμα που δεν λύνεται με μαγικές κινήσεις ούτε αναλύεται βέβαια σε πέντε αράδες. Ένα είναι όμως σίγουρο. **Ενώ η διακίνηση ιδεών και η ελευθερία έκφρασης είναι πλέον στην εποχή μας δεδομένες και δεν χρειάζονται προστασία, αυτήν ακριβώς την προστασία την έχει απόλυτη ανάγκη το ίδιο το άσυλο.** Και αυτό θα το επιτύχει αλλά και τον θεσμό θα ισχυροποιήσει μόνο η υπεύθυνη στάση όλων όσων καθ' οιονδήποτε τρόπο εμπλέκονται, από τους απλούς φοιτητές που πρέπει να προστατέψουν το σχολείο τους μέχρι τους καθηγητές και τους πρυτάνεις και εν γένει όλους όσους επικαλούμεθα την διατήρησή του.

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
Αναπληρώτριας Διευθύντριας
Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου

Από τη Χειροσμία

πηγή
44]

Μια φορά και ένα καιρό εκεί σε μια χώρα μακρινή της Ανατολής, γεμάτη με δα-
ντελωτά ακρογιάλια και ηφαίστεια που κάπνιζαν στις χιονισμένες βουνοκορ-
φές τους, κάτοικοι της Ασίας από μίζερες και άτυχες περιοχές ανακάλυψαν τη
γενναιοδωρία της φύσης. Εγκαταστάθηκαν δειλά δειλά, άρχισαν να ψαρεύουν,
να καλλιεργούν τη γόνιμη γη, να ρουφούν αχόρταγα την ομορφιά των ανθισμέ-
νων κερασιών. Μαζεύτηκαν και άλλοι και άλλοι.

**Άρχισαν να ταξιδεύουν, να γίνονται έμποροι καιπραματευτάδες, να σκέφτο-
νται. Ανέπτυξαν τον πολιτισμό τους με βασικό γνώρισμα την ποικιλομορφία
του,** που απηχείται, ακόμα και σήμερα, στα πολύπλευρα ενδιαφέροντα των Ια-
πώνων καλλιτεχνών και πνευματικών ανθρώπων. Ένας βασικός λόγος για αυ-
τόν τον πλουραλισμό είναι ότι οι καίριες πλευρές του πολιτισμού της Ιαπωνίας
διαμορφώθηκαν μέσα από τη διασταύρωση πολλαπλών επιδράσεων.
Ανέπτυξαν τον πολιτισμό τους, ικανοποίησαν τις ανησυχίες τους.

Έγραψε το 1936, ο Νίκος Καζαντζάκης για την Ιαπωνία:

*Άνοιξαν οι πόρτες της Ιαπωνίας, όλοι οι δυτικοί άνεμοι όρμησαν μέσα και
στροβιλίζονται φάμπρικες, καπιταλισμός, προλεταριάτο, υπερπληθυσμός,
απιστία...*

*Πήραν κι εδώ φόρα οι μηχανές, και το χέρι που τις κίνησε δεν μπορεί πια
να τις σταματήσει. Ξαπολήθηκαν τα φοβερά δαιμόνια της εποχής, ανώ-
τερα, ισχυρότερα από τον άνθρωπο που τα δημιούργησε. Μπήκε και η
Ιαπωνία στο χορό, θέλει δεν θέλει θα χορέψει. Δεν μπήκε μονάχα στο
χορό, μπήκε στον κάβο του χορού, στην ομπρός μεριά, μια από τις κορυ-
φαίες. Από τον ρυθμό που θα πάρει ο χορός της μπορεί να εξαρτηθεί ο
χορός του κόσμου.*

**Όλοι οι τομείς της τεχνολογίας στα χέρια τους απογειώθηκαν σε επίπεδα που
καθόριζαν τον πήχη της ανάπτυξης της υφλίου.** Τα προϊόντα τους ταυτίστη-
καν με την ποιότητα. Οι κάτοικοι με κουλτούρα δυναμικής σιωπής και εργατι-
κότητας δημιούργησαν τεχνολογική ανάπτυξη και ανέπτυξαν προϊόντα που δι-
αχύθηκαν στα πέρατα της υφλίου.

Και μια μέρα, στη χώρα της ευδαιμονίας, της ευπορίας, της οικονομικής, της
τεχνολογικής άνθισης, έτσι ξαφνικά, το σκηνικό άλλαξε, απροειδοποίητα, ανε-
λέπτα, αδυσώπητα. **Η γη τίναξε με ακραίο θυμό τα κατανεμημένα κομμά-
τια της, αποφάσισε ότι είναι ώρα αλλαγής σκηνικού.** Ενώ ως τώρα, ήσυχια,
αθόρυβα τους άφηνε όλους να πιστεύουν ότι είναι ελεγχόμενη, ότι ξέρουν τον
τρόπο που ξεσπά το θυμό της, ξαφνικά τους άφησε όλους άφωνους. Και ενώ

είχε έρθει η ώρα να ανθίσουν οι κε-
ρασιές, και ενώ ο δείκτης του χρημα-
τιστηρίου πετούσε αδιατάρακτος από
τις παγκόσμιες και άθλιες οικονομι-
κές συγκυρίες, ενώ όλα έδειχναν ότι
θα κυλήσουν ήσυχια στους προκαθο-
ρισμένους ρυθμούς, ξαφνικά.....

**Κανείς δεν καταλάβαινε τι
συνέβαινε**

**Κανείς δεν καταλάβαινε πόσο θα
διαρκούσε**

**Κανείς δεν ήξερε τι θα
ακολουθούσε**

**Κανείς δεν φανταζόταν πόσο θα
άλλαζε τις ζωές τους**

**Κανείς δεν ήξερε αν θα υπήρχε
ζωή μετά ...**

Όλοι οι χειμώνες, όλες οι κακοκαιρί-
ες, όλες οι φαντασίες, όλα τα κολλυ-
γουντιανά δημιουργήματα ήρθαν όλα
μαζί, έτσι ξαφνικά, τόσο γρήγορα που
ο λογισμός, που το συναίσθημα δεν
μπορούσαν να παρακολουθήσουν.
Κατέρρεαν όλα και τίποτα δεν μπο-
ρούσε να συγκριθεί με το παρελ-
θόν. Τίποτα δεν μπορούσε να θυμί-
σει ότι το αμέσως μετά θα μπορού-
σε, αν υπάρξει, να είναι συγκρίσιμο
με τις γνώριμες εικόνες.

Σαν να θύμωσε η γη, σαν να βαρέθη-
κε να κάθεται σιωπηλή με τους καμιά
φορά μικρούς θυμούς της και ξαφνι-
κά θυμήθηκε την παντοδυναμία της.

**Στις 11/3/11 στις 14:47 ώρα Ιαπω-
νίας πολλά ρολόγια στη χώρα του**

...στη Φουκοσίμα

ανατέλλοντος Ηλίου σταμάτησαν να χτυπούν. Πολλές ψυχές πήραν το δρόμο της επιστροφής στην πρωταρχική πηγή και πολλοί άνθρωποι έμειναν μόνοι, συντετριμμένοι, τρομαγμένοι μα πάνω από όλα απορημένοι με ένα ΓΙΑΤΙ να υπάρχει μέσα στις ψυχές τους.

Το Ιαπωνικό θαύμα που κρατάει δεκαετίες, ξαφνικά αφού ταρακουνήθηκε από τον σεισμό, πνίγηκε στα κύματα του τσουνάμι και παραδόθηκε στον αργό θάνατο της ραδιενέργειας. Οι πινακίδες LCD και νέον, σήμα κατατεθέν της Ιαπωνικής πρωτεύουσας, δεν είχαν ούτε ρεύμα για να ανάψουν. Ακόμη και τα ιαπωνικά προϊόντα, πέρα από κάθε αμφισβήτηση ποιότητας, θα συνοδεύονται πια από καχυποψία. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα, τα παιδιά της επόμενης γενιάς της Ιαπωνίας, να μοιάζουν πολύ με τα τερατόμορφα καρτούν που κυριαρχούν σήμερα στην ιαπωνική παιδική κουλτούρα.

Η Ιαπωνία, που το όνομά της συνδυασμός δύο ιδεογραμμάτων, από τα οποία το πρώτο σημαίνει «ημέρα», «ήλιος» και το δεύτερο «βιβλίο», αλλά και «αρχή, προέλευση, αφετηρία», ξεφυλλίζοντας την ιστορία της, έπεσε σε μαύρη σελίδα.

Το Φούτζι, πηγή έμπνευσης για τη μυθολογική, λογοτεχνική και καλλιτεχνική παράδοση του τόπου, οι λευκορόδινες κερασιές και οι κατακόκκινες σφενδαμίες, σαγηνευτικές παρουσίες στα ανοιξιάτικα και τα φθινοπωρινά ιαπωνικά τοπία, δεν θα μπορούν πια να συγκριθούν με τις κυρίαρχες εικόνες Αποκάλυψης από το «σεισμό-γίγαντα» των 9 βαθμών. Χιλιάδες ανθρώπινες εικόνες από έναν λαό αποσβολωμένο, τρομαγμένο, ανήμπορο κατακλύζουν τα Μέσα Ενημέρωσης. Τα σχόλια είναι γεμάτα απ' αυτή την γραφική απολυτοποίηση που συνοδεύει πολλές φορές την άγνοια κατανόησης.

Έχουν ακουστεί πολλά, για την υπερηφάνεια των Ιαπώνων, τους στωικούς Σαμουράι, τον περήφανο λαό ...Ναι, οι άνθρωποι της Άπω Ανατολής, διέπονται από μια άλλη φιλοσοφία. **Όμως όποιος και να είσαι ως λαός είσαι ανήμπορος μπροστά στην μανία της φύσης ή πολύ περισσότερο την ραδιενέργεια. Το τίμημα γι αυτό που έκανες ή που δεν έκανες.**

Μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, όπου η Ιαπωνία είχε το θλιβερό προνόμιο να γίνει το πεδίο επίδειξης της πυρηνικής ισχύος, η Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου έζησε το οικονομικό θαύμα. Απαλλαγμένη από στρατιωτικές δαπάνες, ανέπτυξε μια οικονομία βασισμένη στις νέες τεχνολογίες και την βαριά βιομηχανία. Μπροστά στο κύμα, (που γνώριζε καλά πως μπορεί εύκολα να γίνει παλιρροϊκό) έχτισε τα μνημεία της οικονομίας της. Και βέβαια πυρηνικά εργοστάσια. **Φτηνή ενέργεια για την βαριά βιομηχανία και το Ιαπωνικό θαύμα. Τι σχήμα οξύμωρο !**

Στη χώρα που στη γη της, στα παιδιά της, στο μέλλον της το πρωινό της όης Αυ-

γούστου 1945 το **Enola Gay** και το **Bocks Car** εκτέλεσαν το ταξίδι του σύγχρονου Αρμαγεδδώνα.

Στη χώρα που οι άνθρωποι έπαψαν να υπάρχουν όχι μόνο σαν ανθρώπινα όντα αλλά και σαν υλικές υποστάσεις, αφού τα κύτταρα τους, οι ίδιες οι μοριακές δομές τους εξαφανίστηκαν στο απόλυτο μηδέν.

Στη χώρα που η **ρίψη ατομικών βομβών αποτέλεσαν** ένα από τα μεγαλύτερα **εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας** που με τον τρόπο που προκάλεσε αναδείχτηκε σύμβολο υπέρ της παγκόσμιας ειρήνης και του πυρηνικού αφοπλισμού.

Στη χώρα αυτή η τεχνολογική ανάπτυξη τροφοδοτήθηκε από την πυρηνική ενέργεια!

Το θαύμα όμως είχε και άλλες πλευρές όχι και τόσο εξωτικές. Εντατικοποίηση, εργασία χωρίς δικαιώματα, ψυχαναγκασμός. Είναι γνωστές ιστορίες με Ιάπωνες που χτυπούν τα ομοιώματα των αφεντικών τους για να ξεθυμάνουν, ή που απεργούν φορώντας περιβραχιόνιο. Από τους οπαδούς του νεοφιλελευθερισμού αυτές οι συμπεριφορές εμφανίζονται ως πολιτισμός. Ακόμη και τα παιδικά καρτούν έχουν τόσο πολύ βία. **Προφανώς είναι ένας καθρέφτης της καταπιεσμένης κοινωνίας.**

Υπήρχε άραγε λόγος για αυτή τη καταστροφή; ποια ανθρώπινη κοσμολογία και πίστη μπορεί να επεξηγήσει γιατί ξαφνικά μία ολόκληρη περι-

οχή βάφτηκε στα χρώματα του θανάτου, γιατί ένας ολόκληρος λαός και μία ολόκληρη κοινωνία έπρεπε να βιώσει αυτό το πόνο. Κάποιες φορές κάθε ανθρώπινη επεξήγηση ίσως να είναι περιττή και αδιάφορη αν σκεφτούμε τα αποτελέσματα της απτής πραγματικότητας. **Αν δεν υπήρχαν πυρηνικά εργοστάσια σε μια σεισμογενή περιοχή δεν θα υπήρχε καταστροφή.** Και δεν θα υπήρχαν, αν δεν υπήρχαν οι πολιτικές αποφάσεις για να κυριαρχήσει η Ιαπωνία στην περιοχή οικονομικά και όχι απλώς για να ζήσει. Οι ιαπωνικοί εγκέφαλοι των αγορών, που έδειξαν ότι δεν κατάλαβαν τι σήμαινε η Χιροσίμα, ζουν σήμερα την Φουκουσίμα. **Η Ιαπωνία διάλεξε τον χειρότερο τρόπο να κάνει Χαράκιρι.**

Και ενώ το σοκ της φρίκης των αμέτρητων τόνων μάζας που παρέσυραν όλο τον πολιτισμό με χιλιάδες ανθρώπινα κορμιά, αληθινή ανθρωποθυσία στο θεό του πολιτισμού που αποσκοπεί στην «ανάπτυξη», το σκηνικό της ταινίας της ιστορίας «Από τη ΧΙΡΟΣΙΜΑ ... στη ΦΟΥΚΟΣΙΜΑ» εξελίσσεται χωρίς πρόβλεψη των επόμενων επεισοδίων και των πολλαπλών διαστάσεων των συνεπειών για την ποιότητα, αλλά και για την ίδια τη ζωή ολόκληρου του πλανήτη.

Ο σεισμός -ακόμη και αυτού του τεραστίου μεγέθους- δεν είναι εκτός των πιθανοτήτων για αυτή την περιοχή. Άρα, βάσει των δεδομένων, δημιουργήθηκε μια κατάσταση, όπου υπάρχουν όλα τα γνωστά στο ανθρώπινο μυαλό μέσα για προληφθεί το κακό και η δυνατότητα ταχείας παρέμβασης ώστε αυτά να χρησιμοποιηθούν. Κι όμως... **Το θέμα αναγκάζει την ανθρωπότητα να αναθερμάνει «τα εργαλεία» του ηθικού της προβληματισμού, είτε θρησκευτικής, είτε φιλοσοφικής βάσης.**

Ιστορίες σαν τη Φουκουσίμα, χτυπούν το καμπανάκι, ότι δεν μπορεί «να μηδενιστεί το ενεργειακό κοντέρ» χωρίς δραματικές συνέπειες, χρησιμοποιώντας «από μηχανής θεούς» όπως η πυρηνική ενέργεια.

Με λίγα λόγια, όταν οι ανθρώπινες ανάγκες διαμεσολαβούνται από το χρήμα και τις «αγορές» στο βαθμό που αυτό γίνεται σήμερα, ο προφητικός «καβαλάρης» της αποκάλυψης πλησιάζει...

Άραγε όταν πια ταξιδέψει ο μελλοντικός επισκέπτης θα μπορεί ανέμελα να σκέπτεται, όπως και ο Καζαντζάκης;

«Ξεκίνησα για την Ιαπωνία, ξέροντας μονάχα δυο γιαπωνέζικες λέξεις για να συνεννοηθώ μαζί της: σακουρά, που θα πει: άνθος της κερασιάς, και κοκορό, που θα πει: καρδιά. Ποιός ξέρει! έλεγα με το νου μου, μπορεί οι δυο αυτές, απλότατες λέξεις να φτάνουν. Στη φαντασία μας, ίσαμε τα τελευταία χρόνια, πρι να πετάνει το κιμονό της και να φανούν πίσω από τις ανθισμένες κερασιές τα κανόνια της κι οι λόγχες,

η Ιαπωνία έλαμπε με τα κόκκινα γυαλιστερά τσόκαρα της, με τα κίτρινα χρυσάνθεμα στο κιμονό της, με τις φιλντισένιες χτένες της στα φουσκωμένα γαλαζόμαυρα μαλλιά και με το μεταξωτό ρεπίδι, όπου ήταν γραμμένο ένα αισθηματικό χαϊ-κάι: Ω γλυκά λουλούδια της κερασιάς, που καθρεφτίζεστε κάθε άνοιξη στα νερά, ανασηκώθηκα να σας κόψω μα μούσκεψα μονάχα τα κεντημένα μου μανίκια.»

Πόσα χρόνια πέρασαν για να μην ταυτίζεται η Ιαπωνία με τη φρίκη, τον αποτρόπαιο θάνατο της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι!

Πόσα χρόνια θα περάσουν για να ξεχάσει ο άνθρωπος ότι εκεί στη χώρα του ανατέλλοντος ηλίου ο ήλιος λάμπει πάνω από τον τόπο που η γη θύμωσε πάρα πολύ;

Και πόσα χρόνια θα περάσουν άραγε για να ξεχάσει ο ευαίσθητος άνθρωπος ότι η αδίστακτη εξυπηρέτηση των συμφερόντων ξέχασε να προβλέψει ότι χρειάζεται ένα σχέδιο μηδενικού ρίσκου για την ανθρωπινή επιβίωση.

Κάθε φορά που οι συνθήκες επιτρέπουν την αίσθηση της παντοδυναμίας ο άνθρωπος πρέπει να κρατάει στο νου του ότι κάπου παραμονεύει «το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος» όπως προφητικά έγραψε σε τίτλο βιβλίου του ο Φράνσις Φουκογιάμα.

Αντίο σε μια σπουδαία ελληνίδα

Κάπου εκεί πριν τα Χριστούγεννα η σπουδαία αυτή Γαλλίδα ακαδημαϊκός, συγγραφέας, καθηγήτρια και μεταφράστρια των Ελλήνων κλασικών, εγκατέλειψε τα εγκόσμια στα 97 της χρόνια αφήνοντας τη χώρα μας φτωχότερη κατά μία σημαντικότερη πνευματική συμμαχία. **Η χώρα μας οφείλει τεράστια ευγνωμοσύνη στη φωτισμένη αυτή ελληνίστρια και παθιασμένη φιλέλληνα γιατί με το έργο της έβαλε την Ελλάδα στο επίκεντρο της δυτικής σκέψης.**

Η «κυρία Ελλάδα» όπως την αποκάλεσε το «Νούβελ Ομπερβάτερ» αφιέρωσε τη ζωή και την ακαδημαϊκή της καριέρα στην καλλιέργεια των κλασικών ελληνικών γραμμάτων υπέρ της κατάρτισης και της διαμόρφωσης ενός ουμανιστικού πνεύματος, ως αντίδοτο στη βία και τη βαρβαρότητα. Εκφράζοντας μέσα από τα έργα της μια ουμανιστική αντίληψη για τον πολιτισμό, πίστευε πως οι ανθρωπιστικές σπουδές και η μελέτη των αρχαίων γλωσσών και κύρια των ελληνικών καλλιεργούν το λόγο, τόσο με τον αρχαίο όσο και με το σύγχρονο περιεχόμενό του. Και όπως έλεγε η ίδια **«ο λόγος είναι ένα φρούριο κατά της κτηνωδίας. Όταν δεν ξέρουμε, όταν δεν μπορούμε να εκφραστούμε, όταν ο λόγος δεν είναι επαρκής, όταν δεν είναι αρκετά επεξεργασμένος, επειδή η σκέψη είναι ασαφής και μπερδεμένη δεν απομένουν παρά οι γροθιές, τα χτυπήματα, η άξεστη, βλακώδης, τυφλή βία...».**

Η επιφανής αυτή επιστήμων ένιωθε μεγάλο πόνο βλέποντας να φθίνει η μελέτη των αγαπημένων της αρχαίων γλωσσών και κύρια της αρχαίας Ελληνικής. Ο παγκωνισμός των ανθρωπιστικών σπου-

δών — στις οποίες εντάσσεται και η μελέτη των αρχαίων γλωσσών — αποτελούσε για την Ζακλίν ντε Ρομιγί ένα κακό σημάδι για το μέλλον του πολιτισμού μας, ο οποίος θα οδηγηθεί στην καταστροφή με την επικράτηση της βαρβαρότητας. Η ελληνική πολιτεία — και όχι μόνο — την τίμησε επανειλημμένα για το ρόλο που διαδραμάτισε στην ανύψωση του ελληνικού πολιτισμού, της ελληνικής γραμματείας. Το 1995 πολιτογραφήθηκε Ελληνίδα και κρίθηκε «πρέσβειρα του Ελληνισμού». Το 1977 της απονεμήθηκε το «Παράσημο του Φοίνικα» και το 1995 το Βραβείο Ωνάση. Τότε μιλώντας στην Πνύκα είχε πει: **«Όλος ο κόσμος πρέπει να μάθει Ελληνικά. Η Ελληνική γλώσσα μας βοηθάει κατ' αρχήν να καταλάβουμε τη δική μας γλώσσα».**

Και συμπληρώνω πώς **όταν καταλάβουν οι λαοί βαθύτερα τις γλώσσες τους, θα είναι πολύ πιο πιθανό ότι ίσως και να μάθουν να διαλογούν και όχι να πολεμούν.**

Θα κλείσω αυτό το ελάχιστο αφιέρωμα σε ένα από τα μεγαλύτερα πνεύματα της εποχής μας με μία φράση — παρακαταθήκη ανεκτίμητης αξίας για τη βιωσιμότητα και τη θωράκιση των εθνικών κρατών απέναντι στη λαίλαπα της παγκοσμιοποίησης και του οικονομικού και πολιτιστικού ιμπεριαλισμού: **«για μια χώρα η χρήση της γλώσσας της σημαίνει και την ανεξαρτησία της».** Πόσο μεγάλο μάθημα εθνικής αξιοπρέπειας, εθνικής υπευθυνότητας και εθνικής συνειδητοποίησης αποτελεί αυτή η φράση για όλους εκείνους τους «νεόκοπους» νεοέλληνες γιάπηδες που ελαφρά την καρδιά και τω πνεύματι απαξιώνουν την μοναδική σε

ΤΗΣ ΧΡΥΣΟΥΛΑΣ ΛΟΥΚΑΚΗ
Προϊσταμένης Περιφερειακού Αγίας Παρασκευής

Ακόμα θυμάμαι στα υπομνήματα και στις βιβλιογραφίες των Πανεπιστημιακών βιβλίων τις παραπομπές ή αναφορές — περισσότερες από μία φορά σε μέσο όρο ανά σελίδα — σε κάποιο από τα συγγράμματα ίσως της μεγαλύτερης σύγχρονης μελετήτριας της αρχαίας Ελληνικής γραμματείας, της Ζακλίν ντε Ρομιγί.

Λεκτικό και νοηματικό πλούτο Ελληνική γλώσσα για να αρκестούν σε μια άνευρη, επίπεδη, μικρή γλώσσα όπως είναι τα Αγγλικά ανάγοντάς τα σε κεντρικό σημείο αναφοράς κάθε φορά που πρέπει να επικοινωνήσουν με το περιβάλλον τους.

Δεν αρνείται κανείς τη χρηστική της αξία ως επικοινωνιακού εργαλείου μέσα στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία και στον πολιτιστικό συγχρωτισμό αλλά μέχρι εκεί. Άλλο χρησιμοποιώ μια γλώσσα για να φέρω εις πέρας κάποιες διαδικασίες και άλλο πλάθω μια βιοματική σχέση με τη γλώσσα μου, μια σχέση στην οποία καθρεφτίζεται όλη η πορεία της φυλής μας, του έθνους μας, που μας παρέδωσε τη γλώσσα ζωντανή και ακμαία για να την εμπλουτίσουμε, να την διασφαλίσουμε και να τη μεταδώσουμε στις επόμενες γενιές, ως πολύτιμη παρακαταθήκη ιστορικής μνήμης και εθνικής συνειδητοποίησης. **Απώλεια γλώσσας σημαίνει απώλεια ιστορικής μνήμης, απώλεια εθνικής συνείδησης, απώλεια της ανεξαρτησίας, όπως τόσο σοφά μας καθοδηγεί η ξεχωριστή αυτή Ελληνίδα, η αναντικατάστατη Ζακλίν ντε Ρομιγί.**

Στις δύσκολες ώρες που διάγουμε ως χώρα παρασυρόμενοι από τη λαίλαπα της αποεθνικοποίησης του εθνικού μας πλούτου και τη σταδιακή απώλεια της ανεξαρτησίας και αυτοδιάθεσης που μας επιβάλλουν οι Ευρωπαίοι και Αμερικανοί «φίλοι» μας, **ας περισώσουμε όποια υπολείμματα εθνικής αξιοπρέπειας μας έχουν μείνει κρατώντας τη γλώσσα μας ζωντανή και ακμαία, τελευταίο προπύργιο της ανεξαρτησίας μας που πλέον έχει γίνει άδαιο κοστούμι.**

ΤΟ 1821 ΣΤΙΣ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ:

Ιδεολογικές αντιπαραθέσεις στην ερμηνεία του ιστορικού παρελθόντος

Η ιστορία και οι ιστορικοί

Σε εποχές κρίσεως όπως η σημερινή, ουδείς αμφιβάλλει ότι για την πολιτική το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι οι ίδιοι οι πολιτικοί. Δηλαδή η αδυναμία της παραδοσιακής δημοκρατίας να κατανοήσει και να ελέγξει το πώς επιλέγονται, πώς σκέπτονται και πώς λειτουργούν.

Δεν θα ήταν καθόλου υπερβολικό, να πούμε ότι και για την ιστορία το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι οι ιστορικοί.

Αυτό συμβαίνει, διότι τόσο η πολιτική και οι πολιτικές επιστήμες, όσο και η ιστορία, η κοινωνιολογία και οι οικονομικές επιστήμες, δηλαδή οι λεγόμενες κοινωνικές επιστήμες, είναι επιστήμες που επηρεάζονται από τη συγκυρία. Ως ένα βαθμό μάλιστα αυτό είναι αναπόφευκτο, διότι οι κοινωνικές επιστήμες ακροβατούν πάνω από το φάσμα της κοινωνικής πραγματικότητας. Αυτό το φάσμα στηρίζεται σε δύο πυλώνες, οι οποίοι είναι οι πλέον επισημασμένοι που υπάρχουν στο χώρο του ανθρώπινου γίνεσθαι. **Πρόκειται για την ανθρώπινη φύση από τη μία και τη δομημένη εξουσία από την άλλη.**

Γι' αυτό το επιστημονικό χρέος απέναντι στην αλήθεια και η εντιμότητα που πρέπει να χαρακτηρίζουν κάθε πρωτοβουλία του πνεύματος, απαιτούν να θέσουμε εκ των προτέρων ορισμένους κανόνες για την προσέγγιση των γεγονότων του παρελθόντος, οι οποίοι πρέπει να είναι γενικώς αποδεκτοί.

Συμφωνούμε με τον Καθηγητή ιστορίας κ. Ευάνθη Χατζηβασιλείου και άλλους ιστορικούς, οι οποίοι σχετικά με το ζήτημα του πώς θα προσεγγίσουμε το 1821, **έθεσαν τις παρακάτω αρχές:**

Δεν είναι όλα σχετικά στην ιστορία. Υπάρχει αντικειμενική αλήθεια στην ιστορία και πρέπει να την αναζητούμε.

Η ιστορία δεν είναι μονοδιάστατη αλλά αποτελεί πάντα μία σύνθεση δεδομένων. Επομένως η ερμηνεία των επιμέρους ιστορικών γεγονότων πρέπει να έχει πολυαιτιοκρατικό χαρακτήρα.

Μπορεί μία κοινωνία ή μία ομάδα ιστορικών να θελήσει να επαναπροσεγγίσει το ιστορικό της παρελθόν και να αναζητήσει απαντήσεις σε νέα ερωτήματα.

Αυτό όμως πρέπει να γίνει υπό τους παρακάτω όρους:

Δεν είναι επιστημονικώς επιτρεπτό μία μεταγενέστερη γενεά ή πρωτοβουλία ιστορικών να λέει ότι «Ξαναγράφει την ιστορία από την αρχή».

Οι όποιες προσπάθειες αναθεωρήσεως γίνονται, θα πρέπει να σέβονται τις απόψεις των παλαιότερων ιστορικών.

Δεν είναι λάθος να θέσουμε νέα ερωτήματα σε παλαιά γεγονότα με βάση τις δικές μας ηθικές και πολιτικές αξίες. Το λάθος είναι να θέσουμε να δώσουμε εμείς και τις απαντήσεις. **Δηλαδή θα πρέπει να κρίνουμε το πα-**

ρελθόν με τα τότε κριτήρια και όχι τα σημερινά.

Στους παραπάνω κανόνες μπορούμε, κατά την άποψή μας, να προσθέσουμε έναν ακόμη που προέρχεται από τη γενικότερη επιστημονική και κοινωνιολογική λογική. Είναι **ο κανόνας της υποχρεωτικής διακρίσεως της αναλύσεως των ιστορικών δεδομένων σε τρία επίπεδα:**

- το επίπεδο των πραγματολογικών δεδομένων (γεγονότων),
- το επίπεδο της ερμηνείας τους, όπου οι ερμηνείες δεν πρέπει να είναι μονοσήμαντες, κλειστές, με μονοπωλιακές τάσεις και
- το επίπεδο της ιδεολογίας, όπου θα πρέπει να κατατίθεται με ειλικρίνεια η όποια ιδεολογική προδιάθεση στον σκοπό της ιστορικής αναλύσεως π.χ. ο σκοπός της αμβλύνσεως των αντιθέσεων του παρελθόντος θα πρέπει να είναι εμφανής και να μην υποκρύπτεται.

Η προσπάθεια αναθεωρήσεως της ιστορίας του 1821

Στην πρόσφατη τηλεοπτική σειρά «1821», μία ομάδα γνωστών ιστορικών αλλά και συγγραφέων που δεν ήταν ιστορικοί, **προσπάθησε να αναθεωρήσει την ιστορία του 1821** και γενικά τις απαρχές της ιστορίας του Νεώτερου Ελληνισμού, **χωρίς δυστυχώς να ακολουθήσει τους βασικούς κανόνες ιστορικής αναλύσεως που αναφέραμε παραπάνω.**

Είναι προφανές ότι το εγχείρημα

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ
Καθηγητή Κοινωνιολογίας-
Νομικού

αυτό αποτελεί μία προσπάθεια συζεύξεως της παραδόσεως του διαφωτισμού με τις μεταμοντέρνες τάσεις της εποχής μας.

Τα θετικά αυτής της προσπάθειας είναι βασικώς δύο:

■ Το ελεύθερο ελλαδικό Κράτος είχε ανάγκη από έναν «εθνικό μύθο», για την τελική διαμόρφωση της εθνικής συνειδήσεως των Ελλήνων του 19^{ου} αιώνα, για εκπαιδευτικούς σκοπούς και για να τροφοδοτήσει ιδεολογικά το όραμα της Μεγάλης Ιδέας. Έτσι προβάλλονταν από τη μια πλευρά οι ηρωισμοί και οι θυσίες των Ελλήνων καθώς και οι βαρβαρότητες των Οθωμανών (οι Έλληνες πάντως τους έλεγαν Τούρκους), ενώ από την άλλη παραλείπονταν όλα τα αρνητικά στοιχεία της ελληνικής πλευράς, όπως οι εμφύλιες συγκρούσεις, η κατασπατάληση των δύο αγγλικών δανείων (πέραν από την υπερεκμετάλλευση εκ μέρους των δανειστών) και οι αδυναμίες στον χαρακτήρα των ηρώων, που πολλές φορές εκδηλώνονταν και στις αντιφάσεις της δράσεώς των. Εδώ θα θέλαμε να κάνουμε δύο παρατηρήσεις:

- Μήπως τελικά οι πρωταγωνιστές της σειράς στην προσπάθειά τους να υπηρετήσουν τον διαφωτισμό, θυσίασαν τις αναλογίες της αλήθειας;
- Δεν υπηρετούμε τον διαφωτισμό όταν π.χ. εφαρμόζουμε κριτήρια σύγχρονης πολιτικής ορθότητας σε πράξεις του παρελθόντος και προσπαθούμε να συμψηφίσουμε την άσκηση βίας, τόσο από τους Τούρκους όσο και από τους Έλληνες.

Ρωτάμε:

Θα μπορούσε να εδραιωθεί η επανάσταση στην Πελοπόννησο και θα μπορούσε να σταθεροποιηθεί το νεοσύστατο ελλαδικό κράτος, εάν είχαν μείνει στις απελευθερωθείσες περιοχές οι 42.000 Τούρκοι που έμεναν πριν το 1821;

Αποτελεί διαφωτισμό, όταν δημιουργείται ένας ρεαλιστικός υποτίθεται «αντιμύθος», μεγαλοποιώντας κάθε τι το αρνητικό, με «υπερβολές» και «υπεραπλουστεύσεις» και «έλλειμμα ιστορικών γνώσεων», όπως ανέφεραν στην κριτική τους άλλοι καθηγητές στις μεταμεσονύκτιες συζητήσεις της ίδιας τηλεοπτικής σειράς;

Λέμε ναι στην ισόρροπη και αντικειμενική παρουσίαση της ιστορίας μας αλλά χωρίς συμψηφισμούς και χωρίς ισοπεδώσεις μεταξύ θετικών και αρνητικών στοιχείων, διότι έτσι δεν μένει τελικά τίποτε όρθιο. Πολύ χειρότερα μάλιστα, όταν αυτό δεν συμβαίνει στο όνομα της αλήθειας αλλά μιας ιδεολογικής προκαταλήψεως.

■ Το αναμφισβήτητο θετικό είναι ότι η τηλεοπτική σειρά «1821», όχι μόνη της αλλά σε συνδυασμό με τις συζητήσεις που ακολουθούσαν κάθε επεισόδιο, ανανέωσε το ενδιαφέρον μας για μια εποχή που την θεωρούσαμε πολύ μακρινή, σχεδόν άσχετη πλέον με εμάς και τα προβλήματά μας. Όμως παρακολουθώντας την, συνειδητοποιήσαμε ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα, έχουν τις ρίζες τους σε εκείνη την εποχή.

Τελικά η ιστορία δεν πρέπει να μας αποτρέπει από το να ασχοληθούμε μαζί της. Πρέπει να διαφοροποιεί τα γεγονότα, να εμπνέει με τα θετικά της και να διδάσκει με τα αρνητικά της.

Μετά αυτήν την προσπάθεια αναθεώρησεως της ιστορίας του 1821, θα πρέπει το εγχείρημα να επαναληφθεί με βάση τις υποδείξεις που καταγράφηκαν στις μεταμεσονύκτιες συζητήσεις αλλά αυτή τη φορά υπό την ευθύνη της Ακαδημίας Αθηνών.

*Ο Ηλίας Φιλippίδης είναι Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Βόννης, Νομικός. Έχει διατελέσει καθηγητής στην ανώτατη εκπαίδευση, είναι μέλος του Προεδρείου της Διεθνούς Επιστημονικής Ενώσεως Παγκοσμίου Οικονομίας και Παγκοσμίου Πολιτικής του Βερολίνου και έχει ιδρύσει την Πειραϊκή Σχολή Ελληνολογίας.
E-mail: filippidis103@yahoo.gr*

άποψη

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΑΥΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΑΛΙΟΥ...

πηγή

[50]

Βρίσκομαι βυθισμένος στην ηδονή της γνώσης που απλόχερα μας προσφέρει ένας καταπληκτικός άνθρωπος, ο αντιπλοίαρχος κύριος Ραφτογιάννης. Το θέμα μας είναι η κατανόηση του ρόλου του ηγέτη μιας ομάδας και η διαμόρφωση ενός ηγετικού προτύπου. Το ακροατήριο αποτελείται από την ανώτερη Υπηρεσιακή Ιεραρχία της ΕΥΔΑΠ και πλήθος συναδέλφων παρακολουθεί προσεκτικά τον εισηγητή, ο οποίος με τη διαδραστική του μέθοδο διατηρεί ζωντανό το ενδιαφέρον μας.

Η δόνηση του κινητού με αναγκάζει να βγω για λίγο από την αίθουσα και μια γυναικεία φωνή ακούγεται στην άκρη του τηλεφώνου. «Κύριε Ζουρίδη είναι αλήθεια ότι έσπασε το κανάλι του Μόρνου και πνίγηκαν δεκάδες άνθρωποι στο Σαράντι; Είμαι δημοσιογράφος από το Πρώτο θέμα». Ένας κρύος ιδρώτας με κατακλύζει και απαντώ αμήχανα ως αποσβολωμένος: «Δε γνωρίζω κυρία μου, βρίσκομαι σε εκπαιδευτική διαδικασία. Αν είχε συμβεί κάτι τόσο σοβαρό, όφειλαν, λόγω της θέσης μου, να με ειδοποιήσουν».

Παίρνω εκνευρισμένος το γραφείο του Διευθύνοντος και βρίσκω τον κ. Χαϊδάκη. «Άκη τι συμβαίνει στον

Μόρνο; Έχουμε νεκρούς;» Μου απαντά με την ψυχραιμία που τον διακρίνει ότι δεν υπάρχουν θύματα αλλά μόνο υλικές ζημιές και ότι οι **Τεχνικοί Γενικοί Διευθυντές μαζί με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Μπάρδη και πλήθος άλλων ειδικών της ΕΥΔΑΠ κατευθύνονται ήδη στον τόπο της θραύσης του καναλιού**. Με εντυπωσιάζει η ακαριαία ανταπόκριση των στελεχών και σκέπτομαι ότι το ατυχές συμβάν θα αντιμετωπιστεί κατάλληλα από τα πιο αρμόδια άτομα. Η μόνη ανησυχία μου είναι αν έχει σχεδιαστεί επί «χάρτου» η αντιμετώπιση μιας ανάλογης κρίσης! Αν δηλαδή «δουλέψουν» τα αντλιοστάσια της Υλίκης, το ενωτικό υδραγωγείο Μόρνου – Υλίκης, αν τα διυλιστήρια έχουν τη δυνατότητα να «προσαρμοστούν» στα νερά της Υλίκης και του Μαραθώνα, αν τα δίκτυα διανομής «ανταποκριθούν» στο παιχνίδι των νέων πιέσεων...

Αργότερα, με την άφιξη του κλιμακίου στον τόπο της ζημιάς, μαθαίνω ότι τμήμα του καναλιού κατέρρευσε μετά από πτώση βραχώδους ογκόλιθου που αποκολλήθηκε από το πρανές λόγω της κατολίσθησης εδαφών που ίσως επηρεάστηκαν από τις βροχοπτώσεις. Αποτέλεσμα: Το κανάλι «άνοιξε» απελευθερώνοντας πάνω από εκατό χιλιάδες κυβικά μέτρα νερού που πλημμύρισαν τον παραλιακό οικισμό Σαράντι προκαλώντας ευτυχώς μόνο υλικές ζημιές.

Το τεχνικό επιτελείο της ΕΥΔΑΠ συνεπικουρούμενο από γεωτεχνικούς και τον εργολάβο της συντήρησης του καναλιού αποφασίζει την κατασκευή bypass – στο τμήμα της θραύσεως – με χαλύβδινους αγωγούς διαμέτρου 2 μέτρων που θα «τρέξουν» παράπλευρα στο ραγισμένο τοίχο του καναλιού για 150 μέτρα. Το κανάλι «σφραγίζεται» για την απαρχή των εργασιών που θα αναπτυχθούν σε εικοσιτετράωρη βάση αδιαλείπτως και επιμόνως, μιας και υπάρχει κίνδυνος να μείνει η Αθήνα χωρίς νερό. **Η Υλίκη και ο Μαραθώνας μπαίνουν ξανά σε λειτουργία** για να καλύψουν πρόσκαιρα τις υδροδοτικές ανάγκες της Αττικής. Τον όλο σχεδιασμό εποπτεύει προσωπικά **ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ. Μπάρδης**. Με τις διαδοχικές του επιθεωρήσεις επί τω έργω εμψυχώνει τους Τεχνικούς Γενικούς Διευθυντές που αποφασίζουν και υλοποιούν, τους Μηχανικούς και Εργοδηγούς που συνεπικουρούν μαζί με πλήθος τεχνικών υπαλλήλων και οδηγών **που σε εικοσιτετράωρη βάση, μέσα στη λάσπη και τη βρο-**

Τον Γιώργου Ζουριάκη

Διευθυντή Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

Είμαστε **όλοι χρήσιμοι** για την ΕΥΔΑΠ! Κάποιοι όμως είναι **λίγο πιο χρήσιμοι...**

χή παίζουν κορώνα γράμματα τη ζωή τους μαζί με την τεχνική ελίτ της ΕΥΔΑΠ για να μη «διψάσει» η Αθήνα. Διαδοχικές επισκέψεις πραγματοποιεί και ο Πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ κ. Λέκκας με στόχο την καταγραφή της προόδου των εργασιών και την εμπύχωση του Προσωπικού.

Η προσωπική μου εμπειρία από τη δυναμική του έργου αποκατάστασης του καναλιού

Είναι Κυριακή μεσημέρι και η μικρή μου κόρη Φανή μαζί με την ξαδελφούλα της Αγάπη μου ζητούν επίμονα να γευματίσουμε στην ταβέρνα του Χρήστου στο Χαλάνδρι. Τρελαίνονται για το μπιφτέκι του και επιμένουν κουραστικά. Απευθύνομαι στη συνάδελφο γυναίκα μου και της αντιπροτείνω μια ημερήσια εκδρομή στο κανάλι του Μόρνου και ένα γεύμα στον παραλιακό Σαράντι με φρέσκα ψαρικά. **Θέλω να συνδυάσω το κοινωνικό με το επαγγελματικό. Θέλω να δω από κοντά, ιδίως όμμασι το τι συμβαίνει στη θραύση του καναλιού.** Οι μικρές γκρινιάζουν, φωνάζουν, δεν

θέλουν ψαρικά αλλά τελικά μεταπείθονται και συμφωνούν. Καβαλάμε το φρεσκοπλυμένο αλλά πολυκαιρισμένο τζιπ και παίρνουμε την εθνική για θήβα – Λειβαδιά.

Η μέρα είναι ηλιόλουστη, η εθνική σχεδόν άδεια και εμείς κινούμαστε αναπτύσσοντας ταχύτητα για να φτάσουμε γρήγορα στον προορισμό μας. Στρίβω δεξιά για θήβα, το βαρύ όχημα τραντάζει στις τρύπες της ασφάλτου και καταριέμαι τους εργολάβους, το Κράτος, τις Νομαρχίες που εν έτει 2011 δεν μπορούν να φτιάξουν ούτε ένα δρόμο σωστό. Σκέφτομαι τα συνεμπλόκ και τη συντήρηση στα ακρόμπαρα που ακριβοπλήρωσα στους αδελφούς Ζαφείρη και αρχίζω το βρίσιμο για την κακή μου τύχη. Βλέπω νοερά διάφορους επιτήδειους να ανταλλάσουν τη ζωή μας και την ασφάλειά μας με τη δικιά τους υλική ευδαιμονία και σκέπτομαι ότι το άθροισμα της μίζας της Siemens, των υποβρυχίων, συνεπικουρούμενων από τις υπερκοστολογήσεις της Ολυμπιάδας θα αρκούσε για έναν καλύτερο σύγχρονο δρόμο, ένα καλύτερο νοσοκομείο ή σχολείο για μας, τους γονείς μας και τα παιδιά μας.

Άθλιοι κοτζαμπάσδες, σκέπτομαι και μελαγχολώ.

Οδεύω προς Πρόδρομο, χάνομαι και μπαίνω στις στροφές. Μπροστά μου συναντώ μια γνώριμη πινακίδα, είναι θαρρώ το υπηρεσιακό Passat του Διευθύνοντος Συμβούλου. Κορνάρω επιδεικτικά, με αναγνωρίζει ο Βασίλης Δούκας ο οδηγός του Διευθύνοντος Συμβούλου και μόλις με προσπερνά φρενάρει και κάνει προσεκτικά όπισθεν. Τα φιμέ τζάμια κατεβαίνουν, ο Βασίλης και ο Γενικός Διευθυντής Γιάννης Πάσιος με χαιρετούν και ο Διευθύνων κ. Μπάρδης από το πίσω κάθισμα χαμογελά και αστειεύεται με τη Φανή, την μικρή μου κόρη που μουρμουρά: «Μπαμπά ο κ. Μπάρδης!»

Η παρουσία του Πάσιου στον τόπο του ατυχήματος με καθησυχάζει μιας και η εμπειρία του σε θέματα μελετών έργων και η ικανότητά του να διαχειρίζεται περιόδους κρίσεως όπως ο χιονιάς ή η Ολυμπιάδα του 2004 αποτελεί για μένα στοιχείο αναφοράς ότι όλα πάνε καλά στην πορεία αποκατάστασης της λειτουργίας του καναλιού.

Με την υπόδειξη του Βασίλη επιστρέφω στη σωστή πορεία και συναντώ ένα προκατασκευασμένο κτίριο της ΕΥΔΑΠ. Χαιρετώ τα παιδιά που βρίσκονται εκεί, θέλουν να με οδηγήσουν στο έργο, ακολουθώ τις υποδείξεις τους και προχωρώ. Ψιλοχάνομαι, τηλεφωνώ στον Μίλτο το Σάρρο και

πηγή

[51]

ρωτώ: «Ρε φίλε πώς θα φτάσω εν τέλει εκεί;» Με κατευθύνει τηλεφωνικά και το βαρύ όχημα αρχίζει να βυθίζεται στη λάσπη και να χοροπηδά σε τρύπες και κοτρώνες διάσπαρτες στο βαλτώδες αγροτικό μονοπάτι. **Αντικρίζω την τεράστια «τρύπα» που σπάει στα δύο τη συνέχεια του καναλιού.** Δύο θηριώδεις γερανοί διακρίνονται από τα χαμηλά. Η τετρακίνηση διευκολύνει στην τραχιά διαδρομή και βρίσκομαι αγκαλιά με το φίλο μου Μίλτο. Ένας στόλος λασπωμένων μέχρι την οροφή οχημάτων όλων των κατηγοριών της ΕΥΔΑΠ και του υπεργολάβου καταγράφει έμμεσα τις ανάγκες του έργου και ο πρώτος άνθρωπος που συναντώ – ως είπα – είναι ο Σάρρος. **Βλέπω το ταλαιπωρημένο του πρόσωπο, τα λασπωμένα ρούχα, τις εργαταξιακές του βρώμικες γαλότσες και το κράνος της ΕΥΔΑΠ** και θυμάμαι τον ίδιο άνθρωπο πριν κάποιες μέρες στο Ζάππειο Μέγαρο να μας αναλύει την αναπτυξιακή στρατηγική της Εταιρείας μας. Με γυαλιστερό κοστούμι, γυαλισμένα παπούτσια και ύφος σίγουρο και

ασφαλές. **Το ίδιο ύφος διακρίνω και σήμερα παρά την ταλαιπωρία τόσων ημερών αδιάλειπτης παραμονής στον τόπο του ατυχήματος.** Με το ίδιο ύφος μου εξηγεί τα δεδομένα της βλάβης, την εφαρμοζόμενη λύση, τις δυσκολίες του έργου. Ένας μηχανικός της Εταιρείας, **ο Βασίλης Σούλης,** τον πλησιάζει και ζητά επιβεβαίωση του οπλισμού ενός τραπεζοειδούς τοιχείου που πρέπει άμεσα να κατασκευαστεί. Με ηγετική μαεστρία απεικονίζει ο Σάρρος τα ίχνη του οπλισμού και ο Σούλης απομακρύνεται. Χαιρετώ τον οδηγό **Μπενάτο Νίκο** που ανταποδίδει με έντονη την ταλαιπωρία στο πρόσωπό του. Προχωρούμε στο λασπώδες τοπίο και ο Μίλτος μου εξηγεί αναλυτικά την επικινδυνότητα στην όλη διαμόρφωση του εργοταξίου, τα τεράστια βάρη των γερανών και των χαλυβδοσωλήνων που το αποσταθεροποιούν, την επικινδυνότητα διολίσθησης των πρανών πάνω στα οποία ισορροπούν ως εκδικητικοί σατανάδες βραχώδεις ογκόλιθοι που αν αποκολληθούν θα μας «αποχαιρετήσει» η κοινωνία των Αθηνών «δημοσία δαπάνη». Η γυναίκα μου και τα παιδιά μένουν λίγο πιο πίσω και εγώ με τον Μίλτο **βυθίζομαι στην καρδιά του πρόχειρου εργοταξίου.** Δύο θηριώδεις γερανοί το οριοθετούν, μια ηλεκτρογεννήτρια κραδάζει εκνευριστικά, άνθρωποι σιωπηλοί, στριμωγμένοι στη λάσπη, ηλεκτροκολλούν τα χαλύβδινα δίμετρα τέρατα που αν ήθελε διολισθήσουν θα άφηναν μέσα στη λάσπη ανθρώπινα αποτυπώματα. Συναντώ την μηχανικό **Ελευθερία Μερκουρίδου** η οποία με χαιρετά ψυχρά ίσως γιατί ήθελε να μου θυμίσει ότι δεν είναι τόπος αυτός για κυριλάτους Διευθυντές και εκδρομικές παρέες. Την κατανοώ και σιωπηλά απομακρύνομαι πλησιάζοντας το στόμιο του χαλυβδοσωλήνα. Κάποιος εύσωμος κύριος διακρίνεται στα σωθικά του «ζυγίζοντας» τα χαλύβδινα κομμάτια που σταδιακά θα ηλεκτροκολληθούν και ακούω τον Μίλτο να μου λέει: «Γιώργο αυτός είναι ο Στέφανος». **Ο Γεωργιάδης αντιλαμβάνομαι εγώ** και αστραπιαία έρχεται η εικόνα του Ζαππείου με τον πλούσιο φωτισμό να κατευθύνει τη προσοχή μας στην επιστημονική κατάρτιση αυτού του στελέχους που έχει γίνει στόχος διαχρονικά διάφορων

κρατικοδίαιτων συνδικαλιστών και άλλων τινών υπηρεσιακών. Για δήθεν μονοπωλίηση στη διαχείριση των δικτύων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται! **Προσωπικά τον θυμάμαι στην εξελικτική του πορεία** ως Προϊστάμενο, ως Αναπληρωτή Διευθυντή, ως Διευθυντή, ως Βοηθό Γενικό, ως Γενικό να «θυρμμάτιζει» καρτερικά τη ζωή του μέσα στις βάνες και τους αγωγούς για να υπάρχουμε όλοι εμείς, συμπληρωματικοί συνοδοιπόροι του κάθε Γεωργιάδη, του κάθε Ναζλόπουλου, Αποστολόπουλου ή Δίκη, Κυριαζή ή Αγγελόπουλου, του κάθε Πάσσιου ή Σάρρου, του κάθε Τσούκα ή Ξανθάκη, του Καρόπουλου, του Αυγερινού, του Σπηλιόπουλου, του Συμακάκη, του Τζουμέρκα, του Κουσουρή, του Βουγιουκλάκη, του Παπαδημητρίου, του Δόμινου και άλλων τινών που με τις παρεμβάσεις τους έσωσαν κατά περιόδους την τιμή και την αξιοπρέπεια της ΕΥΔΑΠ. Στους σεισμούς, στο χιονιά, στην Ολυμπιάδα, στην όποια διαχείριση κρίσεων. **Εκεί που όπως μας δίδαξε ο κ. Ραφτογιάννης είναι πιο εύκολο να αναδειχθούν οι ηγέτες.** Ο Μηχανικός Σούλης με ξαναφέρει στην πραγματικότητα του έργου αποκατάστασης μιας και ρωτά τον Μίλτο που δρα μαζί με τον Στέφανο ως ηγέτης του εργοταξίου, με διακριτές αρμοδιότητες, τη γνώμη του για τη στατική επάρκεια ενός δομικού στοιχείου. «Αυτό χρειάζεται μελέτη, θα το δω με ησυχία στο ξενοδοχείο το βράδυ της λιγοστής ξεκούρασης και θα σου απαντήσω αύριο» χαμογελά πικρόχολα ο Βοηθός Γενικός και συνεχίζει την ξενάγησή μου.

Αρχίζω να αισθάνομαι περιττός, καταλαβαίνω ότι χάνουν χρό-

νο μαζί μου. Οι άνθρωποι, σκέπτομαι, έχουν να λύσουν προβλήματα, δεν έχουν χρόνο για μαθήματα ευγενίας. Μπροστά μου περνάει ο Στέφανος που σχεδόν δεν με αναγνωρίζει. Τον καταλαβαίνω, δεν τον παρεξηγώ. «Έχει πρόβλημα και με το δίκτυο της Αθήνας και φοβάται τις συνέπειες με τις συνεχείς αλλαγές των πιέσεων. Πρέπει σύντομα να στείλουμε νερό από τον Μόρνο», τον δικαιολογεί ο Σάρρος. Οι γερανοί καταλαμβάνουν όλο το πλάτος της εκσκαφής, το πρανές μας κοιτάζει απειλητικό, η τρύπα του καναλιού χάσκει χλευαστικά, βλέπω τη γυναίκα μου να απομακρύνεται με τα παιδιά, ο Στέφανος τη συμβούλευσε για την ασφάλειά τους. Και εγώ αποσύρομαι σιγά σιγά για να δώσω την σκυτάλη στη Χρύσα να αποκτήσει μια εμπειρία ζωής σε εργοτάξιο αυτού του είδους.

“ Για όλους αυτούς που συνάντησα – και ήταν πολλοί – στη σύντομη αυτή επίσκεψή μου αλλά και για όλους αυτούς που δεν έτυχε να διασταυρωθώ. Αυτούς που από την Τρίτη ρισκάρουν τη ζωή τους για να μην μείνει η Αθήνα από νερό. Αυτούς που σε έξι μόλις μέρες κατόρθωσαν να ξαναβάλουν σε λειτουργία το κανάλι! Ένα απλό και ταπεινό... Μπράβο συνάδελφοι!!

”

Ενώ την περιμένω κάνοντας babysitting κάποιο λασπωμένο Vitara με τα εταιρικά μας χαρακτηριστικά σταματά και ένας συνάδελφος με χαιρετά λέγοντάς μου: «Κύριε Ζουρίδη τι θα γίνει με την ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ;» Του απαντώ ότι η Διοίκηση προσπαθεί να την αποτρέψει και ότι όλοι μαζί οφείλουμε να βοηθήσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση και συνεχίζει ο συνοδηγός: «Κύριε Ζουρίδη είναι η πρώτη φορά που βλέπω τόσους Γενικούς, τόσους Διευθυντές μαζεμένους!» Τον κοιτάζω αμήχανα: «Σας ζητώ συγγνώμη εκ μέρους όλης της υπηρεσιακής Ιεραρχίας αν σας ξεχάσαμε! Ντρέπομαι πρώτα από όλα για τον εαυτό μου. Συγγνώμη συνάδελφοι!» ανταπαντώ. «Γράψε κάτι στην Πηγή» με προτρέπουν. «Αυτό είναι το ελάχιστο» ανταπαντώ και απομακρύνομαι ευγενικά με σκυμμένο κεφάλι.

Κατηφορίζοντας για μεσημεριανό στο Σαράντι συναντώ τους συναδέλφους του Τομέα Αθηνών Γιάννη Ηλιόπουλο και Άγγελο Κίμογλου και διακρίνω μια κόπωση στα πρόσωπά τους. «Είμαστε εδώ, μέρες τώρα, για να καταγράψουμε και να αξιολογήσουμε τις υλικές ζημιές του χωριού», μου λέει ο Γιάννης...

Για όλους αυτούς τους ξεχασμένους και αφανείς ήρωες που ξέρουν να μας κάνουν περήφανους, όταν και όποτε αυτό χρειάζεται. Για όλους αυτούς που συνάντησα – και ήταν πολλοί – στη σύντομη αυτή επίσκεψή μου αλλά και για όλους αυτούς που δεν έτυχε να διασταυρωθώ. Αυτούς που από την Τρίτη ρισκάρουν τη ζωή τους για να μην μείνει η Αθήνα από νερό. Αυτούς που σε έξι μόλις μέρες κατόρθωσαν να ξαναβάλουν σε λειτουργία το κανάλι! Ένα απλό και ταπεινό.. **Μπράβο συνάδελφοι!!!**

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής